

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Dřevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Pošttnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 251 (13.784)

Trst, nedelja, 4. novembra 1990

Neurje iz preteklih dni je prizadelo Sloveniji ogromno gmotno škodo, ki jo bodo morali komaj oceniti

Nevarnost poplav je za sedaj sicer mimo Sloveniji pa grozijo številni plazovi

Marsikje so še težave z oskrbo pitne vode, ponekod ni električnega toka in telefona
V nižjih legah še vedno dežuje, v višjih pa sneg ovira požrtvovalno delo reševalcev

Slovinci spet na dnevnem redu

DUŠAN UDOVIČ

Obstaja možnost, da so nekateri dogodki z jasno politično valenco tudi zgolj slučajno povezani. In čeprav v to redkokdaj verjamemo. In morda je le naključje, da prireja tržaška univerza dvodnevni mednarodni seminar o tipologiji in zaščiti manjšin v Evropi tik pred avdiicijami ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja.

Ni razloga, da bi dvomili v poštene namene glavnega organizatorja, dekana tržaške pravne fakultete, Giorgia Conettija, ki je svojo naklonjenost korektnemu in znanstveno neoporečnemu obravnavanju teh vprašanj že večkrat dokazal. Vsekakor kritičen komentar pa izziva dejstvo, da med predavatelji ni niti enega predstavnika naše skupnosti, čeprav bi ob pobudi tržaške univerze to narekovala že zdrava logika in dano dejstvo, da razpolagamo Slovenci v Italiji z zadostnim številom uglednih strokovnjakov.

Sklicevanje na strokovnost torej ne drži, še manj pa je razumljiv sestav udeležencev današnje okrogle mize, ki ima izrazito političen predznak. Če je bilo v skrbi organizatorjev ustvariti politično celovito »kvadrato krog«, bi k senatorju Agnelliju, evropskemu poslancu Rossettiju in bivšemu evropskemu poslancu Cecoviniju sodil še najmanj slovenski senator, v skrajni sili pa kakšen drug vidni slovenski izvoljeni predstavnik.

Tako o naših zadevah zopet razpravljajo drugi, žal tudi taki, ki so javnosti znani po manjšini vse prej kot naklonjenih stališčih. Kaj se lahko za nas koristnega izčrpi iz takšne razprave, je veliko vprašanje.

Za to pripombo smo se pripravljene pri priči pokesati, če bo okrogla miza pokazala drugače...

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

LJUBLJANA — Vso Slovenijo je zajel mrzel dež, mračno je, meja sneženja se je nevarno pomaknila proti nižjim legam. Meteorologi pravijo, da se bo danes nekoliko umirilo, toda deževje še ne bo prenehalo. Predvsem pa se je pričelo razdobje plazov. Vsa Slovenija je geološko tako grajena, da so plazovi povsod možni, nekeje so že povzročili po četrtkovni nesreči novo veliko škodo.

Vse reševalne ekipe so na delu, preprečili so človeške žrtve toda materialna škoda je ogromna in stalno narašča. Preveč je že zaselkov brez prave povezave, na preobširnih področjih še ni urejena preskrba s pitno vodo, telefonske in druge zveze so pretrgane.

Predsednik slovenske republike, slovenska vlada in velika večina ministrov so na ogroženih predelih in skrbje za izvajanje sklepov, ki jih je na petkovni izredni nočni seji sprejela vlada.

Predsednik Milan Kučan je bil v teh dneh na raznih področjih, včeraj na Mozirskem, kjer kaže, da je najhuje. Po obisku je izjavil, da je pogled povsod izredno žalosten, toda istočasno tudi kljub vsemu razveseljiv. Ljudje so dobro organizirani, nihče ne toži, prišli so za delo in rešili mnogo več, kot bi lahko pričakovali. Gre za različne vrste prizadetosti. V nevarnosti so življenja ljudi, pa tudi premoženje.

Tu so cestne in druge povezave in je treba

narediti vse, da se življenje normalizira. Velik problem pa je gospodarstvo, povsod, kjer je bil, je položaj zelo resen. Tako je v Gorenju, v Elkrju in drugod. Povsod delavci delajo in rešujejo opremo in material. Nihče se ne sprašuje, vsak pomaga in organizirano dela. Izkazalo se je, da so ljudje še kako zainteresirani za svoje delovno mesto in navezani na svoje podjetje. Toda poplava je naredila veliko škodo, tovarne stojijo in bodo stale še nekaj dni, v tako zaostrenih konkurenčnih razmerah, pa to lahko pomeni izgubo trga. Vlada je že sprejela nujne ukrepe in sedaj se bo izkazalo, da je ključno vprašanje človeška solidarnost. Predsednik Kučan je izrazil prepričanje, da bo sistem solidarnosti tudi tokrat učinkovit, najvažnejše pa je, da se je ustvarila zavest, da ljudje niso sami, niso prepuščeni sami sebi.

Najhuje je na celjskem območju in v Savinjski dolini. Na področju Ljubna je zemeljski plaz ustvaril novo jezero, ki grozi, da bo podrl pregrado in da bo vodna gmota zgrmela v spodaj stoječe vasi. Geologi in drugi strokovnjaki so temeljito preučili položaj in pravijo, da za sedaj ni nevarnosti. Ponoči nameravajo z razstrelivom, ki so ga že pripeljali, postopoma jezero prazniti na način, da ne bo nevarnosti.

V celjski bolnišnici je ostalo še 250 pacientov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na Hrvaškem za sedaj mirno

ZAGREB — Gladina Save pri Zagrebu je sinoči že začela upadati, val visoke vode pa se pomika proti Sisku, kjer pričakujejo, da bo prišel danes. V glavnem mestu Hrvaške Sava ni povzročila večje škode, čeprav je poplavlila tri kraje v neposrednem predmestju Zagreba. Pod vodo so se znašli Samobor, Zaprešić in Podsused. Reševalci so imeli največ težav s prepričevanjem prebivalcev poplavljenega območja, naj zapustijo svoje domove.

Sava je šla mimo Zagreba po odtočnem varnostnem kanalu, ki pa še ni dokončan v celoti: zgradili so ga komaj za dobrih 20 kilometrov, ko bo končan pa bo meril 60 kilometrov in bo dodatno jamstvo za varnost hrvaške prestolnice. Bregovi Save pri Zagrebu niso bili poškodovani.

V Karlovcu pa se bojijo, da bi Kolpa danes lahko prestopila bregove. Če bi narasla samo še za meter, spodnje predele mesta ne bi bilo mogoče rešiti pred poplavo.

Forlani trdi, da njegova stranka nima nobenega vzroka za prikrivanje resnice

Za Occhetto je bila organizacija Gladio orožje KD za ohranitev politične oblasti

Predsednik Cossiga

Achille Occhetto

RIM — Primer Gladio še naprej zastruje polemiko, ki je dosegla višek z nekaterimi pripombami na račun najvišje državne instance, predsednika republike Cossiga.

Dnevnik Il Manifesto je v nekem članku glasno zahteval predsednikov odstop zaradi izjav, ki jih je dal v Veliki Britaniji. V pogovoru z novinarji je namreč dejal, da je sodeloval pri oblikovanju organizacije Gladio, čeprav je bilo njegovo sodelovanje le administrativnega značaja. Predsednik poslancev neodvisne levice Franco Bassanini pa je bil še ostrejši. »Če je Cossiga vedel, a ni naredil ničesar, da bi ukinili to tajno in ilegalno organizacijo, sklepam, da je kršil zakone in da ga je zato mogoče prijaviti sodstvu,«
trdi Bassanini, in navaja člen 5 zakona od 5. junija 1989, ki pravi, da vsak parlamentarec lahko vloži tožbo z enostavnim obvestilom predsedniku poslanske zbornice. Tajnik poslancev neodvisne levice sicer priznava, da se za tak korak ni mogoče odločiti z lahkimi srcem, prav zato pa se bo že na

prihodnji seji posvetoval s svojo parlamentarno skupino. Nato bo odločil po lastni vesti.

Demokristjan D'Onofrio odločno zavrača Bassaninijeve trditve: »Veleizdajo bi povzročil, če bi vedel, da kaka tajna organizacija ogroža NATO v Italiji in tega ne bi skušal preprečiti,«
je pojasnjeval. Cossiga pa naj bi s svojim sodelovanjem le pripomogel k okrepitvi strukture, ki je bila NATO v oporo.

Za komuniste je organizacija Gladio bila in je še eno od sredstev za notranji politični boj. To pa odraža demokratsko politiko sistema oblasti, zato je nujno, da vsi začnejo vse znova. Komunistični tajnik Occhetto je prepričan, da bi nov začetek za Kršćansko demokracijo pomenil postaviti samo sebe pod vprašaj, levico pa bi to še bolj spodbudilo pri rušenju zidu, ki ga je KD dvignila okrog svojega sistema oblasti. Za to pa je potrebna us-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italija se bo še mučila

Pot Italije v kvalifikacijah za evropsko nogometno prvenstvo bo težka, potem ko je tudi v svojem drugem nastopu, proti SZ, igrala neodločeno (0:0). Na sliki AP: Šalimov (desno) skuša zaustaviti Mancinija.

V 1. jugoslovanski košarkarski ligi
V 5. kolu Smelt Olimpija
končno prišla do prve zmage

□ □ □

V 5. kolu košarkarske C lige
Po treh zaporednih uspehih
zastoj Jadrana TKB v Roncadah

□ □ □

V uvodnem kolu ženske odbojbarske C-1 lige
Spodbuden začetek Borovih deklet
Slogašice osvojile samo niz

NA 15. STRANI

Gorbačov zahteva ukinitvev nacionalistične obrambe v moldovski republiki

MOSKVA — V Moldovi je »eksplozivno«. Tako je sovjetska tiskovna agencija TASS včeraj poročala o dogodkih v sovjetski republiki, v kateri so se večplastni medetnični in politični spori že sprevrgli v pravo oboroženo obračunavanje med domačini, sovjetskimi vojaki in Gagauzi. Do najhujših sporov je prišlo v mestu Dubosari, ki je trenutno izolirano. V noči na soboto je število mrtvih naraslo že na šest, na desetine oseb pa je bilo ranjenih.

Sovjetski predsednik Gorbačov je včeraj sklical sestanek z najvišjimi zastopniki Moldove. Delegacijo je vodil moldovski predsednik Mirca Snegur, bil pa je prisoten tudi premier Mirca Druk.

Gorbačov je dejal, da morajo v Moldovi nemudoma razpustiti enote prostovoljcev narodne fronte in izročiti orožje redni vojski. V Dnjestrski republiki, ki so jo ustanovili moldovski nacionalisti so včeraj proglasili dan žalovanja. Redno vojsko naj bi po naročilu notranjega ministra umaknili iz najbolj nevarnih predelov iz okolice Dubosarija, o neredih pa poročajo tudi iz Benderija, Tiraspolja in Ribnitse.

● Slovenci spet na dnevnem redu

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ko razmišljam o avdicijah, ki se bodo v naslednjih dneh odvijale pred ožjim odborom senatne komisije v Rimu, nas je le nekoliko strah, da ne bi zopet napovedali v prazno, seveda ne po naši krivdi. Če bo tokrat šlo vse po načrtih, bo v tork prva serija avdicij, tokrat z institucionalnimi in političnimi predstavniki naše dežele. Nastopili bodo tudi trije predsedniki Gorskikh skupnosti iz narodnostno mešanega ozemlja, kar bi moralo biti za našo skupnost uspešno pričevanje, z ozirom na to, da so se večkrat sestali in se s predstavniki Slovencev dogovarjali za skupno stališče. Avdicije se bodo v Rimu nadaljevale teden pozneje z enotnim nastopom predstavnikov manjšine in zastopniki močne skupine vidnih italijanskih intelektualcev, ki so se s pismom javnosti odločno zavzeli za zaščito manjšine.

Scenarij tega dogajanja ne bi bil popoln, če se ne bi kot vrabci ob nevihti zbirali tudi tisti, ki jim zaščita Slovencev ne gre v račun, očitno niti tedaj, ko jih zgodovinski dogodki na celi črti prehiteva. Tako naj bi vsaj bilo, sodeč po premikih, ki iz lanskega v letošnje leto naglo izrisujejo Evropi povsem drugačno sliko.

Odbor bo namreč poslušal tudi mnenja naših tradicionalnih in zapriseženih nasprotnikov, med temi organizacije istrskih beguncev, ki je pred kratkim poslala senatni komisiji strupen dokument, ki bi bil lahko po vsebini in obliki sestavljen pred 40 leti, v času najhujšega protislovenskega sovraštva.

Po kakšnih argumentih se bo naposled ravnal senatni odbor? Ocen bo vsekakor mogoče narediti po opravljenih avdicijah, verjetno pa še bolj zanesljivo v nadaljevanju parlamentarne razprave, ki bi morala nujno potekati brez zastojev, da se zaščitni zakon lahko resnično sprejme še v tej zakonodajni dobi.

Toda v ozadju sedanjega poglavja o zaščiti so še drugačne silnice, o katerih gre razmišljati. Na potezi sta tako italijanska republika, kot matična država, ki imata priložnost dokazati, da bodo ob ugodnejšem vetru, ki je zavel po demokratičnih volitvah v Sloveniji njuni medsebojni odnosi konkretno na višji ravni, tako kot z veliko vneto zatruje. V jugoslovanskem merilu to vsaj glede Slovenije ne bi smelo biti sporno.

Drugo vprašanje zadeva naša krajevna razmerja, v katerih obstaja še vedno trdo jedro odpora do rešitve manjšinskih problemov. Bodo politične sile - večidel gre za one, ki so prisotne v vladni koaliciji - sposobne opuščati uveljavljene sheme, po katerih se manjšinske pravice kot afront italijanstvu drago plačujejo na volitvah? Te navlake se bo težko znebiti, in če razmišljamo o tem, kakšne in kolikšne reakcije bo zopet sprožila razprava o zaščiti, bi morda računali vsaj na dejstvo, da ni nobenih volitev v neposredni bližini.

Navsezadnje nas le nekaj dni ločuje od petnajstletnice osimskih sporazumov, ki so, žal, postali zgodovinsko dejanje tudi po tem, da so tukajšnjim strankam pogнали v kosti tolikšen strah, da je tudi slovensko vprašanje, podobno kot mnoga druga, ostalo paralizirano v mrtvem kotu. Danes se po petnajstih letih, ob spreminjanju mednarodnih odnosov ustvarjajo nove priložnosti, toda le za tiste, ki jih hočejo in znajo izkoristiti z zaupanjem v drugačno prihodnost, namesto s sklicevanjem na očitno zavoženo preteklost.

● Grozijo plazovi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Razmere so nenormalne, saj za električno energijo skrbi poseben agregat, pitno vodo dovažajo gasilci s cisternami, grejejo pa se s plinskimi pečmi. Kletni prostori, kjer je bilo skladišče zdravil, je zalila voda. Bolnišnici so priskočili na pomoč mariborski zdravniki tako, da delo poteka nemoteno. Bolnišnica pa je seveda samo najbolj kritičen primer, saj je tako približno na celotnem območju

Celja, kjer na večini predelov ni neoporečne pitne vode.

V zagorski občini in celotne Posavju je predvsem izredna nevarnost plazov. Dosedaj so jih zabeležili trinajst. Plaz na Mlinšah ogroža šolo in več stanovanjskih hiš, plaz na Izlahkah pa stanovanjsko hišo in lokalno cesto. Dokaj kritičen je plaz na cesti proti Vrhem pri Trbovljah, ki so jo morali zapreti za promet in bo ostala zaprta nekaj časa.

V Črni na Koroškem so ustanovili center za oskrbovanje Mežiške doline, v njem so poleg občinskega tudi člani republiškega štaba za civilno zaščito. Na Koroškem dežuje, ponekod je dež že prešel v sneženje. Ugotovili so, da je ujma poškodovala 25 stanovanjskih hiš, ogromne površine posevkov, najhuje pa je v tovarnah, kjer se je proizvodnja ustavila in je škoda zelo velika.

Na Idrijskem se vedno dežuje in sneži, kar povzroča dodatne nevšečnosti in predvsem na Cerkljanskem sproža nove plazove. Doslej se jih je tam utrgalo že 55 večjih v skupni površini 300 hektarjev. Zaradi plazov so v tem koncu idrijske občine ogrožene magistralne, regionalne in lokalne ceste, ki povezujejo Cerkno z Gorenjsko in vasmí ter zaselki v cerkljanskem hribovju. Najbolj kritične točke oziroma plazovita območja pripadniki občinskega štaba za civilno zaščito in gasilske enote stalno nadzorujejo ter po potrebi ukrepajo. Občinski izvršni svet je zbral poročila sedmih strokovnih in ocenjevalnih komisij ter ugotovil, da je po doslej zbranih podatkih samo zaradi plazov in uničenih cest v idrijski občini za več kot 200 milijonov dinarjev škoda.

V Kranju še vedno grozi 200m³ zemlje na koncu mesta na Sklaci in ogroža stanovanjsko hišo predsednika občine, grozi pa tudi plaz v vasi Hidraž. Prav tako še ni ocenjena škoda v občini Škofja Loka. Glavni cevovod so usposobili, vendar morajo prebivalci vodo nujno prekuhavati. Največ škode bo v Selški in Poljanski dolini, ki sta sedaj že prevozni, popravili pa so tudi električne drogo-ve. Nепrevozna je še cesta Trebija Sovodenj, vas Davča pa je odrezana od sveta, saj je odneslo 5km ceste. Oskrbujejo jo s terenskimi vozili prek bohinjskega kota oz. Dražgoš in Sorice. Pri tovarni Tehtnica v Železnikih štab civilne zaščite pripravlja konstrukcijo zasilnega mostu, ker je starega odnesla reka. Pred kakšno uro so v odrezane vasi Davča, Sorica in Zali dol odpeljali nafto za delovne stroje. Elektrike in telefonov še nimajo.

Stabi civilne zaščite v Škofji Loki in geologi rudnika urana Žirovski vrh pregledujejo teren v okolici vasi Selce, kjer grozi večji zemeljski plaz tamkajšnjim hišam. Z njimi je na ogledu tudi republiški minister za drobno gospodarstvo Viktor Brezar. V starem delu Škofje Loke torej na spodnjem trgu je v kleteh še vedno precej vode; kljub temu da jo gasilci črpajo že drugi dan.

Poleg naporov republiškega štaba za civilno zaščito z vsemi v njem organiziranimi službami, gasilci itd., je ponesrečenec priskočila na pomoč tudi JLA. Ljubljanski korpus pokriva področje, ki je manj prizadeto in je poslal za pomoč štiri terenska vozila z vso opremo. Mariborski pa je mobiliziral večja sredstva in pomaga na vseh najbolj ogroženih področjih. Na razpologo je dal tudi štiri helikoptere, ki zaradi izredno slabega vremena le težko polete.

Vse slovenske reke so se sedaj umirile, čeprav poročajo tudi o delnem naraščanju Save, vendar bistveno izpod višine, ki jo je dosegla v četrtek. V spodnjem delu toka je Sava upadla za dva metra. Vipava pri Mirnu postopoma upada, kar velja tudi za Sočo. Hidrologi ne predvidevajo nove poslabšanje, čeprav so napovedane nove padavine.

B. S.

● Occhetto in KD

NADALJEVANJE S 1. STRANI

trezna politična, parlamentarna in institucionalna reforma, ki bi odprla pot alternativni, pojasnjuje Occhetto. Oglašil se je tudi Craxi, ki trdi, da ni bil nikoli seznanjen z obstojem organizacije Gladio, kar bodo potrdile tudi preiskave, katerih namen je osvetliti ozadje celotne afere.

Tudi zahteve po jasnosti se še vedno vrstijo kot na tekočem traku: jasnost zahteva Craxi, zahteva jo tudi liberalec Altissimo, ki pa se hkrati jezi na komuniste, češ da se tudi v tem primeru še naprej poslužujejo leninističnih metod. Obtožbam komunistov pa je zameril tudi tajnik KD Forlani, ki opozarja, da njegova stranka nima nobenega interesa, da bi zamolčala, kar ve, kajti, če je že kdo rovaril proti demokraciji, je istočasno rovaril tudi proti demokrščanski stranki. Maccanico, tudi KD, pa ni istega mnenja: ni mogoče, pravi, da tedanje najvišje državne oblasti (Spadolini, Craxi in Lagorio) niso vedele, kaj se dogaja!

G. R.

Napovedali novo »mirovno pobudo« Sadama Huseina Iračani bodo izpustili talce narekujejo pa niz »pogojev«

BAGDAD — Iračani so trdno pričani, da bodo zalivsko krizo lahko reševali s talci. Po zadnjih verbalnih napadih ameriškega predsednika Busha, predvsem pa na predvečer najavljenega obiska delegacije, ki jo vodi Willy Brandt, je iraška vlada izdala novo uradno sporočilo o talcih. Tokrat je tiskovna agencija INA posredovala govor predsednika iraškega parlamenta Saadija Mehdiya Saleha, ki je poročal o novi »mirovni pobudi« Huseinove vlade. Irak naj bi osvobodil vse talce, čeprav pod pogojem, da se vseh pet stalnih članov varnostnega sveta OZN obveže, da Iraka ne bo nihče napadel, poleg tega pa Iračani zahtevajo še zagoto-

vilo, da bo OZN zagovarjala mirno rešitev »vseh težav v deželi«.

Že v jutranjih urah je iraški parlament podprl pobudo predsednika Sadama Huseina, ki bo dovolil iz države skupini 690 bolgarskih delavcev. To naj bi bil povod za nadaljnjo diskusijo, ki se je - vsaj po propagandnih poročilih sodeč - zaključila z obvezujočo obljubo iraške vlade.

Saleh je tudi dejal, da je Irak zadržal tuje državljane, ker je hotel tako ohladiti ameriško željo po oboroženem napadu na zalivsko državo. Sedaj naj bi ta nevarnost splahnela, zato bodo smeli tujci domov, vendar ne brez sleherne »protivrednosti«. Irak še naprej trguje s talci, saj je

Sadamova vlada zahtevala tudi to, da bi se moralo »neko število držav združiti z Irakom in podpreti iraški trud za mirno rešitev zalivske krize«. Poleg tega pa je Irak ponovno navezal rešitev zalivske krize na rešitev palestinskega vprašanja.

Irak je torej omeščal svoja stališča, vendar je to prav gotovo poteza, ki jo je narekoval poseben politični trenutek, saj je v državo že prispel japonski premier Nakasone, pričakujejo pa kitajskega zunanjega ministra ter bivšega nemškega kanclerja Brandta.

V tem času je tudi ameriški zunanji minister Baker na večdnevem obisku v državah »protiiraške fronte«, od 22. novembra pa bo v Savdsko Arabijo prispel Sadamov »demon«, ameriški predsendik Bush.

Novi neredi in žrtve na zasedenih ozemljih

TEL AVIV — Na zasedenih arabskih ozemljih je spet prišlo do hudih neredov. Do spopada med Palestinci in izraelskimi vojniki je prišlo potem, ko je skupina vojakov prišla v naselje Bejt Hanun, kjer bi bili morali neki družini sporočiti, da se je njihov sin obesil v zaporu. Že primer palestinskega aktivista Abdula Ativanija, ki si je pri 35-letih vzel življenje v izraelskem zaporu, je povzročil nič koliko težav policijskih agentom. V domačem kraju umrlega Ativanija pa so Palestinci napadli izraelske vojnake. Slednji so ponovno vzpostavili red s puškami, tako da je intifada zabeležila žal še dodatno število ranjenih, umrl pa naj bi 19-letni Mohamed Basiani.

Sodstvo je v težavah tudi zaradi parkirišč

MILAN — Italijansko sodstvo ni v škripcih samo zaradi pomanjkanja sodnikov, infrastruktur in tehnologije, pač pa tudi zaradi pomanjkanja parkirnih prostorov. Kruto resnico je 31. oktobra odkril milanski pretor Lorenzo Purpura, ki je sredi jutra zamen iskal parkirišče v neposredni bližini sodišča. Ko je sprevidel, da ne bo nič, je za trenutek skočil v svoj urad in stranke, ki so čakale na obravnavo obvestil, naj se vrnejo čez šest mesecev.

Dogodek je v vsej svoji grotesknosti pristal pred disciplinsko komisijo, ki je odločila, da bo nestrpnemu gospodu Purpuri izprala vest.

Če se bo izkazalo, da je kakor koli kršil poklicno deontologijo, bo temu primerno ukrepala.

Poznam veliko različnih vrst kave, toda takšnih, kakršnih sta ti dve ne srečamo vsak dan! Od Cremcaffè nam prihajata še čisto sveži in komaj praženi novi vrsti vakuumsko pakirane kave, taki, kot sem si jih vedno želela, a si jih nisem nikoli upala vprašati.

Prva je "Gusto Forte", mešanica z odličnim značajem, seveda vakuumsko zaprta, tako da lahko do zadnjega požirka sprostí polnost svoje silne in prodirne arome. Drugi pa je ime "Crema di Caffè": mojstrsko prefinjena mešanica nežnih vonjav vrst Arabica, okrepljena s

šcepem Robuste. Dva resnično simpatična obraza. In kako lepo se predstavljata, zmerno in hkrati elegantno, z njuno idealno težo: 250 gramov. "Crema di Caffè" in "Gusto Forte": novi zamisli pod znakom Cremcaffè v veselje vaše posode za kavo. In v vašo!

...častna beseda!

Crema di Caffè / Gusto Forte

Crema di Caffè

Odkritje tajne strukture Gladio odpira spet vprašanje zakulisnega dogajanja v Italiji

Država zastrupljenih jabolk

Nepojasnjene okoliščine tudi pri nas

Kako pa je struktura Gladio vplivala na usodo slovenske narodnosti skupnosti, ki v Italiji zlasti v prejšnjih desetletjih ni uživala prevelikega zaupanja? Tudi v tem primeru gre za vrsto nepojasnjenih aspektov, na katere je pred nekaj dnevi s svojo izjavo opozoril senator Stojan Spetič.

Leta 1972 in sicer v februarju so karabinjerji v skrivni jami pri Nabrežini med preiskavo našli skladišče orožja. Šlo je za skupno pet kovinskih zabojev, v katerih je bilo 15 kilogramov plastika, 5 kilogramov dinamita, nekaj pištol, eksplozivnih nabojev in zažigalnih granat. Ves material je bil odlično ohranjen, navodila za uporabo pa so bila napisana v angleškem in francoskem jeziku s krajšim italijanskim prevodom. Ali je šlo za enega od skrivnih depozitov struk-

ture Gladio? Danes lahko domnevamo, da je najbrž tako.

Le nekaj mesecev pozneje je nedaleč od kraja najdbe orožja v skrivnostnih okoliščinah umrl mlad karabinjer. Skupno s kolegom je tedaj nadzoroval dolino, v kateri naj bi se še neidentificirani »uporabniki« urili v streljanju. Kaj je videl tiste usodne noči fant?

Leta 1974 je na slovenskem učiteljsku pri Sv. Ivanu eksplodirala bomba (na sliki Maria Magajne), ki le za las ni zahtevala smrtnih žrtev. Tudi storilci tega atentata niso bili nikoli odkriti.

In nato atentat na karabinjerje pri Petovljah, poskus ugrabitve letala, v katerem je bil ubit Ivano Boccaccio...

Vse to doslej ni bilo pojasnjeno. Vprašanje je, v kolikšni meri je tudi na to dogajanje vplival Gladio. Tudi ozadje tega dogajanja bi veljalo raziskati. (vt)

se komunisti prvič dejansko približevali vzvodom oblasti v Italiji, obenem pa ji je nasprotovala tudi SZ, saj je tedaj Berlinguer že krepko pretrgal odnose z Moskvo Leonida Brežnjeva. Kaj se je resnično dogajalo za kulisa-mi? Kako to, da je bila v štabu, ki je tedaj vodil preiskavo med ugrabitvijo in nato po smrti demokrščanskega državnika, kopica pripadnikov tajne lože P2?

V Italiji zastrupljenih jabolk se ponavljajo in stopnjujejo vprašanja, na katera ni jasnih odgovorov. Resnico je sicer mogoče zaslutiti, okvir je vsaj na osnovi logičnega sklepanja dojemljiv, težko pa je ugotoviti odgovornosti in krivde.

Angelo Sanza, eden od najožjih sodelavcev bivšega tajnika KD in predsednika vlade De Mite, ki je bil v Demitovi vladi podtajnik, zadolžen za obveščevalne službe, je v teh dneh novinarjem izjavil, da je bil seznanjen z obstojem strukture Gladio in je pojasnil, da je šlo za emergentno strukturo, ki je nastala v okviru zahodnega zaveznitva NATO takoj po sovjetski invaziji Madžarske leta 1956, potencirana pa je bila po invaziji Čehoslovaške leta 1968. Dodal je tudi, da je NATO od leta 1969 v strahu zaradi morebitnega drsenja Italije na levo pritiskala na vladne stranke in obenem skušala vzpostaviti tudi obrambni mehanizem. Pozneje je podtajnik sicer skušal nekoliko omiliti domet izjav, obenem pa potrdil, da je bil seznanjen z obstojem Gladia.

Demokrščanski predsedniki vlade (Andreotti, Cossiga, De Mita) priznavajo, da so za obstoj strukture vedeli, drugi, prevsem Spadolini in Craxi pa odločno zanikata, da bi zanje kdaj slišala. Ali so tudi s tega vidika vrhovi obveščevalne službe razlikovali med predsedniki vlad?

Odgovor na to vprašanje bi bil sicer zanimiv, toda niti ne tako pomemben. Sedaj je najvažnejše, da se vsa zadeva razčisti, da se ugotovijo odgovornosti in da se enkrat za vselej odpravijo tiste skrivnosti, ki zastrupljajo italijansko politično sceno, saj je to eden od glavnih, če ne celo glavni virus, ki razjeda državno družbeno tkivo in omogoča najrazličnejšim parazitom, da se vsidrajo v to tkivo ter se nemoteno razmnožujejo. Če je bila še pred nekaj leti taka jasnost lahko problematična zaradi mednarodnega političnega okvira in zaradi obstoja dveh različnih blokov, bi bila v sedanjih razmerah v Evropi po padcu berlinskega zidu in po razpletu v vzhodnoevropskih državah molčečnost politično povsem nesprejemljiva in neopravičljiva.

VOJMIR TAVČAR

kšnem obrobem ministrstvu, bilo tako hudo agresivno dejanje, da bi opravičilo načrt celovite obrambe«. Revija Fortuna Italia pa je leta 1971 o študijskem srečanju Neobičajna civilna zaščita, ki so ga priredili istega leta v Milanu, med drugim med zaključki simpozija zapisala, »najtežje je nakazati vojaku dejanskega sovražnika, komunizem, ker v Italiji komunistična partija uživa privilegij legalnosti. Te težave ni v tistih državah, kjer je komunistična partija ilegalna«.

Čeprav v svojih izjavah vladni krogi tega ne priznavajo in je Gladio prikazan samo kot polvojaška tajna struktura, ki je imela kot glavni cilj organizacijo učinkovite gverilske akcije v primeru, da bi vzhodnoevropske čete napadle Italijo, dogodki kažejo, da je ta struktura zelo verjetno delovala predvsem na notranjepolitičnem področju. Najbrž ima prav Ezgenio Scalfari, ki je v Repubblici jasno zapisal, da je bil »načrt Solo« maslo strukture Gladio. Po njegovi oceni preiskava parlamentarne komisije, sodnijska preiskava in procesi, ki so afero obravnavali, to neizpodbitno dokazujejo. Toda kakšen je bil cilj »načrta Solo«. Scalfari (pa tudi drugi, ki so v teh dneh in tudi v prejšnjih letih afero analizirali) nima dvomov: leta 1964, ko je bil gen. De Lorenzo najprej na čelu obveščevalne službe SIFAR in nato na čelu karabinjerjev, so bila med KD in PSI v teku ostra pogajanja za oblikovanje levosredinske vlade, ki jo je vodil Aldo Moro. Socialisti so s prvo levosredinsko vlado izsilili prve zelo pomembne reforme: podzavljanje električne industrije, zahtevali so odpravo bančne tajnosti, pritiskali so za obdavčenje delnic. Proti temu so nekateri sprožili pravo časopisno kampanjo, »izvoz« kapitalov je dosegel dotlej nesluhen in nepoznan obseg. Moro je zato zahteval od socialistov večjo zmernost, toda Nennijev PSI ni hotel kloniti. Dokler niso »zarožljale sablje« z Delorenzovim »načrtom Solo«. Tedaj je Nenni pristal na oblikovanje levosredinske vlade z bolj zmernim reformističnim gospodarskim programom. Scalfarijev zaključek je jasen: SIFAR in karabinjerji za časa »načrta Solo« niso bili neki »ponoreli« delček sistema, ki je šel preko svojih pristojnosti, pač pa tajna toda legalna struktura, ki je delovala po nalogu politikov. »Rožljanje s sabljami« ni bilo torej delo izkrivljene miselnosti neke strukture, ki se je oddaljila od svojih institucionalnih nalog, pač pa politična poteza, ki jo je vodila neka politična struktura.

Če je povezava Solo-Gladio o dogodkih v prvi polovici šestdesetih let precej jasna in dokazana, o dogajanju

ob koncu istega desetletja in v sedemdesetih letih, ko so »eksplozije bomb« preglasile »rožljanje sabelj« ni take jasnosti. Vendar je za vsemi dogodki zaslutiti skrito roko okulturnih rešerjev, saj so tako ali drugače vse preiskave o bombnih atentatih in drugih italijanskih skrivnostih od afere Moro do primera Cirillo in zadeve Ustica trčile na poskuse iztirjanja, na krivično molčečnost visokih častnikov, na vojaške tajnosti. In sodnikom ni nikoli uspelo, da bi neizpodbitno odkrili krivice, predvsem pa ne tistih, ki so za kulisami manevrirali z razstrelivom in z orožjem.

Poskusimo naštet le nekaj primerov: preiskava o pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu se je končala s serijo procesov, na katerih so bili vsi obtoženci oproščeni; preiskava o atentatu pred milansko kvesturo je kot edinega dejanskega krivca nakazala Gianfranca Bertolija, ki je umrl v nepojasnjenih okoliščinah, ni pa pojasnila niti, kje je Bertoli dobil in kako je prinesel v Italijo ročno bombo izraelske izdelave; nepojasnjena je »nesreča«, v kateri so umrli štirje častniki letala »argo«, s katerim so legionarje Gladia vozili na vežbanje na Sardinijo; niso bili odkriti storilci pokola na Trgu della Loggia v Brescii; v meglo sta zavita atentata na brzec Italicus in na železniško postajo v Bologni; nepojasnen je atentat na tri karabinjerje pri Petovljah; še skrivnostno je dogajanje o ugrabitvi in umoru predsednika krščanske demokracije Alda Mora; preiskava o Ustici še vedno tava v megli hipotez, tez in protitez raznih izvedencev; na pol poti je obstala preiskava o skrivni loži P2, saj kaže, da komaj sedaj prihaja na dan del arhiva, ki ga je Gelli pravočasno odnesel v Urugvaj. In delno nepojasnjena ostaja vsa zadeva ultralevega terorizma v Italiji: ob nespornem dejstvu, da je ta terorizem zorel in rasel v sredinah izvenparlamentarne komunistične levece, ki se je tedaj tudi v Italiji kot v drugih evropskih in neevropskih državah napajala v iluziji možne oborožene revolucije, pa je vendarle še nepojasnjeno vprašanje, kdo je v zakulisju te sile manevriral: samo nekatere vzhodnoevropske tajne službe, kot dokazuje del gradiva, ki prihaja na dan po zlomu komunističnih režimov na Vzhodu, ali pa tudi drugi, k čemur bi navajal nerazpreden klobčič tajnosti afere Moro?

Aldo Moro je bil nedvomno ugrabljen in umorjen, ker je bil glavni tvorlec in utemeljitelj politike, ki je bila za Italijo ob koncu sedemdesetih let prelomnega pomena: približati komunistično partijo oblasti in ustvariti

možnost dejanske alternative demokrščanski oblasti, ker je v tem videl edino zdravilo za bolno in blokirano italijansko demokracijo. Dogovarjanje najprej za vlado »brez nezaupnice« in večino »demokratične solidarnosti« je bilo zelo težko in zahtevno in še dan pred Morovo ugrabitvijo ni bilo povsem jasno, ali bo KPI podprla tedanji Andreottijev ministrski svet, glede na sestavo kabineta. Po ugrabitvi Alda Mora pa je Berlinguer prekinil z oklevanjem in pristal na sporno vlado.

Večina demokratične solidarnosti tedaj ni bila vseh Washingtonu, ker so

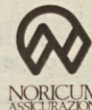
KORAK NAPREJ NA POTI VAŠE VARNOSTI

MESEČNO BREZOBRESTNO PLAČEVANJE ZAVAROVALNINE

Tržaška kreditna banka nudi dodatno koristno storitev vsem svojim klientom, ki prejemajo mesečno plačo na tekoči račun. Poseben dogovor z **Noricum Assicurazioni** omogoča imetnikom teh tekočih računov plačilo zavarovalnih premij v dvanajstih brezobrestnih mesečnih obrokih. Odgovorni naših operativnih enot so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila.

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V sodelovanju z

NORICUM ASSICURAZIONI

D. G.

Na Deželi o evropski enotnosti

TRST — Predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Paolo Solimbergo je sklical seji deželnega sveta, ki se bo sestal v sredo in v četrtek. Sredina seja bo posvečena odgovorom predstavnikov deželne vlade na vprašanja in interpelacije svetovalcev, narkar bo sledila razprava o treh zakonskih osnutkih. Prvi zadeva izvajanje zakonskega osnutka o pravici univerzitetnega študija (poročevalec je demokristjan Brada), drugi (poročevalec je demokristjan Carpenedo) pa odkup in odtujitev nepremičnin, s katerimi razpolaga Dežela.

Sledila bo razprava (poenotena) o petih zakonskih osnutkih, ki obravnavajo vprašanje biološkega kmetijstva. Osnutke so predložile svetovalske skupine PSI, Furlanskega gibanja, KPI ter dveh zelenih list. Svoj zakonski predlog je o tem vprašanju predložil tudi deželni odbor.

Naslednjega dne bo deželni svet zasedal na izredni seji; predsednik Dežele Biasutti bo namreč poročal o evropski enotnosti. Seje se bodo udeležili tudi evroparlamentarci, parlamentarci naše dežele ter predstavniki družbenih, gospodarskih in sindikalnih sil.

Njegovi temelji slonijo na konfederaciji V Sloveniji nastaja tretji sindikat

KOPER — V Sloveniji nastaja pravzaprav tretji sindikat, tak, ki bo deloval kot konfederacija. V Kopru so se namreč že dvakrat sestali predstavniki nekaterih sindikalnih organizacij, ki menijo, da potrebuje sindikalna organizacija povsem drugačne temelje. To postaja vse bolj očitno tudi zato, ker »se Dalmatinova 4 v Ljubljani«, kot je dejal Euro Brožič iz predsedstva Obalnega sveta sindikatov, »vse bolj spreminja v hišo strahov«.

Pobudo o konfederalnem delovanju sindikatov so podpisali: Obalni svet sindikatov Koper, Občinski svet sindikatov Maribor, Svet krajiNskih sindikatov Kranj, Sindikat pomorščakov podjetja Genshipping Portorož, Sindikat igralniških delavcev Slovenije in Policijski sindikat Slovenije. S to pobudo pa soglašajo še nekaj drugih samostojnih sindikatov, ki so že izrazili pripravljenost sodelovanja v taki obliki.

Skupaj so namreč ugotovili, da so sindikati v Sloveniji povsem neučinkoviti (kot zadnji dokaz so navedli stavko rudarjev v revirjih)

Viezzi (KPI) o avtonomiji naše dežele

TRST — Dati novega zagona posebnim avtonomiji Furlanije-Juljske krajine je glavni cilj programa KPI in bo tudi glavna točka v programu demokratične stranke levice. KPI je predlagala na nedavni programski konferenci »avtonomistični sporazum«, s katerim se je obrnila na vse regionalistične sile, da bi skupno individualizirali oblike in vsebine za novo vlogo posebne avtonomije. KPI je že pripravila jasne predloge tako glede revizije deželne statuta kot glede reforme deželne volilnega zakona. Deželni tajnik Roberto Viezzi je izjavil, da je stranka na razpolago za poglobitev vseh teh problemov in za soočanje z vsemi strankami in regionalističnimi gibanji in da bo do tega soočanja prišlo, bo sprejela posebno pobudo.

Po Viezzijevih besedah bo prav vprašanje zaščite in razvoja posebne avtonomije vplivalo tudi na notranjo ureditev v strankah samih.

Tudi v KPI se razpravlja, kako deželna avtonomija lahko vpliva ne samo na programe, ampak tudi na simbol in samo bodoče ime stranke levice.

»Gre za razpravo,« dodaja Viezzi, »ki se je je treba lotiti z veliko odprtostjo, ampak tudi z ravnovesjem, upoštevajoč mnenje vseh in ne da bi skušali vsiljevati že izdelane koncepte.«

Slavnik: laži jih pehajo v izgubo!

KOPER — »Ob devetmesečnem obračunu imamo izgubo in do konca leta se je ne bomo rešili, pa naj se že tako trudimo zmanjševati stroške in poslovanje izboljševati s t. i. notranjimi rezervami. Pri nas so že pet mesecev stroški poslovanja enaki, torej se ne zvišujejo, delovna disciplina je večja, prevozili smo 11.850.000 kilometrov, približno toliko kot lani, v poslovanje vpeljujemo novosti iz rdečih števil pa se ne moremo izkupati,« pravi Radivoj Bednarik, direktor koprskega Slavnika in dodaja, da so danes gospodarstveniki soočeni s tremi lažmi: ceno denarja oziroma kapitala (48 odstotne bančne obresti, na porajajočem se sivem trgu pa že kar 80 odstotne obresti), inflacijo, ki je vlada uradno ne priznava, čeprav je bila velika in seveda s »stabilnim« tečajem dinarja.

Omenjene pogoje gospodarjenja vsak občuti na svoj način in v prevozniki organizacijo kot je Slavnik tako, da izgube preprosto ne morejo črtati iz bilance. Dejstvo pa je, da so doslej prodali vse avtobuse, s katerimi bi imeli večje vzdrževalne stroške, da kanijo v prihodnjih mesecih od 230 avtobusov, ki jim imajo zdaj, prodati še trideset avtobusov potrebnih večjih vzdrževanih del, da so zaloge v delavnicah in sprotne poslovanju (rezervni deli, gorivo in drugi potrošni material) praktično prepolovili in zdaj le-te znašajo le 2,8 milijona din itn. Ob vseh teh uspehih se bilanca poslovanja ne izboljša. Tudi zato ne, ker so na tujem trgu realizirali 1,5 milijona dolarjev prihodkov, ker imajo vse turisitčne in pogodbene prevoze preračunane na tečaj marke, vrednost dinarja pa je nerealna.

Slavnik je letos posodobil svoj vozni park s šestimi sodobnimi avtobusi Kassbohrer Setra. V štiridesetih dneh je vsak od avtobusov prevozil povprečno po 21 tisoč kilometrov (še enkrat več kot je običajno mesečno povprečje za turistične avtobuse) in to brez okvar. Očitno zadovoljni in z računico v roki se pri Slavniku pripravljajo za nakup štirih novih visokopodnih Seter, ki naj bi jih dobili že aprila prihodnje leto.

V dvojezičnih občinah na nedavnih državnozborskih volitvah na Koroškem Slovenski glasovi so šli socialistom

CELOVEC — Kako to, da so slovenski volilci v marsikateri dvojezični občini odali glasove na navadnih državnozborskih volitvah socialistom izdatneje kot prej? Debat o tem in analize vzrokov še trajajo. Delno pa je ta naklonjenost socialistom (SPÖ) v premem sorazmerju z bolj naklonjeno politiko SPÖ na zvezni in koroški ravni do koroških Slovencev in narodnih manjšin sploh.

Porast glasov za SPÖ na volitvah 7. oktobra v primerjavi s prejšnjimi državnozborskimi, pa tudi deželnimi volitvami je zbudil največjo pozornost ob občini Skocjan. Ta je edina tujskoprometna občina, v kateri Haiderjevi sovobodniki niso dobili dodatnih glasov. SPÖ je dobila več glasov tudi v drugih občinah s slovenskimi volilci, kot do Hodiše, Biličova, Škofice, Seles, Straja vas, Rožek, Šentjakob, Pliberk, Galicija, Globasnica.

Analitiki takšno odločitev slovenskih volilcev pripisujejo na eni strani polularnosti kanclerja Vranitzkega, ki je dobival glasove bolj kot predsednik SPÖ. Na drugi strani je nedvomno vplivala na njihovo ravnanje bojazen, da bi se utegnili na Dunaju ponoviti koroška zgodba, če bi Haiderjeva stranka dobila še več glasov, kot jih je, namreč sestava vladne koalicije med Haiderjem in bistveno oslabiljeno ljudsko stranko (ÖVP). Tretja razlaga je presoja slovenske KEL (Koroška enotna lista) in Narodnega sveta: ljud-

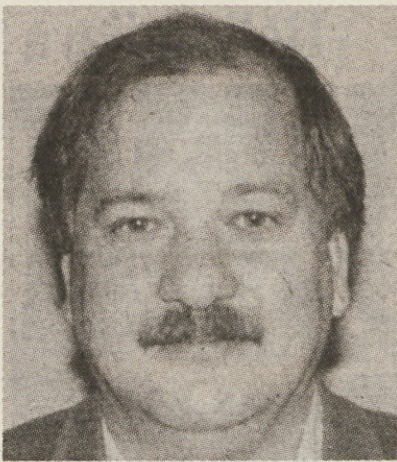
je so tokrat rajši volili socialiste kot stranko Zelenih. Slednja da je kriva v bistvu poraznega volilnega izida zato, ker je ukinila avtonomijo manjšinskega poslanskega mandata, kakršne je bil deležen poslanec Zelenih Karel Smolle, KEL je v povolilni izjavi imenoma pripisala krivdo na slab volilni izid, tajniku Zveze slovenskih organizacij (ZSO) dr. Marjanu Sturmu in dr. Messnerju, ki sta z vplivom na manjšinski program Zelenih povzročila, da so na dvojezičnem ozemlju Zeleni dobili polovico manj glasov.

Naj je že resnica takšna ali drugačna, ob tem razglabljanju pa ne gre prezreti pobude skupine koroških Slovencev, včlanjenih v SPÖ, ki se pod vodstvom Tomaža Ogrisa zavzemajo za večjo veljavo in samostojnost slovenskih socialistov v stranki, pa tudi za večji vpliv in upoštevanje drugih avstrijskih manjšin v politiki SPÖ. V pogovoru za Delo Tomaž Ogris, do nedavna predsednik Slovenske prosvetne zveze, poudarja svojo cenitev, da je v vrstah SPÖ več kot tisoč Slovencev. Slovenski socialisti so pomembno zastopani v ZSO, obenem pa jih je veliko tudi v narodnem svetu. Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev torej hočeš nočeš ne moreta mimo privržencev oz. članov SPÖ. Doslej opozarja Tomaž Ogris, smo imeli opravka z dvojno neodmevnostjo: prvič, toliko Slovencev v SPÖ, pa nobene prave odmevnosti v stranki in drugič toliko

Tomaž Ogris

socilaistov v slovenskih organizacijah, pa prav tako nobenega pravega odziva. Delovno skupnost slovenskih socialistov podpira tako koroško kot zvezno vodstvo SPÖ. Toda mlini institucionalizacije v stranki meljejo sorazmerno počasi, kar je prejkone mogoče pripisati tudi raznorodnemu osdnosu članstva in vodstev SPÖ do koroških Slovencev in avstrijskih manjšin sploh. Tako bo na Koroškem deželni kongres šele prihodnje leto odločal o statusu slovenskih socialistov v stranki.

Marjan Sturm

»Zdaj se povezujemo z drugimi manjšinami, da bi izoblikovali delovno skupnost narodnih manjšin v SPÖ,« pravi Ogris, vsebinsko pa jih čaka snovanje političnega programa. Vsekakor pa le v ospredju zahteva ali pričakovanje, da bodo socialisti poslej postavljali tudi slovenske kandidate za volitve na vseh ravneh, in zahteva, da bi imeli slovenski socialisti v SPÖ v manjšinskih zadevah pravico do ločenega mnenja.

JOŽE ŠIRCELJ

Perla simbol lepote in dragocenosti

SEŽANA — V Sežani v zadnjem času rastejo zasebne trgovine in podjetja kot gobe po dežju. Vse več jih je, a ena zasluži še posebno pozornost. To je butik Perla, ki sta ga odprli odmačinki Silva Pavšič in Jelka Grmek. Tako se je dvema trgovinicama v tej lepi in kratki ulici v Sežani na Prečni ulici pridružila še prijazna trgovina. V njej so prostor našle unikatne stvari, izdelava poročnih oblek in aranžiranja konfetov za najrazličnejša slavlja.

To pomeni dodatno ponudbo za domačine, saj so morali Sežani in ostali po konfete za razna slavlja v Italijo. Jelka Grmek rade volje pripravi aranžirane konfete za krst, obhajilo, birmo, poroko in obletnico poroke. Aranžmaji so kvačkani ter sestavljeni iz raznih drugih materialov, dekorirani z raznim suhim cvetjem in najraličnejših oblik. Pa lepo in prijazno darilce tudi sodi zraven. Gotovo pa neveste ne bodo brez poročne košare ob tako slavnostnem trenutku kot je sklepanje zakonske zveze. Kot dodatno ponudbo je Jelka pripravila razna vabila na poroke in obvestila o porokah, kar pa dosedaj Primorci nismo bili vajeni ter nismo uporabljali takega načina obveščanja. Jelka pa ne bo ostala le pri temu, načrtuje širjenje svoje dejavnosti. Tako naj bi slovesnosti popestrila z muziko, ponudila prostor in nenačrtuje tudi fotografske storitve. Povedati velja, da aranžmaji konfetov kakor tudi ostalo ponujajo po konkurenčnih cenah.

Enkratne so tudi unikatne stvari, saj Silva slika in posilava steklo, karamiko in tkanino (rute, šali, bluže itd.). Prav prirska so majhna kakor tudi ostala darila za manj in bolj zahtevne kupce. In kar težko se je odločiti, ko pa je treba obdariti najdražje, prijatelje in svojce. Ugotavljata, da se kupci najbolj približujejo majhnim, drobnim stvarim, s katerimi hočejo razveseliti najbližje. Izredno lepe so poročne obleke.

Že pred leti so si sežanski likovniki prizadevali, da bi dobili svoj prostor, kjer bi lahko svoje umetnine tudi razstavljali in prodajali. To se jim je sedaj uresničilo. Butik Perla ne ponuja samo lepote in nežnosti, ampak je tudi simbol ženske, nežnosti in dragocenosti. In to dragocenost velja ohraniti in tkati življenje lepše in bogatejše.

-OKS-

Telefonski centrali v Sežani in Lokvi

SEŽANA — V sežanski občini so v zadnjih letih občutno razširili telefonsko omrežje in s tem pridobili veliko novih naročnikov. Ker hkrati niso povečevali tudi zmogljivosti telefonskih central, v zadnjem času zaradi preobremenjenosti ATC v Sežani, v Lokvi, Kozini, Komnu, Materiji in Podgorju ne morejo odobriti nobenega novega priključka. Preobremenjen je tudi kabel proti vozlišču v Postojni. Problem lahko rešijo le z zamenjavo glavnih kablov ter s povečevanjem lokalnih central.

Tako je bila že v začetku tega leta predvidena širitev central v Sežani in Lokvi. Z uresničitvijo tega načrta zamujajo, saj so za primarne povezave in nakup kablov za omrežje v sežanskem Kareju 11 in v KS Senožeče porabili ves denar, predviden za telefonijo. Ker poštarji in pristojni organi kljub temu želijo povečati omenjeni centrali, je očinski izvršni svet predlagal, da bi z rebalansom proračuna v okviru sredstev za komunalne dejavnosti zanj zagotovili 1,4 milijona dinarjev. Ta znesek predstavlja 20 odstotkov vrednosti obeh naprav. Ostalih 80 odstotkov naj bi občina odplačala v dvanajstih mesečnih obrokih. Dogovorili so se tudi, da bi ta sežanski delež poštarji upoštevali kot občinski vložek v javno PTT podjetje. Pošta je hkrati pripravljena prispevati denar za izboljšanje kableske zveze z GATC Postojna in za povezavo central v Lokvi in Sežani.

Izvršni svet zagotavlja, da takšna rešitev ne bo povzročila novih obveznosti za gospodarstvo in davkoplačevalce. Denar bodo zagotovili s preporazdelitvijo prispevkov za komunalne dejavnosti. Obljublja tudi, da bodo v prihodnjih dveh letih na enak način financirali izboljševanje telefonije na Kozini, v Materiji, Podgorju in Komnu.

V sežanski KS se na povečanje vozliščne centrale, ki sedaj ne omogoča niti najnujnejših novih poslovnih priključkov, pripravljajo že nekaj časa.

J. O.

KUPUJ NA OPČINAH VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ 90

V TRGOVINAH S TEM ZNAKOM DOBITE SREČKO NAGRADNEGA ŽREBANJA

ZA VSAKIH 10.000 lir NAKUPA, ZAHTEVAJ SREČKO!

1. NAGRADA	15.000.000 lir
2. NAGRADA	7.000.000 lir
3. NAGRADA	3.000.000 lir
10 NAGRAD PO	1.000.000 lir

Vse nagrade so v zlatih žetonih
Žrebanje bo 5. januarja 1991
CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPČINE

min. odobr. št. 4/6077

Zaradi odprtih trgovin in novih con za pešce Kljub dežju se je Trst praznično preoblekel

Letošnji sv. Just je bil bolj podoben božičnemu predvečerju kot jesenskemu prazniku. Kljub dopoldanskemu nagajivemu deževnemu vremenu in ciklično ponavljajočim se ploham je tržaško središče ponujalo včeraj namreč precej vesel in prijazen videz. Shopping na prazničen dan je v Trstu namreč prava redkost, tako da se je marsikateri Tržčan opogumil, se »oborožil« z dežnikom in dežnim plaščem ter v središčnih trgovinah potešil svojo radovednost. Kdor se je zjutraj odločil, da tvega prehlad in čevlje, pa je bil po vsej verjetnosti zadovoljen, saj so bile v mestnem središču skoraj vse trgovine, a tudi gostinski obrati, odprte.

Obračune bodo trgovci, ki so se odločili, da odprejo trgovine, pripravili seveda šele v prihodnjih dneh. Na prvi pogled pa je bil obisk kupcev včeraj precej zadovoljiv, pa čeprav pod pričakovanjem. Pričakovane navale jugoslovanskih kupcev namreč ni bilo, ker po vsej verjetnosti niso bili »obveščeni«, da bodo trgovine odprte, pa tudi slabo vreme je verjetno zavrlo njihovo nakupovalno slo. Živčav po zaprtih ulicah, ki so od prejšnjega tedna postale cone za pešce pa je bil kljub temu precejšen.

Slabo vreme je seveda onemogočilo priredbo načrtovanih koncertov, tako promenadnega kot tistega na Trgu Unità, ni pa povzročilo pričakovanih zastojev v prometu, in to kljub pomanjkanju parkirnih prostoro-

rov. Jugoslovanskih kupcev je bilo, kot rečeno, bolj malo, poleg tega so bili vsi uradi, vse ostale dejavnosti in javne ustanove zaprte. Edini, ki so se pripeljali na delo z avtomobilom, so bili torej trgovci in prodajalci. Nazadnje pa so se tržaški kupci verjetno zbal, da v mestu ne bodo našli parkirnega prostora (in teh je bilo resnici na ljubo zelo malo), tako da so se raje vozili z avtobusom. Promet je bil torej kljub dežju in številnim jugoslovanskim avtomobilom — ulice pri železniški postaji so bile zaradi visoke koncentracije jugoslovanskih registracij bolj podobne kakemu balkanskemu mestu — tekoč in neproblematičen. Hupanja v glavnem ni bilo slišati, a niti pajkov ni bilo na spregled.

Prav zaradi polprazničnega razpoloženja pa niti včerajšnja sobota ni ponudila prave prilike, da bi preizkusili, kako učinkujejo prvi ukrepi za omejevanje prometa v mestnem središču. Sprehajalcem se je sicer poznalo na obrazu, da jih je odsotnost parkiranih in drvečih avtomobilov v novih conah za pešce veselilo. Pravi »test« pa bo Trst doživel šele ta teden, ko bodo zaprli še drugi del Terezijanske četrti (kamor bodo imeli dostop samo stanovalci), zlasti pa prihodnjo soboto, ko bodo Trst ponovno naskočile množice kupcev iz sosednje države, za katere mestne oblasti niso pripravile niti enega informativnega prospekta ali cestnih opozorilnih znakov.

Pobude »komunistične levice« in Occhettovih pristašev V predkongresnem soočanju v KPI tudi o vlogi Slovencev v stranki

Occhettovi nasprotniki nočejo ničesar slišati o razkolih in o odcepitvah v stranki, njihov edini cilj je zmagati na bližnjem kongresu. Gotovo je za sedaj vsekakor edinole to, da je tudi na Tržaškem prišlo do napovedane združitve pristašev druge in tretje kongresne resolucije, tako imenovane "fronte za ne", ki ima na pokrajinski ravni že večino, hoče pa očitno imeti še več moči. "Fronta za ne" se torej enotno pripravljala na kongresno soočanje, glede bodočih perspektiv pa se noče jasno izreči, ker se verjetno zaveda, da bi tako razmišljanje sprožilo notranje polemike in v tem delikatnem trenutku morda ošibilo gibanje "komunistične levice". Ni namreč več nobena skrivnost, da si pristaši Natte, Ingraa in Tortorele prizadevajo za večjo vlogo in pogajalno moč v pričakovanju oblikovanja nove Demokratične stranke levice, medtem ko med pristaši senatorja Cossutte marsikdo že precej odkrito razmišlja in govori o odcepitvi.

O teh in o podobnih vprašanjih teče v teh dneh beseda na skupščinah, ki jih v mestu in v okolici prirejajo pristaši (bivših) druge in tretje resolucije in tudi, kot sami trdijo, bivše "fronte za ne". Ta naziv je po njihovem mnenju močno omejevalen in ne odgovarja resnici, saj so edinole oni tisti, ki predlagajo prepoved in prenovo KPI, Occhettova platforma pa pelje v povsem nasprotno smer. To stališče je na predsinodni skupščini v Nabrežini vseskozi zagovarjal tudi senator Stojan Spetič, ki je z bivšo senatorko Jelko Gerbec in še z nekaterimi drugimi somišljeniki pravzaprav gonilna sila tukajšnje "komunistične levice". Po mnenju senatorja odpira to kongresno soočanje tudi kočljivo vprašanje bodoče vloge Slovencev v KPI (ali v DSL), pri čemer je bil govornik (vsaj v uvodnem poročilu) precej oster do Occhettov.

Rekel je, da so dosedanja generalni tajniki KPI od Togliattija do Berlingu-

erja in Natte pokazali izjemno politično ter osebno zavzetost do manjšinskega vprašanja, »medtem ko pri Occhettu tega zanimanja žal ni opaziti«. Spetič vsekakor upa, »da to ni znak časov, ki prihajajo« in je kot primer navedel, da v novoizvoljenem dežel-nem tajništvu stranke tokrat ni več nobenega Slovenca. Na splošno se je zavzel za bojevitost nastope slovenskih komunistov, priznal pa je tudi, da teh časov ne gre na noben način primerjati s časi Kominforma in takratnih razkolov, »ki so bili zgodovinsko gledano zelo različni, danes pa so različna gledanja in nesoglasja bistvo demokracije, zato res ni prav, da vsi mislimo enako«.

V razpravi je bilo slišati različna mnenja, skoraj vse posege pa sta prevečali negotovost in zaskrbljenost o tem, kaj se bo pravzaprav zgodilo po januarskem vsedržavnem kongresu. Spetič je morda tudi zaradi tega v repliki nekoliko omilil tone iz uvoda. Poudaril je, da si glede bodoče stranke zamišlja federativno notranjo ureditev, v katerem bodo morali tudi Slovenci imeti svoje mesto, »v uvodu pa nisem želel nikogar postaviti na za- tožno klop, zato spričo nelahke situacije pozivam vse slovenske komuniste, naj, ne glede na trenutno notranjo opredeljenost, močno strnejo vrste in naj tudi v tem kočljivem trenutku ustvarijo pogoje za učinkovitejšo vlogo celotne manjšine«.

Kongresna razprava v KPI je torej že v polnem teku. Occhettovi nasprotniki bodo, kot rečeno, predložili tudi na Tržaškem enotno politično resolucijo, isto bodo naredili tudi tajnikovi pristaši, ki sami načrtujejo vrsto pobud. O tem bodo razpravljali na torkovem srečanju, ki bo ob 20. uri na sedežu strankine federacije. Mestna sekcija P. Tomažič pa prireja jutri ob 17. uri v dvorani pokrajinskega vodstva v Ul. Madonnina 19 skupščino o programu vsedržavnega tajnika, ki se je bo udeležil tudi deželni sekretar Roberto Vezzini.

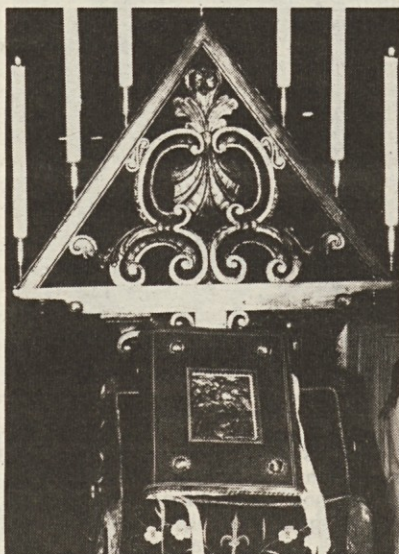
Na januarskem državnem kongresu v Riminiju bo s svojim političnim dokumentom skoraj gotovo nastopil tudi Antonio Bassolino, nekdanji pristaša Pietra Ingraa, ki pa se je na zadnjem kongresu opredelil za Occhetto. Bassolino je že napovedal, da soglaš s spremembo imena in simbola stranke, njegova platforma, ki črpa nekatere stvari tudi iz programa manjšine, pa je naletela na odobravanje nekaterih vidnih članov bivše "fronte za ne". Med zadnjimi jo je podprl nekdanji predsednik poslanske skupine Adalberto Minucci. Bassolino baje računa na podporo sindikalistov in tudi "razočaranih" somišljenikov Ingraa, v Trstu pa se do tega trenutka še ni oglašil nihče od njegovih morebitnih pristašev.

S. T.

Zunanjetrgovinska sekcija SDGZ bo imela jutri redni občni zbor

Jutri bo na vrsti občni zbor zunanjetrgovinske sekcije pri Slovenskem dežel-nem gospodarskem združenju. Zunanjetrgovinski operaterji se bodo zbrali ob 17. uri v prostorih Združenja, v Ul. Cicerone. Ob poročilih predsednika sekcije Marina Košute in tajnika Aleksandra Rustje bodo na vrsti tudi posegi operaterjev v zvezi s specifičnimi vprašanji, ki pogojujejo delovanje v zahtevnem sektorju blagovne izmenjave s tujino. V obodbi, v katerem prihaja do usodnih sprememb, na podlagi katerih bo treba začrtati nove smernice za nadaljnje delovanje sekcije, je neposredno soočenje med člani toliko bolj potrebno.

Tržaški škof med drugim pohvalil tudi nov usnjen ovitek za misal Silve Bogatec Bellomijeva homilija za praznik sv. Justa

Ob včerajšnjem prazniku tržaškega patrona sv. Justa je tržaški škof Lorenzo Bellomi daroval tradicionalno mašo v stolni cerkvi in nagovoril številne prisotne vernike in z njimi vso tržaško skupnost.

Svečanemu obredu so prisostvovali najvišji predstavniki krajevnih ustanov in zastopniki ostalih verskih skupnosti. Obredu so tako sledili župnik grške pravoslavne cerkve, predstavnik srbske pravoslavne cerkve in pastor obnovljene luteranske cerkve. Škof Bellomi je v svoji homiliji spregovoril o nekaterih pomembnih vprašanjih in dilemah sodobne družbe. Omenil je tako sodobno težnjo bogatega sveta, da se izogne vprašanju smrti. Potrošništvo in želja po vedno boljšem materialnem življenju silita ljudi v razčlovečen krog dela in potrošnje. Delamo zato, da lahko potrošimo, potrošnja pa nas sili k vedno bolj mrzličnemu delu, na tej poti pa človek pozabi na nekatere osnovne vrednote.

Škof Bellomi je bil kritičen tudi do nekaterih sredstev množičnega obveščanja, ki se vedejo kot "vojaška", ki ruši čut za moralo in smisel za vrednost življenja. Ob moralnem nauku pa je tržaški škof včeraj blagoslovil tudi nov bronasti portal, ki je zamenjal lesena vrata katedrale sv. Justa. Portal je delo kiparja Serafina Melchiorija.

Posebno delo je za priljubljenost napravila tudi slovenska obrtnica Silva Bogatec, po škofevem naročilu je namreč izdelala usnjen ovitek za misal. Misal je namenjen škofskemu oltarju, na njem pa je izrisana podoba Marije vnebovzete in sicer kopija slike, ki kraljuje nad oltarjem Nasvetejšega v stolnici. Delo je v barvah s pozlačenimi šivi. Bogatecova je opremila tudi knjigo evangelijev in to v sodelovanju z založbo italijanske škofovske konference.

Na sliki (foto Magajna) usnjeni ovitek za misal, ki ga je pripravila slovenska obrtnica Silva Bogatec.

Jutri v Saležu o zaščiti Krasa

Jutri zvečer ob 20. uri bo v prostorih občinske knjižnice v Saležu na pobudo mladinske in zgornje sekcije Slovenske skupnosti javna razprava na temo: Zaščita Krasa in Kraševci. Predstavniki stranke in izvedenci bodo uvodoma govorili o zakonu za Kraški park in za razvoj Krasa, ki ga pripravlja deželni odbor Furlanije-Juljske krajine, nakar bo sledila prosta razprava o tej problematiki. Jutrišnje srečanje v Saležu je le prvo iz niza podobnih srečanj, ki jih namerava SSK prirediti v prihodnjih tednih.

»Po valu razlastitev, ki smo jim bili priča v zadnjih desetletjih,« piše v tiskovni noti SSK, »deželna uprava v tem času sprejema na področju prostorskega načrtovanja vrsto hudo omejevalnih ukrepov, ki že stvarno načenjajo razpolaganje Kraševcev s svojo zemljo.«

Grozijo pa novi ukrepi, ki bi lahko pomenili popolno odtujitev slovenske zemlje. S tem bi Slovenci bili vse manj narodnostna in vse bolj samo jezikovna skupnost. Gre za probleme, ki jih vse premalo upoštevamo ob sicer pravilni skrbi po zaščiti naravnega okolja.

Hranilnica in posojilnica z Opčin je nagradila najuspešnejše dijake

Kot je že več let tradicija, je Hranilnica in posojilnica z Opčin tudi ob letošnjem svetovnem dnevu varčevanja nagradila najboljše učence in dijake slovenskih in italijanskih osnovnih in nižjih srednjih šol, ki imajo ravnateljstva na Opčinah. Kratka in pristrčna slovesnost, kateri so sledili seveda starši vseh malih nagradencev, je bila v sredo v prostorih Hranilnice. Hranilne knjižnice so dijakom in učencem podelili predsednik Pavel Milič, ravnatelj Bole in ravnateljica Barejeva.

Na sliki (foto Magajna): dvorana openske hranilnice z mladino, ki si je s svojim uspešnim delom v šoli »zaslužila« hranilno knjižico.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - Nova Gorica

Niccolò Machiavelli

MANDRAGOLA

Režija: GEORGIJ PARO

V petek, 9. t. m., ob 20.30 abonma RED A in D
v soboto, 10. t. m., ob 20.30 abonma RED B, E in F
v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri abonma RED C in G

Zaradi povečanega števila abonmentov prosimo abonente mladinskih redov, da se držijo objavljenega razporeda, vse druge pa, da se o morebitnih željenih spremembah dogovorijo z blagajno Kulturnega doma, tel. 734265.

Ivan Cankar

HLAPCI

Režija: BORIS KOBAL

JUTRI, 5. t. m., ob 16. uri abonma RED I
v sredo, 7. t. m., ob 16. uri abonma RED H

**Na voljo
smo vam
na štirih
mestih**

Hipoteze s posveta o statusu manjšin v mednarodnem pravu V različnih modelih nove Evrope je tudi vloga manjšin drugačna

V novi evropski hiši bodo tudi manjšine dobile drugačen prostor, ki bi predvidoma moral biti svetlejši in centralnejši od dosedanjega. Vendar pa - kot bi se dalo sklepati iz izvajanj strokovnjakov za mednarodno pravo - manjšine ne bodo postavljale temeljev novi Evropi, ki bo slonela na drugačnih odnosih med obstoječimi državami. Vloga oziroma usoda manjšin je seveda v veliki meri odvisna od scenarija, ki si ga bodo izbrale evropske države za skupen ali vsaj dogovorjen razvoj, vendar pa se v možnih hipotezah manjšine mestoma še prikazujejo kot kamen spoteki na poti k evropski integraciji. Če na trenutni status manjšin pogledamo s pravnega vidika, kar je tudi poglavitni cilj mednarodnega posveta o »tipologiji in zaščiti manjšin v Evropi«, ki se je začel včeraj na tržaški univerzi, velja predvsem upoštevati mednarodno pravno veljavne dokumente in določila.

To je nekaj vodilnih misli, ki so, sicer z različnimi poudarki, izšle iz več posegov na včerajšnjem, prvem dnevu mednarodnega posveta, ki ga prireja tržaška pravna fakulteta v sodelovanju z Italijanskim društvom za mednarodno organizacijo pod pokroviteljstvom italijanskega ministra za zunanje zadeve ter ob podpori Dežele FJK, Pokrajine Trst, Odbora za pospeševanje raziskovanja evropskih ustanov in Tržaške kreditne banke. Vendar pa ni mogoče interpretirati sedanjega stanja, predvsem pa ne risati bodočnosti, ne da bi poznali genezo in razvoj mednarodnega prava v zvezi s pravicami manjšin. Zato je organizator v osebi dekana tržaške pravne fakultete prof. Giorgia Conettija najprej postregel s pregledom dokumentov in določil, ki so zlasti v zadnjem času najodločnejše posegli na to področje. Poudaril pa je, da se v porajanju novega pravzaprav vračajo stari modeli: po obdobju bilateralnega dogovarjanja so se namreč spet uveljavile težnje po splošnih obvezah, o čemer pričajo številni dokumenti (npr. listina, ki so jo junija letos sprejeli na Evropski konferenci o varnosti v Københavnu).

Ob upoštevanju dejstva, da so obstoječa mednarodna določila in dogovori odraz zgodovinskih okoliščin, v katerih so nastali, je nujno preveriti, ali obstaja vsaj najnižja sprejemljiva raven upoštevanja manjšinskih okoliščin. Po oceni prof. Danila Türka z ljubljanske pravne fakultete to raven najpomembnejši mednarodni dokumenti zagotavljajo, vendar pa je odločilnega pomena tudi branje posameznih določil. Precej splošno je namreč uveljavljeno omejevalno tolmačenje (samo kot prepoved kršenja pravic).

Najvišjalnejši bi bil prispevek manjšin, ko bi Evropa za svoj razvoj izbrala transnacionalni model: prof. Ziemowit Jacek Pietraś z Univerze v Lublinu je sicer naslikal štiri možne scenarije. V »evropizaciji Evrope« ta model, ki je v

perspektivi izvedljiv, odpravlja obstoječe meje in stare probleme, odpira pa seveda nove, tudi za manjšine.

V svetu, ki se spreminja, terja zagotovitev identitete posameznih manjšin drugačne prijeme, istočasno pa se je treba zavedati, da so obstoječa mednarodna določila skoraj izključno usmerjena v zagotovilo individualnih, ne pa tudi kolektivnih pravic. Vendar pa bi uveljavitev kolektivnih pravic, je opozoril prof. Sergio Bartole, nujno privreda do zahteve po teritorialni avtonomiji, kar bi ustvarilo vrsto konfliktov, zato sam raje zagovarja zahtevo po kulturni samostojnosti manjšin.

Prof. Silva Devetaka z mariborske univerze ne privablja risanje nove Evrope, iz katere - vsaj iz okvira EGS - bo Jugoslavija še dolgo izključena. Zato pa je opozarjal na nevarnost narodnostnih spopadov v posameznih državah, ki jih ne gre reševati z zunanjimi posegi ali z notranjim obračunanjem.

Po mnenju prof. Konstantina Obradovića z beograjskega inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo pa je treba v vseh vzhodno in srednjeevropskih državah najprej uveljaviti pravno državo. Najtežje - je opozoril - pa bo v državah, v katerih je 50 let vladal komunistični režim, odpraviti miselnost, ki v vsakem nasprotniku vidi smrtnega sovražnika.

O konkretnih vprašanjih uveljavljanja manjšinskih pravic skoraj ni bilo govora, še najoperativnejši je bil namig podpredsednice deželnega sveta FJK Auguste Barbina, ki je opozorila na slabo izkoriščen deželni zakon o kulturi miru. Sicer pa se je Trst - je dejala občinska odbornica Nemetz - vselej izkazal kot »delavnica sožitja«. Tudi glede tega slovenske manjšine v Italiji ni nihče pobaral za mnenje, kot ne njenega predstavnika na današnji okrogli mizi vidnih krajevnih politikov. (bip)

Na sliki (foto Magajna) z leve proti desni: Pietraś, Türk in Conetti.

Danes popoldne v ricmanjski Babni hiši tradicionalno Srečanje oktetov Primorske

Danes ob 18. uri bo v dvorani Babne hiše v Ricmanjih tradicionalno Srečanje oktetov Primorske. Gre za sedmo srečanje po vrsti, za katerega potek in izvedbo skrbi SKD Slavec iz Ricmanj.

Devet bo pevskih skupin, ki se bodo udeležile letošnjega srečanja. Nekaj bo novih, v glavnem pa bodo nastopale skupine, ki so se teh srečanj že pretekla leta udeležile, in to z lepim uspehom. Naj najtežje letošnje nastopajoče skupine: oktet s Škofij, Sovodenjska dekleta, nonet Prlarci iz Spodnje Idrije, oktet Fancev Bevk iz Otaleža, pevska skupina Števerjan, oktet Javor iz Pivke, oktet Simon Gregorič iz Kobarida, oktet Vrtinca iz Nove Gorice in Obalni oktet iz Izole.

Iz zamejstva bosta na drevišnjem srečanju nastopili le dve skupini: Sovodenjska dekleta in skupina iz Števerjana. Vse ostale skupine prihajajo iz raznih krajev Primorske.

Res je, da je to srečanje namenjeno oktetom in drugim skupinam z obeh strani meje in je torej razveselljivo dejstvo, da se ga udeležuje tako lepo število pevskih skupin iz raznih krajev Primorske. Morda pa bi bilo le treba pomisliti, da ne moreta biti dve skupini z Goriškega, pa naš

priznani Tržaški oktet edini, ki zastopajo tu pri nas to zvrst petja. Tržaški oktet nam je s svojimi nastopi doma in še daleč naokoli prinesel sloves res dobre, močno med seboj vpete skupine. Tudi Sovodenjska dekleta opravljajo častno svojo vlogo, ki je celo dvojna: pojejo v skupini devetih pevki in so tako častne zastopnice vseh naših pevki, istočasno pa so tudi dobre predstavnice skupin, ki grede od okteta in noneta včasih celo do deceta. Isto velja tudi za skupino iz Števerjana.

Vendar bi bilo zaželeno, da bi se v tistih društvih, kjer nimajo svojega zbora, ali pa je le-ta prenehal z delovanjem zaradi pomanjkanja zadostnega števila pevcev, pojavili okteti ali morda noneti. Saj smo Slovenci znani kot dobri pevci, primorski pevci pa še celo! Morda bi morala naša društva, ki se spopadajo z raznimi težavami glede svojih zborov, pomisliti tudi na takšne sestave. Petje v oktetih in nonetih seveda ni lahko - terja veliko znanja in vaj. Toda uspehi so lahko zelo vzpodbudni.

Toliko v vednost, pa tudi v pozdrav vsem danes nastopajočim skupinam v Ricmanjih, ki jim želimo dober nastop in prijetno počutje med nami. (nl)

Pridržana prognoza za povoženega pešca

Najtežja izmed včerajšnjih sicer lažjih prometnih nesreč se je nekaj po 11. uri pripetila v Miramorskem drevoredu. Njena žrtev je bil 85-letni Barkovljan Giuseppe Starc, ki stanuje v Ul. Moncolano 10. Upokojenec je prečkal drevored zunaj prehoda za pešce, ko ga je podrl golf z videmskega registracijo, ki ga je upravljal 26-letni Filippo Tonini iz Maiana v Furlaniji. Voznik golfa se pešcu očitni ni mogel izogniti, k čemur je poleg neprimerne hitrosti veliko prispeval nalič, ki se je dopoldne sprostil nad Trstom. Na kraj nesreče so prihiteli karabinjerji iz Istrske ulice, ki so opravili izvide, reševalci RK pa so ranjenca odpeljali na Katinaro, kjer so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek. Zaradi hude poškodbe na čelu in glede na ponesrečenčovo visoko starost, so si zdravniki strogo pridržali prognozo.

Tržaški voznik huje ranjen v trojnem trčenju pri Poreču

Tržačan Sergio Ragau se je hudo poškodoval v prometni nesreči, ki se je pripetila v četrtek blizu Poreča. V fiat uuno sta se s njim peljali žena Fiorella in hčerka Stefania, ko je - po vsej verjetnosti zaradi spolkega cestišča - prišlo do trčenja, v katerem sta bili udeleženi še dve jugoslovanski vozili. Medtem ko so Ragau in še enega huje poškodovanega udeleženca nesreče prepeljali v puljsko bolnišnico, so njegovi ženi in hčerki nudili le prvo pomoč. Vsi trije avtomobili (poleg fiata še bmw in jugo) so bili popolnoma uničeni.

Odnegli so jo le s praskami

Trije lažje ranjeni je obračun včerajšnjega trčenja dveh avtomobilov v križišču Ul. Palestrina z Ul. sv. Frančiška. Po prvi se je s fordov pripeljal 28-letni Marino Cociani (Ul. Stuparich 4), ko je vanj trčil Y10, ki ga je upravljal 22-letna Michella Monti (Ul. Tolmezzo 6), ob njej pa je sedela prav toliko stara Alessandra Lovisetto (Ul. Follatoio 68). Trčenje je bilo tako močno, da se je ford prevrnil na bok, medtem ko so jo trije mladi sorazmerno poceni odnesli: potnica v Y10 bo ozdravela v desetih dneh, Cocianiju in Montijevi pa se bodo praske zacelile v petih dneh.

● **Openski gasilci** so včeraj porabili dobri dve uri, da so pogasili požar, ki se je vnel v notranjosti neobljudene hišice za železnico ob Narodni ul. 60 na Opčinah. Gre za bivši hlev, v katerem je bilo kup stare šare, največ škode pa je ogenj povzročil na strehi. Vzroki požara še niso pojasnjeni.

naj bi tri dni. Lahko si torej predstavljamo, kaj bo, ko bodo jutri cariniki prekrizali roke, novi tovornjaki pa bodo pripeljali na postajališča, ki so že itak prepolna.

Predstavniki najbolj oškodovanih kategorij, to je špediterjev, prevoznikov in vseh tistih, ki živijo od prometa, že dalj časa opozarjajo na nevzdržnost položaja, ki traja nekako od poletja dalje. Zadeve pa očitno lahko reši samo pristojno ministristvo in v tem smislu naj bi prišlo tudi do sestanka z italijanskim ministrom za prevoze Formico. Med najbolj oškodovanimi kraji je prav Trst in zato so prav iz našega mesta zahteve po rešitvi vedno glasnejše, pa tudi cariniki najbolj odločno vztrajajo pri stavki.

Svečanost na vojaškem pokopališču na Proseku

Danes ob 15. uri bo na avstro-ogrske vojaške pokopališču na Proseku spominska svečanost, ki jo prireja Gibanje srednjeevropske omike. Kot piše v tiskovnem sporočilu, bodo počastili spomin vseh avstro-ogrskih vojakov, ki so padli v naših krajih, in to v duhu enakega spoštovanja do tistih, ki so umrli »na nasprotnikovi strani«. Na komemoracijo so letos voditelji gibanja povabili predstavnike civilnih in cerkvenih oblasti ter konzularne predstavnike Slovenije in Hrvaške. Svečanost bo v različnih jezikih in z različnimi verskimi obredi, ki bodo podčrtali večjezično in večkulturno podobo naših krajev.

Sestanek pri SSŠ

V torek, 13. t. m., ob 15.30 bo v prostorih Sindikata slovenske šole (Ul. Carducci 8/II) drugi sestanek profesorjev zgodovine in državljanske vzgoje, posvečen problemu zgodovinskega učbenika za slovenske višje srednje šole. Po dogovoru s prve seje bodo pregledali razne operativne predloge.

† Po zglednem, nesebičnem in plemenitem življenju je v božji tolažbi prenehala živeti dobra in ljubezniva duša naše drage

Olge Kocian

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 11.15 iz Tržiča v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporoča z neizmerno žalostjo vsem, ki so jo poznali in cenili, sestra Elvira z možem Armadom Redonijem skupno z vsem sorodstvom.

Trst, 4. novembra 1990

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage

Ivanke Piščanc vd. Sancin

Sinova Sergij in Ivan z družinama

Trst, 4. novembra 1990

ZAHVALA

Svoji

Vittoria Carlja

se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z njimi.

Trst, 4. novembra 1990

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Vide Kuret

se iskreno zahvaljujejo zdravnic Egidiji Kos, g. župniku Kosmaču, godbi na pihala iz Ricmanj, darovalcem cvetja ter vsem, ki so z nami na katerikoli način sočustvovali.

Družina

Ricmanje, 4. novembra 1990

Danes spet manifestacija v bran pravic manjšine

Danes bo, kot piše v tiskovnem sporočilu, ki ga je podpisal Samo Pahor, »redna mesečna manifestacija, ki jo od januarja dalje prireja v Trstu skupina Slovencev in Slovenek«. Manifestacija bo na Riborškem oširku, in to zato, ker je policija »iz razlogov, ki jim prireditelji ne priznavajo utemeljenosti« prepovedala, da bi protestni shod potekal na osrednjem Trgu Unità.

Kot je zapisano v tiskovnem sporočilu, je policija prepoved utemeljila s praznovanjem dneva zmage in z nevarnostjo fašističnega napada. Prireditelji pa temu ugovarjajo z utemeljitvijo, da se manifestacija redno odvija od 11.30 do 12.30, praznovanje dneva zmage pa bo ob 10. uri. O nevarnosti napada pa pišejo, da ne more biti razlog za prepoved, še toliko manj pa napad, ki ga je bila skupina Slovencev deležna 7. oktobra letos. Glede tega je skupina Slovencev mnenja, da »policiji sicer iz objektivnih razlogov ni mogoče šteti v zlo, če napada ni uspeša preprečiti (napadalcu sta prišla iz Milana in ju krajevna policija ni mogla poznati), vendar se zdi nedopustno«, nadaljuje tiskovno sporočilo, »da se državljanom omejuje uživanje ustavne pravice le zato, ker je bil na uživanje iste pravice že storjen napad«. Skupina Slovencev pravilno trdi, da je bistvo pojma javnega reda v tem, da se državljanom omogoči »mirno uživanje ustavnih pravic«. Reda se zato ne more doseči s tem, da se omejuje uživanje omenjenih pravic, »pa čeprav to vznemirja zločinsko nastrojene osebe«, piše v sporočilu. Javni red se namreč jamči »s postopanjem proti napadalcem«.

Jutri se bo začel mednarodni kongres o vprašanjih starosti

Jutri se bo v kongresnem središču tržaškega velesejma začelo pomembno mednarodno srečanje na temo »Socialne spremembe in družba ostarelih«. Srečanje prireja Mednarodni sociološki inštitut ISIG iz Gorice, Univerza Trst in njena fakulteta za politične vede, Univerza iz Bologne ter sociološka fakulteta Univerze iz Washingtona (Seattle).

Pomen pobude dokazuje številna udeležba uglednih znanstvenikov iz Italije in ZDA, potrjujejo pa jo tudi prisotnosti in predvideni posegi vidnih političnih predstavnikov. Tako bo danes ob 10. uri podala uvodno poročilo italijanska ministrica za socialna vprašanja Rosa Russo Jervolino. Pozdrave pa bodo prinesli rektor krajevnih univerz Giacomo Borruso, tržaški župan Richetti in drugi vidni predstavniki krajevnih ustanov in deželne uprave.

Bojanove organe bodo vsadili vrsti malih bolnikov

Komaj je potekel nekajurni rok, ki ga je treba upoštevati po zakonu o presajevanju organov, je posebna ekipa katarinske bolnišnice v noči od četrta na petek odvzela 4-letnemu Bojanu Dragičeviću iz Zagreba vse pomembnejše organe. Kot smo poročali v včerajšnji številki (na goriški strani), je mali Bojan v petek podlegel hudim poškodbam, ki jih je dobil v strahotni prometni nesreči na avtocesti pri Močenicah. V nesreči sta umrli tudi Bojanova mama in komaj trimesečna sestra Sara.

Bojanov oče je že v petek - takoj ko so zdravniki ugotovili, da je deček klinično mrtev - dovolil, da sinu odvzamejo organe in da jih presadijo kakemu malemu bolniku.

Katarinska zdravniška ekipa je pod vodstvom univerzitetnega profesorja za intenzivno terapijo Antonina Gulla dečku odvzela srčne zaklopke (srca v celoti niso mogli »rešiti«), jetra, ledvice in očesna zrkla. Poseg so začeli nekaj pred 2. uro in ga končali okrog 5.30.

Bojanovi organi bodo rešili več majhnih življenj. Srčne zaklopke je prometna policija odpeljala na letališče v Padovo, kjer jih je prevzela zdravniška ekipa iz Bergama. Vsadili jih bodo 5-letni deklici, ki že šest mesecev čaka na nove organe. Jetra bodo vsadili 4-letni Tržčanki, ki čaka na nove organe kar dve leti, ledvice pa so namenili pediatrični bolnišnici v Padovi in zavodu Gaslini v Genovi. Komu bodo vsadili zrkla, se bodo zdravniki odločili jutri.

● **V Občinski galeriji na Trgu Unità** bodo jutri ob 18.30 odprli razstavo slikarja Marina Cassettija, ki je razstavil svoj opus z naslovom »Blu«. Odprta bo do 14. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 20. ure, ob praznikih pa samo dopoldne.

POSEBNA RAZPRODAJA

**POPUSTI
DO**

60%

*PLAČILO
V 12 MESECIH
BREZ
OBRESTI*

OD TORKA, 6. NOVEMBRA

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Film: Il grande Caruso (biog., ZDA 1951, r. Richard Thorpe, i. Mario Lanza, Ann Blyth)
8.45 Risanka: Woodpecker
9.25 Kvarkov svet: Afriški slon (r. Robin Hellier)
10.00 Zelena linija Magazine
10.50 Maša
12.00 Nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.00 Nedeljski tehnik: TG l'u-na
13.30 Dnevnik
14.00 Igra: Toto-TV Radiocorriere
14.05 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Nedeljski športni pregled: 90. minuta
18.35 Domenica in... (zadnji del)
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 TV film: La primavera di Michelangelo (biog., r. Jerry London, i. Mark Frankel, Ornella Muti, Murray Abraham, 1. del)
22.20 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.20 EP v gimnastiki

RAI 2
3.10 SP v veslanju
4.20 Avtomobilizem F1 - VN Avstralije (iz Adelaide)
7.30 Risanke: Babar
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Dnevnik
10.05 Film: Sono strana gente (kom., VB 1966, r. Michael Powell, i. Walter Chiari)
12.00 Variete: Ricomincio da due
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Medicinska rubrika
16.50 Dokumentarec: Free Dog
18.00 Športna rubrika: Studio Stadio - atletika in F1
19.45 Dnevnik in vreme
20.00 Šport: Domenica sprint
21.05 Film: Acqua e sapone (kom., It. 1983, r-i. Carlo Verdone, i. Florinda Bolkan)
22.50 Dnevnik - nocoj
23.10 Rubrika o protestantizmu
23.40 Dokumentarec: La Rinascentza a Firenze
0.10 Umbria Jazz '90: Stan Getz
1.00 Film: La signora Josetta mia moglie (kom., Fr. 1933, r. André Berthomieu)

RAI 3
10.00 Vaterpolo za pokal prvakov: Canottieri Napoli-Mladost
10.30 Film: Si riparla dell'uomo ombra (krim., ZDA 1939, r. W. S. Van Dyke, i. William Powell)
12.15 Veliki interpreti: Sergiu Celibidache igra Schubertovo simfonijo št. 2 v H-duru
13.00 SP v veslanju
14.00 Deželne vesti
14.10 Film: Un mondo a parte (dram., VB 1988, r. Chris Menges, i. Barbara Hershey)
16.05 Gledališče: La commedia degli errori (Shakespeare, r. James Cellan-Jones, i. Charles Gray)
18.00 Tenis: prvenstvo Fr.
18.35 Rubrika: Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Drobci
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita Donatella Raffai in Luigi Di Majo)
23.15 Nočni dnevnik
23.55 Deželni nogomet

TV Slovenija 1
8.15 Video strani
8.25 Otroška matineja: Živ žav, 9.20 nanizanka Hov!
9.40 Dok. oddaja: Gradovi - Kdo je živel na gradovih
10.15 Dokumentarni niz: Zgodba o Hollywoodu (4. del)
11.00 Nanizanka: 'Alo, 'Alo
11.25 Videomeh
12.00 Ljudje in zemlja
12.35 Videogodba - Trinajsto prase z gosti
12.45 Video strani
12.55 Ona + on (pon.)
14.30 Nadaljevanke: Alternative 4 (S. Bareja, 1. del)
15.30 Sova. (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Gospodična Mary
18.45 Risanka, Mernik in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV film: Moj premalo slavnj stric (B. Miklavc-T. Štiglic)
21.10 Zdravo
22.30 Dnevnik, šport in vreme
22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanki Doktor Doogie Howser in Max Headroom

TV Koper
10.00 Rubrika: Fish Eye
10.45 Dok.: Campo Base (pon.)
12.30 Tenis - turnir ATP (pon.)
13.30 Športni pregled: Sportime Domenica
18.00 Superwrestling
19.00 TVD Novice
19.20 TV debata
20.00 Dok. oddaje: Camel Trophy, 20.30 Manjšine, evropsko bogastvo, Speciale Campo Base
22.15 TVD Novice
22.30 Eurogolf - evropski turnirji
23.15 Avtomobilizem F1: posebna oddaja o VN Avstralije

TV Slovenija 2
10.00 Oddaja za JLA in film Austerlitz
13.00 Športno popoldne, vmes avtomobilizem F1 in teniško prvenstvo Francije
19.00 Dok.: Da ne bi bolelo
19.30 Dnevnik
20.00 Dokumentarna niza: Veselje do lepe oblike, 20.45 Atlantik
21.50 Športni pregled
22.25 Satelitski prenos

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Ko se zemlji zavrti, ni zmeraj tako hudo; 10.40 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 12.30 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Variete: Ulica Castaldi (5. oddaja); 14.55 Večer koroške pesmi: Pesem o Miklovi Zali (2. del); 15.30 Šport in glasba: dogodki, rezultati in komentarji; 17.00 V studiu z vami: Sergej Verč; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska tedna; 18.30 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.

CANALE 5
8.40 Nabožna oddaja
9.25 Dok.: Arca di Noe
10.30 Aktualno: Il Girasole, 11.00 Block Notes - Svet novorojenčka, Prevention in Piacere Italia
12.00 Varieteja: Anteprema, 12.30 Rivediamoli
13.00 Superclassifica Show
14.15 Variete: Nedelja v kinu
14.25 Film: La voglia matta (kom., It. 1962, r. L. Salce, i. Ugo Tognazzi, Catherine Spaak)
16.45 Nedelja v kinu (2. del)
17.00 Nanizanka: I cinque del quinto piano
17.30 Aktualnosti: Nonsolomoda (s prispevkom o kreatorju Karlu Lagerfeldu)
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto! 19.45 La ruota della fortuna
20.30 Film: Lo chiamavano Trinità... (vestern, It. 1970, r. E. B. Clucher, i. Terence Hill, Bud Spencer)
23.00 Aktualnosti: Nonsolomoda
23.30 Italija sprašuje
0.35 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 1.35 L'ora di Hitchcock

RETE 4
8.00 Nabožna rubrika: Jutrišnji svet
8.30 Nanizanka: Occhio su Hollywood
9.00 Rubriki: Cadillac, 9.30 Veleli golf
10.30 Ekološka oddaja: Gaia - Projekt za okolje
11.00 Rubrika: Ciak
11.45 Vikend v kinu
11.50 Vesti iz parlamenta
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevanke: Marilena, 16.10 La mia piccola solitudine, 17.20 Ribelle, 18.30 La donna del mistero (i. Luisa Kulio)
20.35 Film: Dalle nove alle cinque... orario continuato (kom., ZDA 1980, r. Colin Higgins, i. Jane Fonda, Dolly Parton)
22.45 Film: Cielo di fuoco (vojni, ZDA 1949, r. Henry King, i. Gregory Peck, Hugh Marlowe)
1.25 Filmske novosti
1.30 Film: Fuoco a Oriente (vojni, ZDA 1943, r. Lewis Milestone, i. Dana Andrews, Anne Baxter)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke
10.30 Rubriki: Sport v ZDA, 12.30 Guida al campionato
13.00 Športni tednik: Grand Prix liki golf
14.00 Aktualnosti: Be Bob a Lula, 14.45 Domenica Zip, 15.00 Buzz
16.00 Otroški spored: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Manimal
19.00 Risanke
20.30 Športna oddaja: Pressing
22.00 Variete: Mai dire banza!
22.30 Film: Ultimo tango a Parigi (dram., It.-Fr. 1971, r. B. Bertolucci, i. Marlon Brando, Maria Schneider)
1.45 Avtomobilizem F1: po VN Avstralije
1.15 Nanizanka: Mike Hammer

ODEON
8.30 Nanizanki: Arthur, 9.30 Quattro in amore
13.00 Nanizanka: Captain Power
13.30 Aktualno: Polvere di stelle
14.00 Film: Sessanta minuti per Danny Master (kom., ZDA 1982, r. Caleb Deschanel, i. Griffin O'Neal)

TMC
3.45 Avtomobilizem F1: VN Avstralije
8.00 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Variete: Nedelja na TMC
12.30 Avtomobilizem F1: VN Avstralije (pon.)
15.15 Film: Il club (dram., Avstral. 1980, r. Bruce Beresford, i. Harold Hoskins)
17.15 Film: L'inafferrabile spettacolo (kom., ZDA 1941, r. Arthur Lubin, i. Lou Costello)

19.00 Dokumentarna oddaja: Neurejeni potopis (vodi Andrea Gris)
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Galagol (vodi Alba Parietti)
22.20 Film: Il segreto della Croce (dram., ZDA 1932, r. Cecil B. De Mille, i. Elisa Landi, Frederic March)
24.00 Teniško prvenstvo Francije - finale

TELEFRIULI
12.30 Telefriuli danes
13.00 Športne napovedi
13.30 Furlanske zgodbe
14.00 Praznično ozračje
19.00 Športne vesti
20.30 Film: Cento uomini e una ragazza (kom., ZDA 1937, r. Henry Kostor, i. Deanna Durbin)
22.30 Športne vesti
24.00 Aktualno: Prva stran

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.30 Filmska glasba; 8.00 Nedeljska oddaja; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Avtorska popevka; 9.30 Mixage; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Čudovitih 7; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Šport in glasba; 18.00 Lestvica Long Playing plošč; 19.00 Glasba; 19.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Era lei che lo voleva! (kom., It. 1953, r. Marino Girolami, i. Walter Chiari), vmes vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarkov svet: Gozd
14.45 Risanke
15.00 Glasba: I pini di Roma
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Politična tribuna
20.50 Film: Tre scapoli e un bebè (kom., ZDA 1987, r. Leonard Nimoy, i. Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson)
23.00 Dnevnik
23.10 z neapeljskega plesnega praznika Festa
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2
7.40 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nanizanka: Lorentz e figli
9.30 Božanska komedija
10.00 Film: Al diavolo la celebrità (kom., It. 1949)
11.55 Nadaljevanke: Capitol
13.00 Dnevnik in Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.30 Destini
15.20 Film: Penelope la magnifica ladra (kom., ZDA 1966, r. Arthur Miller)
17.00 Vesti in Videocomic
17.45 Nanizanka: Alf
18.10 Rubriki: Casablanca in Rock café, vmes šport
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nanizanka: Il commissario Köster
21.35 Na odru: La dolce ala della giovinezza (Tennessee Williams, r. Nicholas Roeg, i. Liz Taylor)
23.10 Dnevnik - nocoj
23.20 Dok.: Črni orkester
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Detenuto in attesa di giudizio (dram., It. 1971, r. Nanni Loy, i. Alberto Sordi)

RAI 3
12.00 Dok. oddaja: Meridiana - Tečaj angleščine in francoščine, Včasih ne ljubim svoje matere, Prvo leto življenja, Pravosodje za mladoletnike
14.00 Deželne vesti
14.30 Mestno veselje
15.30 It. prvenstvo v bezbolu
16.00 Šport: A tutta B
17.00 It. prvenstvo v balinanju
17.30 Nanizanka: Throb
18.10 Dok. oddaja: Geo
18.35 Dokumentarec: Drobci barvnega radia
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Ponedeljkov deželni šport
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Ponedeljkov proces (vodi Aldo Biscardi)
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Film: La spia che vide il suo cadavere (krim., ZDA 1972, r. Lamont Johnson, George Peppard)
0.05 Nočni dnevnik
0.40 Teniško srečanje: Lendl, Noah, Lecone, Cané

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Miti in legende islamskih ljudstev - Mohamedov nauk, 9.15 Mačkon in njegov trop: Roparji diamanta
9.40 Mozaik. Da ne bi bolelo, 10.05 Renu Bassi v plesih iz Indije, 10.30 Utrip, 10.50 Zrcalo tedna, 11.06 Mernik
11.20 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Zdravo (pon.)
18.30 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Slon, 18.45 Čebelica Maja
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Predstava SNG Ljubljana: Zid, jezero (D. Jovanovič)
21.40 Osmi dan
22.30 Dnevnik in vreme
22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alfred Hitchcock vam predstavlja in Max Headroom
0.05 Video strani

TV Koper
12.30 Dok.: Campo Base (pon.)
13.00 Superwrestling (pon.)
14.00 Dok.: Campo base
15.45 Rubrika: Eurogolf
16.45 Wrestling Spotlight
17.30 Nogomet - argentinski prvenstvo
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.30 Otroška oddaja
20.00 Glasba na TV: Angelo Baguiera
20.30 Rubrika: Lunedì Sport
20.35 Dok.: Camel Trophy
21.00 Rubrika: Bordo Ring
21.45 O zamejskem športu: 6. krog
22.15 TVD Novice
23.15 Rubriki: Eurogolf, 0.15 Bordo Ring

TV Slovenija 2
17.30 Studio Ljubljana
19.30 Dnevnik in Žarišče
20.30 Dok.: Po slehah napredka
20.55 Športna oddaja: Sedma steza
21.15 Karavana zapravljičkov
21.40 Dokumentarec: Ekološka bela krizantema

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Vozlišča; 9.00 Valčki in polke; 9.30 Doživljati rojstvo; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Glasba; 12.00 Portreti in srečanja; 12.15 Orkestri; 12.40 Revija CPCZ v Kulturnem domu v Trstu; 12.50 Orkestri; 13.25 Gospodarstvo; 14.10 Otroški kotiček: Tako ali drugače; 14.30 Naravoslovje malo drugače; 14.50 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška folklor; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val: Kinotto.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansbli; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotocja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Mascherata al Messico (kom., ZDA 1945, r. M. Leisen, i. Dorothy Lamour)
10.30 Aktualno: Gothe comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Scuola di polizia 4 - Cittadini in... guardia (kom., ZDA 1987, r. Jim Drake, i. Steve Guttenberg)
22.30 Nan.: Casa Vianello
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.35 Striscia la notizia
0.55 Nan.: Marcus Welby, 1.55 L'ora di Hitchcock

RETE 4
8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore
18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amanti
19.25 Nan.: Top Secret
20.30 Nadaljevanke: La donna del mistero
22.30 Dokumentarec: Liz, zadnja zvezda
22.35 Film: Improvvisamente l'estate scorsa (dram., VB 1959, r. Joseph L. Mankiewicz, i. Liz Taylor, Katharine Hepburn)
0.50 Film: Forzate il blocco (vojni, ZDA 1942, r. Robert Z. Leonard, i. Robert Taylor)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
8.30 Nan.: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days
14.30 Radio Carolina 7703
15.30 Nanizanka: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja
18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri
20.30 Film: Così è la vita (kom., ZDA 1986, r. Blake Edwards, i. Jack Lemmon, Julie Andrews)
22.30 Aktualnosti: Buzz
23.05 Film: The Rocky Horror Picture Show (glas., 1975, r. Jim Sharman)
1.05 Nanizanki: Mike Hammer, 2.05 Benson

ODEON
7.00 Matineja Trivenete
13.00 Risanke
14.45 Variete: Telemeno
15.00 Nad.: Signore e padrone
16.00 Film: Arrivano le tigri (kom., ZDA 1978, r. Sean

Cuningham, i. Richard Lincoln)
17.45 Nanizanki: Doc Elliot, 18.30 Flash Gordon
19.00 Filmi in risanke
20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù
20.30 Film: Il cappotto di astrakan (kom., It.-Fr. 1980, r. Marco Vicario, i. Johnny Dorelli, Andrea Ferreol)
22.30 Film: Irene Irene (dram., It. 1975, r. Peter Del Monte, i. Alain Cuny)
0.30 Nanizanka: I classici dell'eroticismo

TMC
8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocchi, 10.00 La famiglia Partridge
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Prijateljska narava
13.00 Šport in dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: Dolce novembre (dram., ZDA 1968, r. R. E. Miller, i. Sandy Dennis)
17.00 Aktualno: Ženska TV
18.00 Nanizanki: Autostop per il cielo, 19.00 Anna e il suo re

19.30 Variete: C'era questo...
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Tripla eco (dram., VB 1972, r. Michael Apted, i. Glenda Jackson, Oliver Reed)
22.20 Variete: Ladies & Gentleman
22.55 Večerne vesti in šport
23.15 Mednarodni prenos
0.15 Film: Città amara - Fat City (dram., ZDA 1972, r. John Huston, i. Jeff Bridges)

TELEFRIULI
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Nan.: L'albero delle mele
19.30 Dnevnik
20.00 Zelena dežela
20.30 Ponedeljkova košarka
22.30 Nočne vesti
23.00 Čakanje na polnoči
24.00 Nan.: Chopper One
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 V podaljšk; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna »52«; 18.35 Glasbene želje; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.3

Možnosti razvoja Posojilnice v Sovodnjah

Posojilnica zdaj lahko posluje tudi na območju goriške občine

Letošnji svetovni dan varčevanja, 31. oktober, bo v delovanju Sovodenske posojilnice ostal zabeležen kot pomemben mejnik v nadaljnjem razvoju te ustanove. Prav v sredo so namreč v Posojilnici prejeli uradno obvestilo emisijskega zavoda (Banca d'Italia), da lahko poslujejo tudi s klienti z območja občine Gorice. To sicer še ne pomeni, da bo Posojilnica odprla svojo poslovalnico ali svoja okna v Gorici. Pomeni pa znatno razširitev delokroga, za kar so si vsi dosedanja upravitelji tega kreditnega zavoda zelo prizadevali.

Do danes je Posojilnica nudila kredite lahko samo na področju sovdenske in zagorske občine, kar pomeni, da je razpolagala le z okrog 3500 potencialnimi klienti vseh starosti. Če upoštevamo še, da na tem območju ni velikih industrijskih obratov, oziroma druge zelo razvite gospodarske dejavnosti, je mogoče sklepati, da Posojilnica ni imela velikih možnosti razvoja. Prav zaradi tega so si dosedanja upravitelji prizadevali, da bi pridobili dovoljenje za poslovanje v sosednji občini, to je na območju občine Gorica. Ob tem velja povedati tudi, da je sicer nekaj poslov že obstajalo, zlasti s klienti z območja Standreža, vendar je bilo izdajanje posameznih posojil do zdaj vezano na izrecno dovoljenje Banca d'Italia.

Zdaj bo poslovanje povsem sproščeno. Vodilni pri sovdenski posojilnici so nam potrdili, da je bilo pridobivanje takega dovoljenja za razširitev ob-

močja delovanja — poslovanje posojilnic je namreč urejeno s posebnimi predpisi — zelo težavno in dolgotrajno. Nadzorni organ pri Banca d'Italia v Rimu je taka dovoljenja doslej izdajal zelo redko.

Prizadevanja Sovodenske posojilnice so razumeli in podprli pri goriški podružnici Banca d'Italia. Brez takega pristopa bi dovoljenja najbrž ne bilo.

Ob tem velja pristaviti tudi, da je k izdaji dovoljenja po vsej verjetnosti pripomoglo tudi drugačno ozračje, sprostitev, ki se že nekaj časa izvaja

na področju bančnega poslovanja v Italiji, prav v okviru priprav na gospodarsko in monetarno integracijo v Evropi. Poleg vsekakor spodbudne vesti o možnostih za razširitev delovanja sovdenske posojilnice, velja s področja te gospodarske dejavnosti omeniti še drugo, prav tako spodbudno novico. Kmečka banka bo v kratkem namreč odprla svojo podružnico v Krminu.

Tudi v tem primeru gre za uresničenje nekajletnih prizadevanj in je vsekakor rezultat sprememb in sprostitev na področju bančništva.

Prošnje za nakaznice

Goriški avtomobilski klub ACI sporoča, da novi upravičenci že lahko vložijo prošnje za dodelitev bencinskih bonov kontingenta za prihodnje leto. Prošnje je treba vložiti na posebnih obrazcih, ki so na razpolago v pisarnah goriškega avtomobilskega kluba, in sicer na Tržaški cesti v Gorici (vsak delavnik od ponedeljka do sobote od 8. do 10. ure), v Ul. Matteotti v Krminu (od 8. do 12. ure) in na Trgu Carpaccio v Gračcu (od 8. do 12. ure).

Pravilno izpolnjenim obrazcem je treba priložiti družinski list na nekolkovanem papirju ter originala ali fotokopiji vozniškega dovoljenja lastnika vozila in vozniškega lista vozila. Podjetja morajo poleg tega predstaviti še knjigo plač in register uslužbencev, oziroma zaposlenih.

V krminskem uradu ACI se lahko zglosijo upravičenci, ki imajo stalno bivališče na območju občin Koprvno, Krmin, Dolenje, Medēja, Moraro, Moš in Slovrenc. V uradu v Gračcu upravičenci s stalnim bivališčem v tej občini. Novi upravičenci iz drugih občin morajo prošnjo vložiti v uradih avtomobilskega kluba v Gorici.

Vodstvo ACI priporoča tudi dosedanjim in bodočim članom, naj čimprej poskrbijo za poravnava članarine in se tako izognejo že običajni gneči ob koncu oziroma v začetku prihodnjega leta.

Jutri in v torek v Kulturnem domu

Mandragola - gostuje PDG iz Nove Gorice

V okviru letošnje gledališke abonmajske sezone, ki se je pričela sredi prejšnjega meseca s Cankarjevimi Hlapci, bo jutri in v torek v Kulturnem domu gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z Mandragolo N. Macchiavellija.

Predstava je doslej naletela na zelo lep sprejem s strani občinstva. Pohvalno so se o njej izrekli tudi gledališki kritiki. Zato smo prepričani, da bo navdušila tudi goriško publiko.

"Mandragola" (ime je iz rastlinskega sveta — mandragola (tolsti koren) je strupena rastlina, ki so ji nekaj pripisovali čudežno moč) sodi med svetovne klasike gledaliških del in je med najbolj znanimi deli italijanskega avtorja Nicolaja Machiavellija. O predstavi in delu smo v našem dnevniku že pred časom obširneje poročali. Zato naj omenimo le, da je režiser predstave Georgij Paro, delo pa je prevedel slovenski pisatelj Ciril Kosmač. Vloge tolmačijo Radóš Bolčina, Ivo Barišič, Stane Leban, Bine Matoh, Mira Lampe, Sergij Ferrari, Breda Urbič in Maja Sever. Scenografija je delo Davida Flatena, za kostume je poskrbela Marija Vidau, za glasbo Mirko Vukamovič, za koreografijo pa Andrej Valdes.

Jutrišnja predstava je namenjena abonementom reda A; v torek pa bodo na vrsti abonenti reda B. Glede na to, da so letošnji abonmaji razprodani, bodo

morebitne proste vstopnice za posamezne predstave prodajali v predverju Kulturnega doma le na podlagi dejanske v dvoranah prostih mest.

Prireditelji so poskrbeli tudi za avtobusni prevoz, vendar le za ponedeljkovo predstavo.

Silvan Terpin

Pretežni del slovenskega tiska v povojnem obdobju v Gorici — pri tem mislimo na najrazličnejše izdelke grafične obrti — je šel skozi Silvanove roke. Knjige, brošure, plakati, vabila. Veliko plakatov je v petdesetih in šestdesetih letih, ko informatika še ni vdrla v tiskarne in ko je bilo tiskarstvo poleg obrti tudi umetnost, osebno izoblikoval. Kar precej teh, danes že muzejskih primerkov, iz zbirke obveznih izvodov, mi je pred leti, ko se je zamenjalo lastništvo v znani goriški tiskarni, nekdanji Lukežičevi tiskarni, podaril, v upanju, da se bodo ohranili. S posebnim veseljem in tudi umetniško žilico je osebno izrezoval linoreze, ki so v tistih časih predstavljali osnovno plakata in ta medij delali vabljivejši.

V Lukežičevi tiskarni, v kletnih prostorih stavbe v križišču Ulice Favetti in Ul. della Croce, v kompleksu šolskih stavb, je bil Silvan Terpin zaposlen povojni čas. Leta 1966 je skupaj z nekaterimi delavci prevzel tiskarno od prejšnjega lastnika. Nastala je zadruga Grafica Goriziana, podjetje, ki uspešno posluje še danes in ki se je pred kratkim preselilo v nove prostore v industrijski coni.

V tiskarni je Silvan delal do upokojitve pred dvanajstimi leti, ko je črke in tiskarske stroje zamenjal za delo na vrtu v Podgori, včasih pa prijel v roke čopič in svinčnik, saj ni mogel stati križem rok.

Odšel je tiho, saj tudi v življenju in delu, čeprav je bil marljiv, ni nikoli rinil v ospredje. Sredi prejšnjega tedna so ga pokopali v Podgori, kjer se je rodil leta 1912.

čestitke

Danes praznuje 86. rojstni dan Poldar Rupe. Ob visokem jubileju ji čestita Miloška, vnuka, sestrična Darinka ter Majda in Matjaž.

razna obvestila

Družba se dobi v torek, 6. t. m., ob 19.30 na običajnem mestu.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 11.00 Nedeljska glasbena matineja društva Lipizer. Nastopa pianista Francesca Giangrandi.

CORSO 15.15-22.00 »Le comiche«. Igrata P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI 15.30-22.00 »Week end con il morto«.

VITTORIA 15.30-22.00 »Fantasia«. Walt Disney. Risanka.

Tržič

EXCELSIOR 14.30-22.00 »Dick Tracy«.

COMUNALE 20.30 Gledališka predstava »Laž ima kratke noge«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00, 18.00 in 20.00 »Kitajska zveza«.

SVOBODA Šempeter 18.00 »Ptica na žici«. Ob 20.00 »Ptica na žici«.

DESKLE 17.00 »Sanje«. Ob 19.30 »Odporen na strele«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Obšinska lekarna št. 2 — Ul. Garzarolli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San Nicolò — Ul. I. Maggio 94 — tel. 790338.

pgrebi

Jutri v Gorici ob 10.30 Severino Sanvidotto iz splošne bolnišnice v Červinjanu.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Silvana

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Družina Terpin

Podgora, 4. novembra 1990

Vsdržavni shod je privedila goriška sekcija združenja CISV Novogoriški dijaški dom gostil okrog 180 mladincev iz Italije

Danes se v dijaškem domu Mitje Gorjupa v Novi Gorici zaključijo tridevni shod okrog 180 italijanskih članov mednarodnega združenja CISV (Children's International Summer Villages), pridruženega člana ustanove UNESCO. Vsdržavni shod, ki je pomenil priložnost za zблиževanje različnih kultur na etnično mešanem področju, je priredila goriška sekcija CISV. Udeležili so se ga tudi predstavniki Zveze prijateljev mladine iz Nove Gorice. Ti namreč nameravajo že prihodnje leto ustanoviti novogoriško sekcijo CISV. Na včerajšnji osrednji slovesnosti (foto Čubelj) je mladince najprej pozdravil predsednik deželne sekcije

CISV Gianni Orzan, ki je poudaril pomembnost spoznavanja drugih kultur in sožitja med narodi. Nato je novogoriški župan Sergij Pelhan med drugim dejal, da so člani združenja prav z izbiro mesta za shod dokazali, da je meja le črta, ki nas lahko povezuje. Goriški župan Antonio Scarano pa je v svojem posegu poudaril, da je prav sosed najboljši učitelj in da postanemo zreli šele tedaj, ko ga globlje spoznamo. Udeleženci shoda in seminarja — po uvodni slovesnosti so namreč mlad razpravljali prav o odnosih med različnimi kulturami in narodi — bodo danes zaključili tridnevno gostovanje.

Socialistična enotnost pridobiva na konsenzu

Pobuda leve struje socialistične stranke na Goriškem usmerjena v graditev enotnosti znotraj stranke, kakor tudi usklajevanje raznih pobud za združevanje vseh levičarskih in laičnih strank pod geslom "socialistična enotnost" je že naletela na nekaj odzivov. Skupina, ki se na Goriškem prepozna v stališčih strankinega tajnika Craxija je že pred časom napovedala svoj pristop k pobudi. Včeraj pa je bila v nekem goriškem hotelu tiskovna konferenca, kjer so predstavniki tega novega gibanja pojasnili izhodišča in smernice njihovega nastopanja. Bili so prisotni člani pokrajinskega vodstva socialistične stranke, ki pripadajo levi struji, oziroma skupini, ki se prepozna v stališčih tajnika Craxija.

Srečanje je vodil Sergio Medeot, udeležili pa so se ga še Gianluigi Devetag, Fabio Zanini, Franco Lupi in Giorgio Duranti.

Medeot je podčrtal, kako je v stranki že dalj časa občutiti stanje nelagodnosti, kar izhaja tudi iz podrejenega položaja (v odnosu do KD), v katerega je stranka zašla zaradi dosedanje politične usmeritve. Iz tega sledi zahteva, ki je bila sicer v pokrajinskem vod-

stvu že iznešena, po drugačnih odnosih. Socialistična stranka mora zopet pridobiti središčno vlogo, biti pripravljena na pogovore in konfrontacijo z vsemi silami, posebej pa z levo usmerjenimi in laičnimi silami. "Dosedanja politika ne daje sadov in o tem pričajo skromni volilni rezultati. Nikakor nečemo več opravljati obrobno vlogo, da nas pokličejo, ko nas potrebujejo".

Vendar ne gre samo za zahtevo po spreminjanju dosedanjih odnosov na pokrajinski ravni. Gianluigi Devetag je pojasnil, da si novo gibanje prizadeva tudi za določene spremembe politike na deželni ravni. Osnovni zahtevi sta večja avtonomija dežele in jasna določitev njene vloge v kontekstu mednarodnega sodelovanja. Prav tako je treba točno opredeliti vlogo Goriške pokrajine.

S pobudo gibanja za socialistično enotnost so se dejansko že pričele priprave za pokrajinski kongres, ki bo spomladi. V trenutni razporeditvi vpliva, oziroma mest v pokrajinskem vodstvu, gibanje lahko računa na okrog 40 odstotkov, vendar naj bi se stopnja konsenza v prihodnjih mesecih znatno povečala. Prav na račun prevetritve dosedanje usmeritve.

Izjava dr. Mirka Špacapana

"Z občutkom razočaranja in grenkobe sem sprejel vest o podlem dejanju s katerim so določene sile skušale izničiti globok moralni pomen dejanja, ki ga je opravil novogoriški župan, pogumnega dejanja, usmerjenega k spravi in razumevanju ter premoščanju posledic povojnega nasilja. To so moji osebni občutki, menim pa, da podobne

misli prevečajo tudi druge predstavnike stranke SSK. Dogodek dokazuje, da bo treba še veliko delati v smeri sožitja in razumevanja, ne more pa zasenčiti pomena dejanja sprave, ki ga je opravil Sergij Pelhan." Tako izjavo nam je včeraj ob vesti o odstranitvi šopka pred lapidarijem, posredoval dr. Mirko Špacapan.

Preiskava o drzni kraji v bankomatu v ladjedelnici

Preiskava za izsleditev tatov, ki so, po vsej verjetnosti v noči od srede na četrtek, izpraznili blagajno bankomata v tržaški ladjedelnici, zaenkrat ni obrodila sadov. Tatovi so se, potem ko so s silo odprli vrata poslopja, kjer je postavljen avtomat Banco di Roma, spravili nad železno blagajno in jo odprli, oziroma razrezali.

Odnegli so okrog štirideset milijonov lir.

Preiskavo vodijo karabinjerji. Primer je, kot kaže, precej zapleten, saj menda še niso ugotovili, če so tatovi prišli do stavbe z morske strani ali pa po suhem. Zagonetko predstavlja tudi okoliščina, kako in kdaj so na kraj prinesli vlomilsko orodje. Preiskovalci seveda raziskujejo v več smereh. Ena od teh ima za cilj tudi ugotavljanje, če so tatovi pri podvigu imeli kakšnega notranjega sodelavca.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 28. oktobra do 3. novembra.

RODILI SO SE: Marco Guarato, Jerica Klanjšček, Valentina Visintin, Riccardo

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

OB NEDELJAH ODPRTO DO 13. URE

GORICA - Tel. 521522
Ul. Garzarolli 195

JAVNA DRAŽBA PRI GORIŠKI HRANILNICI (Cassa di Risparmio)

V zastavljalnici Goriške hranilnice - Cassa di Risparmio di Gorizia v Ul. Carducci bo v torek, 6. novembra 1990, javna dražba s pričetkom ob 10. uri.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GLEDALIŠKA SEZONA 1990/91

Niccolò Machiavelli

MANDRAGOLA

Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

V Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20)

jutri, 5. novembra, ob 20.30

v torek, 6. novembra, ob 20.30

ABONMA - RED A

ABONMA - RED B

Vozni red avtobusa za jutrišnjo predstavo: 19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (gostilna Pahor), 20.00 Dol (gostilna Devetak), 20.05 Gabrije, 20.10 Sovodnje (pri Kulturnem domu), 20.12 Sovodnje (pri Ušarju), 20.15 Standrež.

Mednarodni Rallystar danes na 10. Motor Expo' Racingu

Samo še danes si lahko na sejmišču ob Soči ogledamo številne novosti iz sveta motorjev, ki jih zastopniki avtomobilov in motorjev naše dežele razstavljajo na 10. Motor Expo' Racingu.

Na goriškem sejmu so predstavljene vse novosti avtomobilske proizvodnje. Na istem mestu lahko torej vidimo volkswagen Polo, rover 111, renault Clio, nove modele ford Escort in Orion, oplov kupé Calibra, japonske limuzine nissan Primera, luksuzne švedske avtomobile volvo 940 in 960, sanjski ferrari 348ts in še številne druge modele skoraj vseh svetovnih proizvajalcev.

Motor Expo' Racing pa ni le razstava avtomobilov serijske proiz-

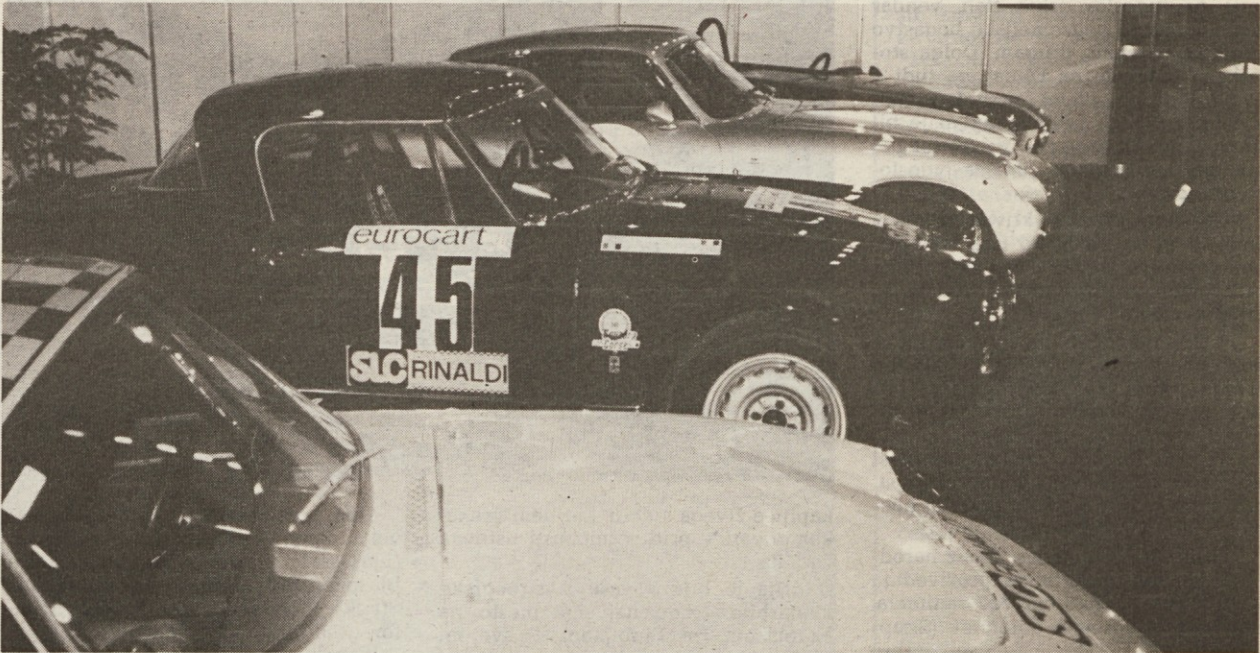
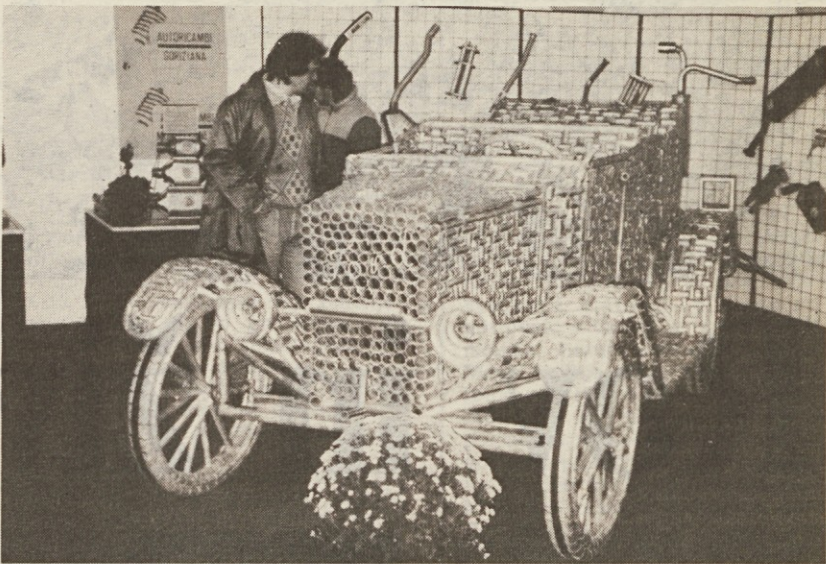
vodnje. Na njem se lahko ustavimo kar ob petih dirkalnih avtomobilih Formule ena, ogledamo dva prototipa skupine C in nekaj relijskih avtomobilov, vidimo avtomobil zgrajen ves z odpušnimi cevmi, obstanemo pri orjaških titovih limuzinah in občudujemo stare dirkalne avtomobile ferrari Daytona, lotus Elan, porscheje, alfa romeo in druge.

Jubilejni Motor Expo' Racing ponuja danes najzanimivejši del svojega pestrega programa. Ob 14. uri se bo na dirkalni progi za razstavnimi halami začel Mednarodni Rallystar za pokal Casino' Nova Gorica. Gre za tekmovanje zasledovalnega značaja, na katerem bo nastopilo še-

stnajst relijskih pilotov severno-vzhodne Italije in Slovenije. Danes zjutraj ob 11. uri se bodo na isti progi pomerili v podobnem tekmovanju tudi piloti evropskih policij.

Na takem sejmu ni morala manjkati dobra glasba. V razstavnem prostoru Casinoja nas bodo zabavali jazz zvoki Adria banda, sejem pa se bo zaključil z nastopom goriškega kantavtorja Gina Pipie, ki bo s skupino I trovieri ob 20.30 predstavil svojo zadnjo kaseto, Aqua de ieri.

wal.

CIKRA
KAMERAI DI
COMMERCE
INDUSTRIA
AGRICOLTURA
NOVA GORIZIA

SASA
ASSICURAZIONI

ACI
GORIZIA

105

OUTLINE
ORGANIZZAZIONE

MOTOR EXPO' RACING

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČIJ

GORICA - sejmišče 27. oktober - 4. november

URNIK: delavniki: 17.00 - 21.00 ■ prazniki: 10.00 - 21.00

Praznik najrazličnejših motorjev

PROGRAM

DANES, 4. NOVEMBRA: ob 11.00 Rally indoor evropskih policij za trofejo Giovanni Franchini, ob 14.00 MEDNARODNI RALLYSTAR za trofejo Casino' Nova Gorica

Rally

Superbikers

Publika

Hitrost

TIPO SPROSTI Moč, SPROSTI IZBIRO.

Od danes avtomobil Tipo vozi po italijanskih cestah z močnejšima in hitrejšima motorjema.

Sedanji motor 1400 ima 78 KM namesto 72 KM in motor 1600 ima 86 KM namesto 83 KM. Oba avtomobila Tipo imata isto ceno.

Izbira je samo vaša. Nobene razlike pa ni v opre-
mi: vsa oprema je serijska.

Kadar boste šli k vašemu zastopniku Fiat ne vprašajte samo koliko stane avtomobil Tipo.

Naj vam tudi obrazložijo, koliko velja.

TIPO 1400 IN TIPO 1600 16.079.000 LIR KLJUČI V ROKE

Cieck panel
Centralizirana ključavnica
Peta prestava
Sprednje električne šipe
Halogenski žarometi
Gibljivi sedeži
Vzglavnik na prednjih sedežih
Termična zadnja šipa
Varnostni pasovi na zadnjih sedežih
Brisalec na zadnji šipi

FIAT

aguzzoni s.p.a.

GORICA
Sedež: Korzo Italija 169 - Tel. (0481) 520830
Servis: Ul. III. Armata 145 - Tel. (0481) 20466

TRŽIČ
Ul. IV. novembra 31/33 - Tel. (0481) 481725

S.V.A.G. DIZORZ

GORICA - UL. TRIESTE 138 - TEL. (0481) 521830 - 890 - 801

TRŽIČ - UL. S. POLO 19 - TEL. (0481) 776250

VELIKA ORGANIZACIJA

PRIČAKUJEMO TE NA ... **MOTOR EXPO' RACING**

ZASTOPNIK LANCIA

PRESTIAUTO

■ Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let

■ V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI

■ (0481) 387333
NEPOSREDNA ZVEZA PRESTIAUTO
Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

V Idriji so pred nedavnim slavili 500-letnico rudnika živega srebra - Mesto je nekoč bilo središče kulturnega znanstvenega in političnega dogajanja na Slovenskem V okolici je veliko kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitosti - Skrb in negotovost zaradi prihodnosti

Rov in življenje

Več stoletij je bil idrijski živosebrni rudnik največje gospodarsko podjetje na jugoslovanskih tleh, vendar pa je ogromno podzemeljsko bogastvo vseskozi odtekalo drugam. Dolga stoletja je odtekalo na Dunaj, pa tudi v Trst in na Reko, 25 let je odtekalo tudi v Rim. Po drugi svetovni vojni je bil idrijski rudnik še vedno veliko let pomemben vir sredstev tudi za jugoslovansko državo.

Idrija je najstarejši aktiven rudnik v Jugoslaviji, saj tu že od leta 1490 pridobivajo živo srebro (Hg). Po količini pridobljenega Hg je idrijski rudnik na drugem mestu na svetu.

V 500-letni zgodovini so rudarji globoko pod zemljo pridobili 107.000 ton živega srebra, kar predstavlja 13 odstotkov vse svetovne proizvodnje. Idrijsko rudišče še ni izčrpano. Visoki stroški obratovanja, nizka vsebinost kovine v rudi in težki pogoji eksploatacije, ob sedanjih tržnih pogojih onemogočajo rentabilno proizvodnjo.

Tako iz podjetniškega kot iz narodnogospodarskega stališča proizvodnja v idrijskem rudniku ni več zanimiva, zato je bila sprejeta odločitev (Skupščina republike Slovenije - septembra 1987), da se rudnik postopno zapre. Rudnik je skupaj z mestom Idrija gotovo tehnični spomenik najvišje kategorije. V rudniku in mestnem muzeju v Idriji si prizadevajo, da bi zgornja obzorja rudnika obnovili, preuredili v muzej in odprli za obiskovalce. Ob predlagani poti bi prikazali vse dejavnosti rudarjenja v Idriji z nekdanjo in sedanjo tehnično opremljenostjo. Poleg jamskih objektov pa bi v ogled rudnika vključili tudi nekatere objekte na površini in stare rudniške stroje.

»Veliko in zaslužno slavo uživa idrijski rudnik ter je prava zakladnica ali rodovita mati živega srebra.« Tako je leta 1689 v »Slavi vojvodine Kranjske« zapisal Janez Vajkard Valvazor, prvi kronist slovenskega ozemlja.

Pisnega dokumenta o odkritju živega srebra (Hg) v idrijski kotlini zaenkrat še ne poznamo. Največji poznavalci najstarejšega obdobja idrijske zgodovine iz številnih posrednih podatkov prepričljivo postavljajo znamenito najdbo v leto 1490.

Po ustnem izročilu, ki je bilo zapisano skoraj 200 let kasneje, je bila najdba živega srebra povsem naključna.

V tistih davnih dneh je živel na sotočju rek Idrijce in Nikove škafar, ki je svoje izdelke namakal pri bližnjem studenčku. Nekega jutra je opazil v škafu kapljice, njemu neznanе, bleščeče »žive« tekočine. Odnese! jo je v Škofjo Loko, kjer mu je zlatar razkril, da je sijajna težka snov - živo srebro! Razumljivo je, da imenitna najdba ni ostala dolgo prikrita. Prav kmalu so se na brežinah Nikove pod Kobalovo planino pojavili rudokopi.

Pripravno o škafarju in najdbi Hg ima trdno geološko podlago, zato smatrajo, da gre za resnično zgodovinski dogodek. V idrijskem rudišču se nahaja živo srebro v obliki živordečega minerala - sinobarita (HgS) in tako imenovagena samorodnega živega srebra (Hg), ki se pojavlja v kameninah v obliki drobnih kapljic čistega Hg.

V okolici cerkve sv. Trojice v Idriji, ki so jo kasneje postavili na mestu, kjer je izviral znameniti »srebrni studenec«, še danes najdemo v skrilavcih

kapljice živega srebra, kar nam vseakor govori v prid resničnosti ustnega izročila.

Idrija je bila v času Avstroogrške monarhije drugo največje mesto na Kranjskem (za Ljubljano). S svojimi 6035 prebivalci (po ljudskem štetju iz leta 1910) je bila Idrija večja od Kranja (tedaj 5453 prebivalcev).

Seveda je bil rudnik živega srebra tisti, ki je dal Idriji tako veljavo. Rudnik je odprl Idriji okno v svet in zato ni čudno, da je tod delovalo ali od tukaj izvira toliko znamenitih mož.

Zaradi rudnika, njegovega izjemnega gospodarkega pomena, so v Idrijo prihajali strokovnjaki naravoslovnih, medicinskih in drugih ved ter pustili v zakladnici naše kulture trajne sledi.

Najvidnejša med njimi sta naravoslovca Giovanni Antonio Scopoli (1723-1788) in Baltazar Hacquet (1740-1815). Scopoli je večino svojih zdravniških in prirodoslovnih razprav napisal v letih 1754-1769, ko je kot prvi rudniški zdravnik živel v Idriji. Evropsko slavo mu je prinesla knjiga »Flora carnolica« (1761), prvo znanstveno delo o naravi Slovenije.

Rudniški kirurg in široko razgledani prosvetljeni znanstvenik nemirnega duha Baltazar Hacquet (v Idriji od 1766 do 1773) je v svojem delu »Oryctographia Carnolica« zastavil proučevanje prirodoslovnih, tehničnih in domoznanstvenih posebnosti Slovenije. S proučevanjem posledic dolgotrajnega dela v težkih jamskih razmerah v Idriji sta Scopoli in Hacquet utemeljila medicino dela na Slovenskem.

Z znamenitim raziskovalcem Krasa, rudniškim ravnateljem Steinbergom in njegovim bistrim učencem, domačinom Jožefom Mrakom se v 18. stoletju v Idriji začena sistematično rudarsko jamarstvo. Jožef Mrak je v tem času zgradil znamenite »Klavže« - vodne pregrade - slovenske piramide imenovane, s pomočjo katerih je rudnik plavil ogromne količine lesa po Belci in Idrijci. Z Markom Vincencem - Lipoldom, tudi rudniškim ravnateljem, pa se je v Idriji v 19. stoletju rodila slovenska znanstvena geologija.

V idrijskem proletariatu je imel glavno oporo Etbin Kristan. Idrija je imela prvo zidano gledališko stavbo na Slovenskem (1769), prvega socialističnega župana na Slovenskem in, kar je najpomembnejše, je leta 1901 dobila Idrija prvo slovensko realko - pred Ljubljano.

Med pomembnimi idrijskimi rojaki velja omeniti naslednje: Aleš Bebler (1907-1981), politik in diplomat; Jožef Blasnik (1800-1872), tiskar v Ljubljani; Stanko Bloudek (1890-1959), konstruktor, graditelj letal in športnih objektov - Planica; Henrik Freyer (1802-1866), lekarnar in botanik; Ludvik Grilc (1851-1906), akademski slikar; Vasja Pirc (1908-1980), šahovski vele mojster; Zorko Prelovec (1887-1939), skladatelj in glasbenik; Nikolaj Pirnat (1903-1948), akademski kipar in grafik; Ivan Seljak-Čopič (1929-1990), akademski slikar in ilustrator.

Idrijčani so ponosni tudi na oba zasluzna ljubljanska škofa Antona Kaviča (1773-1814) in A. Alojzija Wolfa (1782-1959) ter na dolgoletnega idrijskega dekana in zgodovinarja Mihaela Arka (1857-1938).

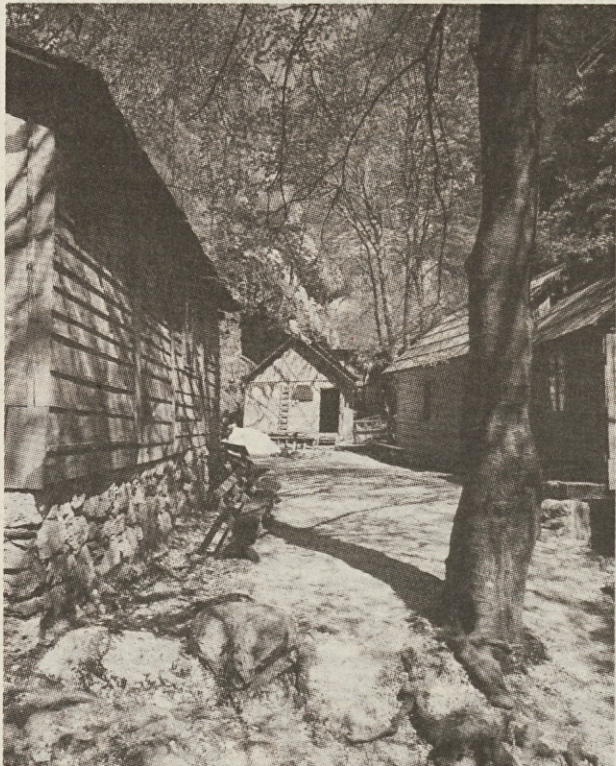
Čipka se je razvila iz tradicionalne dejavnosti ročno klekljanih idrijskih čipk. Izdelovanje le-teh sega v 16. stoletje, ko se je uveljavilo kot dopolnilna dejavnost (na domu) za žene in hčere rudarjev. Ročno klekljanje čipk se je izredno razmahnilo v Idriji in kasneje tudi v bližnji in daljni okolici rudarskega mesta. Pomemben razvoj je pomenila ustanovitev čipkarske šole leta 1876 v Idriji, ki deluje še danes.

Povpraševanje po čipki doma in na tujem raste. Okoli 50 odstotkov vseh čipk izvozijo v Italijo. V podjetju Čipka Idrija se dobro zavedajo svojega poslanstva, to je, da ročno klekljano idrijsko čipko ohranjajo skupaj s čipkarsko šolo kot posebnost kraja, ljudi in običajev. V ta namen so letos organizirali že 5. čipkarski festival v Idriji, ki je obenem tudi vsakoletno srečanje slovenskih kljekljaric.

Med ostalimi znamenitostmi Idrije in njene okolice pa velja omeniti: grad Gewerkeneg (1527) v Idriji, kjer ima mestni muzej Idrija številne zbirke in spominske sobe. Nekdanji rudniški magazin, kjer danes delujeta mestna knjižnica in galerija Idrija. V bližini Idrije je znano Divje jezero - muzej v naravi, vodni kanal "Rake" z vodno črpalko "Kamšt" ter vodne zapore "Klavže" na Idrijci in Belci.

Okolica Idrije je ohranila dva edinstvena spomenika NOB: partizansko tiskarno "Slovenija" na Vojskem (13 km) in partizansko bolnišnico "Franja" pri Cerknem (24 km).

V Idriji je znana pihalna godba idrijskih rudarjev, ki je letos praznovala

Nad naslovom Idrija po Valvasorju; ob strani obnovljena partizanska bolnica Franja; pod naslovom pogled na središče Idrije

325-letnico delovanja. Že leta 1902 je bilo v Idriji ustanovljeno Kolesarsko društvo "Sloga 1902".

Skoraj pol stoletja deluje v Idriji tudi filatelistično društvo, ki je ob letošnjih jubilejih izdalo dve znamki z rudarsko tematiko in več ovojnic s priložnostnimi žigi.

Letos so 100-letnico delovanja obeležili člani gasilskega društva Idrija. Tu uspešno delujejo še lovci, ribiči, športniki, šahisti...

Za Idrijo so značilne tudi nekatere kulinarčne dobrote - jedi in pijače, kot so: idrijski šlikrofi, bakalca, smukavc, želševka, geruš.

Bogata in pestra petstoletna dediščina je obvezala današnje generacije Idrijčanov, da so v pripravi na praznovanje jubileja v zadnjih letih ob pomoči krajevnih dejavnikov in podjetij uredili ter polepšali staro mestno jedro, grad Gewerkeneg in pripravili pester program obeleževanja 500-letnice rudnika živega srebra in mesta Idrije. Poglejmo samo nekatere najbolj odmevne aktivnosti ob 500-letnici Idrije:

- izid knjige dr. Jožeta Fejferja »Zgodovina idrijskega zdravstva«,
- izid fotomonografije dr. Rafaela Podobnika »Osojna Primorska«,
- premiera TV filma o zgodovini rudnika in Idrije »Sijaj v temi«,
- srečanje slovenskih geologov in otvoritev spominske plošče Marku Vincencu Lipoldu,
- 7. jugoslovanski simpozij o jamskem izkopavanju »Rudarstvo včeraj, danes, jutri«,
- otvoritev obnovljene Partizanske bolnišnice »Franja«,
- izdaja pošt nih znamk, posvečenih 500-letnici RŽS in Idrije,
- proslava 325-obletnice rudarske godbe na pihala iz Idrije,
- tradicionalni kolesarski maraton »Franja«,
- V. čipkarski festival,
- razstava Zgodovinskega arhiva Ljubljana »500 let Idrije v arhivskih dokumentih«,
- centralna proslava ob 500-letnici Idrije. Slovenska filharmonija je izvedla kantato domačega skladatelja Alda Kumra »Na struni Merkurja«,
- proslava 100-letnice rojstva pisatelja Franceta Bevka in otvoritev prenovljene domačije v Zakojci,

— predstavitev romana domačega pisatelja dr. Jožeta Felca o Idriji v prvi polovici 20. stoletja »Duša imena«,

— otvoritev učne poti v osrčje idrijskih gozdov,

— slikarska razstava akademskega slikarja Rudija Skočirja,

— odkritje zgrafita slikarja Ivana Seljaka-Čopiča in posvetila idrijskim rudajem v predverju občinske stavbe v Idriji.

Kolikor je bilo za vse boleče leto 1976, ko se je pričelo delno zapiranje rudnika in tudi korenito prestrukturiranje idrijskega gospodarstva, je toliko bolj spodbuden današnji trenutek. Tovarna Eta Cerkno, Romantika Spodnja Idrija in Kolektor Idrija so stebri idrijskega gospodarstva in s svojimi izdelki v svetu priznana podjetja. Idrijska občina pa je po lanskih podatkih jugoslovanske strokovne revije »Ekonomska politika« na 7. mestu med 65 občinami v Sloveniji (glede na dohodek, izvoz, akumulacijo, investicije in druge gospodarske rezultate).

Vendar pa sedanje zaostrene gospodarske in tudi politične razmere v Jugoslaviji in svetu niso najbolj naklonjene vsem trem "vlečnim konjem" idrijskega gospodarstva. Prehod na tržno gospodarstvo je za vse dokaj zahteven. In vse to vzbuja med Idrijčani skrb in negotovost. Idrijski rudnik nima zagotovljenih vseh virov sredstev za postopno zapiranje rudnika, ki naj bi se po predvidevanjih zaključilo do leta 2002. Idrijsko gospodarstvo tudi ne izpolnjuje vseh sprejetih obveznosti, da se kvalitetno sanirajo rudniške naprave pod mestom. Rovi in jaški idrijskega rudnika so več 100 kilometrov prepleteni od skoraj 340 metrov globoko pod mestom. Strokovnjaki opozarjajo, da se mačehovski odnos do "jame" pod mestom z več kot 7000 prebivalci lahko maščuje, saj se brez odvodnjavanja in zračenja jamskih rogov in jaškov ter vzdrževanja le-teh, lahko izzove veliko naravno katastrofo.

Prizadevni rudarji in prebivalci si kaj takega zagotovo niso zaslužili. Zvesto so vseskozi služili vsem gospodarjem in jim globoko pod zemljo pridelali in podarili za "malo morje" žlahtne živosebrne kovine. Tudi za ceno svojega zdravja.

SILVO KOVAČ

Novembrski urnik mejnih prehodov na Tržaškem, Goriškem in Videmskem

NA TRŽAŠKEM		
Prehodi prve kategorije:		
FERNETIČI	BAZOVICA	PESEK
SKOFIJE	LAZARET	
Prehodi druge kategorije:		
ŠEMPOLAJ		- od 7.30 do 19.30
REPEN		- od 7. do 19. ure
SOCERB		- od 8. do 17. ure
OREH		- od 7. do 20. ure
MAČKOLJE		- od 8. do 19. ure
KOROŠCI		- od 8. do 19. ure
ČAMPORE		- od 8. do 19. ure
Prehodi za dvolastnike (s prošnjo 48 ur prej):		
BOTAC	GROČANA A in B	DRAGA
CEREJ	GROPADA	MAVHINJE
NA GORIŠKEM		
Prehodi prve kategorije:		
VRTOJBA	RDEČA HIŠA	
Prehodi druge kategorije:		
MIRNIK-GOLOBRDO		- od 8. do 19. ure
JENKOVO-NEBLO		- od 7. do 19. ure
PLEŠIVO		- od 8. do 19. ure
CAST. VERSA-VIPOLŽE	- od 6. do 18. ure	
ob nedeljah od 8. ure		

ŠTEVERJAN-HUM	
- od 7. do 18. ure	
ob nedeljah od 8. ure	
SOLKAN	- od 7. ure do 19.30
UL. SV. GABRIJELA-NOVA GORICA	- od 8. do 19. ure
	ob nedeljah in praznikih od 9. ure
RAFUT-PRISTAVA	- od 8. do 17. ure
	ob nedeljah in praznikih zaprt
ŠEMPETER	- od 7. od 19. ure
MIREN	- od 7. do 19. ure
DEVETAKI-LOKVICA	- od 9. do 18. ure
	ob sobotah od 7. ure
	- od 8. do 19. ure
JAMLJE-KLARIČI	
Prehodi za dvolastnike:	
CEGLO-MEDANA	- od 8. do 17. ure
V KLANCU-VALERIŠČE	- od 8. do 18. ure
PODSABOTIN	- od 8. do 17. ure
SOLKAN 2-POLJE	- od 10. do 17. ure
Zgornji prehodi za dvolastnike so ob nedeljah in praznikih zaprti, prehod V klancu pa je do konca januarja zaprt tudi ob ponedeljkih, torkih in sredah.	
ŠKRLJEVO in ŠTMAVER	- z obvestilom 48 ur prej
PALKIŠČE MIKOLI-OPATJE SELO	- z obvestilom 48 ur prej

NA VIDEMSKEM		
Prehodi prve kategorije:		
STUPICA (pri Špetru)		
PREDEL (pri Rabeljskem jezeru)		
FUŽINE (pri Trbižu)		
UČJA (za Rezijo)		- od 9. do 20. ure
Prehodi druge kategorije v Benečiji:		
POLAVA		- od 8. do 18. ure
PONTEVITTORIO (pri Prosnidu)		- od 9. do 17. ure
ROBEDIŠČE (pri Čeneboli)		- od 8. do 17. ure
		ob ponedeljkih in torkih zaprt
		- od 9. do 17. ure
STARI MLIN		
Prehodi za dvolastnike (s predhodno prošnjo):		
SOLARIA	FATAGNE A in B	KOSCINA
STOPA A in B	PODREG	OSTRUNJA
PONTEMISECCO	MELINA	ROVAN
● Urniki nekaterih prehodov na Tržaškem se bodo spremenili 1. aprila, na Goriškem bo več sprememb 1. marca (z izjemo prehoda V klancu, ki se mu bo urnik skrajšal januarja), na Videmskem se bodo nekateri urniki spremenili aprila, z izjemo Robedišča in Učje, kjer se urnika lahko spremenita že prej, če zapade sneg.		

V četrtek v stolnici sv. Justa nadaljevanje sezone GM Orgelski koncert Huberta Berganta

Po nekajletni odsotnosti bo prihodnji četrtek zopet nastopil za koncertni abonma GM znani slovenski orgelski umetnik Hubert Bergant. Njegov koncert bo v stolnici sv. Justa, katerega orgle mu bodo omogočile, da bo v polni meri predstavil odlike svoje izvrstne orgelske igre.

Hubert Bergant je študiral orgle in klavir na Akademiji za glasbo v Ljubljani, obenem pa zgodovino umetnosti na Filozofski fakulteti tamkajšnje univerze. Po podiplomskem študiju v Ljubljani se je izpopolnjeval na Dunaju, kjer je diplomiral na tamkajšnji Akademiji za glasbo in upodabljačo umetnost. Sedaj je profesor za orgelsko igro na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Intenzivna je tudi njegova koncertna dejavnost, tako doma, kjer se je s svojo kvaliteto povzpел v vrh najboljših slovenskih glasbenih umetnikov, uveljavil pa se je kot koncertant tudi v pomembnih kulturnih središčih v tujini. Sodeluje tudi na raznih festivalih, tako v Dubrovniku kot solist in z orkestrom Slovenske Filharmonije. Kjerkoli je Bergant nastopil, so mu glasbeni strokovnjaki priznali vrhunske izvajalske kvalitete. Kritiki veronskega dnevnika Arena piše o njem med drugim naslednje: »Bergant je popoln interpret, ki se odlikuje po zanesljivi in briljantni tehniki kot tudi po zmernem in rafiniranem okusu v dinamičnih in kolorističnih izbirah. Njegov koncert lahko smatramo za pravi biser te sezone...«

Slednje lahko velja tudi za njegova koncertna gostovanja v Trstu in drugih krajih zamejstva, kjer se je priljubil vsem, ki jim je pri srcu orgelska glasba.

Skladbe, ki jih bomo v Bergantovi izvedbi poslušali prihodnji četrtek, sestavljajo izključno nekatera izmed najpomembnejših orgelskih del Césarja Francka, katerega stoletnico smrti se spominjamo letos.

Med skladatelji, ki so ob koncu minulega stoletja pripomogli k ponovnemu razcvetu instrumentalne glasbe v Franciji, predstavlja najpomembnejšo osebnost César Franck (1822-1889) po rodu iz Belgije. Po prvih glasbenih študijah v rodnem Liège-u, ga je oče, ki je želel izkoristiti njegove pianistične uspehe, poslal v Pariz. Tam je nadaljeval študij pri znanem kontrapunktiku Reichu privatno. Le s težavo so ga kot tujca sprejeli na konservatorij, kjer je tedaj neomejeno vladal Cherubini. Mladi Franck je hitro napredoval in kmalu prejel vrsto nagrad za klavir, za kompozicijo fuge in iz orgelske igre. Po nameri svojega očeta je imel postati klavirski virtuoz.

Načrt pa ni uspel in Franck je od svojega 22. leta do smrti živel v francoski prestolnici kot tih in skromen organist ter od l. 1872 dalje kot profesor za orgle na pariškem konservatoriju. Kompozicijski razred mu ni bil nikoli zaupen, zato pa je prav njegov orgelski pouk postal tedaj pravi študijski center kompozicije.

Franckova osebnost je najboljši ključ za razumevanje njegove glasbe, ki jo označujeta mirna zbranost in globok, mističen izraz. Pomembna novost so v nji harmonska, melodična in arhitektonska izrazna sredstva. Sem sodi za skladatelja značilna ciklična gradnja - glavne melodične teme gradi skladatelj iz ene same osnovne glasbene misli in jih kasneje ponovi.

Njegov skladateljski genij je prišel do izraza šele v poznih letih. Po letih monotonega, do najmanjših podrobnosti urejenega delovnega življenja, ki je bilo brez večjih vzponov ter iz naravnost asketske neambicioznosti in pohlevnosti, je Franck v zadnjih letih svojega življenja presenetil glas-

beni svet s svojimi zreli deli, polnimi liričnega, strastnega in dramatičnega izraza.

Šele v svojem petdesetem letu je Franck napisal obsežnejše delo, simfonični poem (oratorij) Rédemption. Iz področja vokala-instrumentala naj omenimo Svečano mašo ter biblični oratorij Les Béatitudes. Pomembna je njegova klavirska literatura z dvema klavirskima koncertoma: Les Djinns in Simfonične varijacije za klavir in orkester, čudoviti skladbi Preludij, koral in fuga ter Preludij, arija in finale. Za violino in klavir je napisal popularno, slavno sonato v A-duru, ki spada v železni repertoar violinistov. Med ostalimi deli naj omenimo monumentalno simfonijo v d-molu, odlični klavirski kvintet, simfonični poem Psyché, da se s tem spomnimo le nekaterih Franckovih del.

Precej številna je njegova orgelska glasba, kar je razumljivo, saj so bile orgle Franckov najpriljubljenejši instrument. Sem šteje najprej obsežni ciklus »Six pièces pour grand orgue«. Iz te Franckove zbirke, nastale l. 1860-

62, bomo na koncertu Huberta Berganta poslušali štiri dele.

Najprej Grande pièce symphonique op. 17, najpomembnejše delo omenjenega ciklusa, ki so ga svoečasno imenovali tudi kot »prvo resnično francosko simfonijo za orgle«.

Tej obsežni skladbi sledi drugi del zbirke Preludij, fuga in variacije op. 18, ki je postal še posebej popularen v predelavi za klavir.

Drugi del Bergantovega koncerta vsebuje najprej dve nadaljnji skladbi iz zbirke »Six pièces...«. Najprej Pastorale op. 19 in nato Prière op. 20 s čudovito spevno temo. Prière, ki predstavlja eno od najtehtnejših strani Franckove ustvarjalnosti, se oddaljuje od takratne orgelske literature, zagledane pretežno v učinkovito koncertno zvočnost »kraljevskega« instrumenta.

Bergant bo zaključil svoj nastop s Koralom št. 3 v a-molu iz zbirke Trois corals, ki predstavlja nekaj skladateljev glasbeni testament, njegov glasbeni credo, njegovo najpopolnejšo ustvarjalno misel.

GOJMIR DEMŠAR

Obuditev spomina na lep koncert v goriškem KD Skrivnosti in čar indijske glasbe

Pred časom smo imeli v goriškem Kulturnem domu priložnost prisostvovati svojevrstnemu, skoraj edinstvenemu glasbenemu večeru. Na pobudo goriškega kulturnega krožka »Surya Chandra Yoga« sta se prvič predstavili goriški publikli svetovno znana indijska glasbenika Budhaditya Mukherjee in Sankha Chatterjee. Pred skoraj polno dvorano sta nas glasbenika v dnevornem programu popeljala v nam tako tuj in odmaknjen svet, težko domljiv za človeka, ki živi po zapadnjaških merilih. Ta glasba pa človeka očara in v njem odkrije posebne občutke, ki jih prej ni poznal in jih je težko opisati. To so občutki poglobljenosti in omame, pa tudi vznemirjenosti. V klasični indijski glasbi namreč zvoki zadobijo posebno barvitost in raznežijo ter ganejo čustva.

Mukherjee in Chatterjee sta glasbenika svetovnega slovesa in sta nastopila na odrih vsega sveta. Prvi igra na sitar (posebno indijsko brenkalo), dru-

gi pa na tabno, tj. neke vrste tolkal. Po uspelem večeru smo oba indijska gosta zaprosili za kratek pogovor, da bi tudi za naše bralce povedala nekaj o sebi in o glasbi, ki jo izvajata.

Vpr.: Budhaditya, vidva s Sankho sta trenutno najboljša indijska izvajalca te glasbene zvrsti. Koncerte sta imela po domala vseh večjih svetovnih mestnih središčih. Zato bi nas zanimalo, kako sta se sploh znašla v tako majhnem kraju, kot je Gorica?

Odg.: No, to je bilo čisto naključno. Oba že več let sodelujeva na posebnih tečajih indijske glasbe na Glasbeni šoli v Benetkah. Tudi sedaj vodiva tam podoben tečaj. No, tam sva srečala prijatelje iz Gorice, ki so naju povabili v vaše mesto, in tako sva tu.

Vpr.: Ko sem sledil vajinemu izvajanju, sem imel občutek, da je vajina glasba povsem prevzela poslušalce v dvorani. Sta tudi vidva imela tak občutek?

Odg.: Seveda. To se dogaja po vsem svetu. Za vas Evropejce se bo morda prvi trenutek zdela naša glasba enolična in tuja za vašo ušesa. Poslušalec pa se kar hitro vzvi in ko dojamemo rago, ga ta popolnoma prevzame in pelje v nadnaravnost. Glede današnjega večera pa me je presenetilo razmeroma veliko število poslušalcev. Navadno, tudi v velikih mestih, najinim koncertom sledi od 50 do 100 ljudi. Vaš dom pa je bil nocoj skoraj poln.

Vpr.: To je vsekakor pohvala tako za Kulturni dom, kot za našo malo mesto. Pravkar si omenil besedo »raga«. Kaj pravzaprav ta beseda pomeni?

Odg.: Raga pomeni duševno stanje. V klasični indijski tradiciji, je raga najplemenitejša oblika glasbene izraznosti in predstavlja neke vrste skupek zvokov, ki jih izvajalec uporabi za prikaz določenega duševnega stanja. Skratka, raga daje barvitost razumu!

Vpr.: Sankha, da lahko z na videz tako preprostim tolkalom, kot je tabla, dosežeš tako raznolikost v ritmih, je nedvomno potrebno dosti študija in vadbe. Kdaj si sploh začel s tem instrumentom?

Odg.: Zelo mlad, natančneje pri treh letih in s petimi leti sem že sodeloval

z drugimi glasbeniki. Takrat je seveda vse bilo precej po otroško, toda instrument mi je ležal in sem se v študij poglobil.

Vpr.: Na koncertih spremljaš samo Budhadityo, ali tudi druge sitariste?

Odg.: Spremljam vse, ki me za to prosijo, vendar se z Budhadityo še najbolje ujema.

Vpr.: No, vajin nastop v Gorici je popolnoma uspel. Kakšni so pa vajini načrti za bližnjo bodočnost?

Odg.: Najprej ponovno v Benetke, kjer bova ostala še nekaj dni, nakar se Budhaditya vrača v Indijo, jaz pa grem v Berlin, kjer bom vodil tečaj table.

Indijskima glasbenikoma želimo še mnogo uspehov z upanjem, da sta v Gorici pridobila še nekaj ljubiteljev te glasbene zvrsti, pa tudi kaj novih prijateljev, ki bodo srečni, če bosta še kdaj obiskala naše mesto.

V. P.

Pirandellovo delo Henrik IV. uvod v sezono Teatra stabile

V torek se bo v gledališču Rossetti v Trstu (ob 20.30) začela nova, že osemindeseta sezona Teatra stabile (Stalnega gledališča FJK). Otvoritvena predstava bo Pirandellov »Henrik IV.« v režiji Marca Sciacaluge in interpretaciji velikega italijanskega igralca Giulia Bosettija.

Kot znano predstavlja »Henrik IV.« enega izmed vrhov Pirandellove umetnosti, to je drama, v kateri se izostri v nekakšno deziuluzijo kontrast med življenjem in formo, med resničnostjo in fikcijo, drama, v kateri se negacija realnosti ali bolje rečeno afirmacija edine resnice, misli in sanje, kaže danes kot tragičen izraz visoke in večne debate človeštva. »Henrik IV.« je pač tako delo, kjer »pirandelizem« odstopi iz svojih ustaljenih shem in se dvigne v univerzalno notranjo napetost.

To je tragedija »laži«, ki ustvarja življenje in življenje uničuje. Tematizira parabelo človeka, ki je žrtev padca s konja (nalašč je nesrečo povzročil neki ljubezenski antagonist) in od takrat za dvanajst let resnično misli, da je Henrik IV., nemški cesar, v katerega oblačila je bil oblečen ob padcu. Ko ozdravi odkrije, da je postala ženska, ki jo je ljubil, ljubica njegovega osvojenega antagonista. Takrat sklene, da bo še naprej hlinil norost, da se ne bi spet soočil z resničnostjo. Ampak realnost je neizprosna, življenjska usoda tudi nepredvidljiva, tako da se protagonist zaljubi v hčerko ljubljene ženske...

Pirandello je »Henrika IV.« napisal leta 1922 za velikega igralca Ruggera Ruggerija in od takrat naprej je preizkusni kamen za vse velike gledališke interprete. Ob Bosettiju bo v Trstu nastopila še kopica velikih igralcev, med njimi tudi Marina Bonfigli, Stefania Barca, Francesco Acquaroli, Edoardo Siravo itd.

Občni zbor ZSKD

Zveza slovenskih kulturnih društev sklicuje za soboto, 17. novembra, (ob 14.30 in ob 15. uri v drugem sklicanju) v mali dvorani tržaškega Kulturnega doma svoj 28. redni občni zbor. Geslo letošnje občnega zbora je »Mavrica misli-vez med ljudmi«, kar že v izhodišču natančno opredeljuje usmeritev same Zveze in njeno delo.

Občni zbor take množične organizacije, kakršna je ZSKD, je prav gotovo pomemben trenutek in priložnost, da člani pregledajo in se zamislijo nad ljubiteljskim delom v kulturi med Slovenci v Italiji. Predvsem v času, ko je slovenska kultura spet nosilec in podčrtovalec človekovih vrednot in seveda tista humanistična gladina, na kateri se kaže zaupanje v prihodnost.

BARBAROSSA

usnje in krzna

visoke kakovosti

PROMOCIJSKA PRODAJA
S POPUSTI

od 10% do 40%

Ul. S. Caterina 8 - Tel. 631470

V kvalifikacijskem srečanju za nogometno EP SZ zaustavila Italijo

ITALIJA - SOVJETSKA ZVEZA 0:0
ITALIJA: Zenga, Ferrara, Maldini, Baresi, Ferri, De Agostini, Crippa, De Napoli, Schillaci (v 69' Serena), Mancini, Baggio.
SOVJETSKA ZVEZA: Uvarov, Cernišov, Kulkov, Cvejba, Alejnikov, Šalimov, Mihajličenko, Kančelskis, Gecko (v 67' Protasov), Mostovoj (86' Tatarčuk), Dobrovolskij.
SODNIK: Van Langenhove (Bel.); KOTI: 9:3 za Italijo; OPOMIN: Dobrovolski in Tsvejba; GLEDALCEV: 55 tisoč.

RIM — Italija ni uspela vnovčiti dveh zelo važnih točk in kvalifikacije za finalni del EP bodo brez dvoma težje. »Azzurri« so bili boljši v prvem delu igre, Sovjeti pa so bili še boljši v drugem.

Gostje so se na zelo razmočenem igrišču najprej trudili, da bi razbijali akcije nekoliko šibkejših italijanskih sredine. Pomlajena ekipa SZ je poleg vsega pridno zaposlovala lastnega vratarja z vzvratnimi podajami, ki so oddaljevale vsako potencialno nevarnost.

Drugi polčas je bil odločno živahnejši. Predvsem po zaslugi gostov, ki so začeli sejati zmedo v italijanski obrambi. Odlikovali so se Mihajličenko,

Mostovoj in Dobrovolskij, medtem ko je Cvejba odlično pokrival Schillacijo, dokler je ta igral. Zenga je rešil rezultat z odličnim posegom pri prostem strelu Dobrovolskija, kasneje pa si je Protasov napravil edinstveno priložnost, potem ko je spretno zbil žogo nepazljivemu Baresiju. Ferrara je v zadnjih minutah resno zaposlil sicer zanesljivega Uvarova.

Kljub pomanjkanju golov in tudi maloštevilnim strelom v vrata sta obe ekipi pokazali dober nogomet.

V italijanski B ligi Triestina v Avellinu

Težko je pričakovati, da si bo Triestina opomogla prav na igrišču prvouvrščenega Avellina. Gostitelji so v štirih domačih nastopih prepustili svojim nasprotnikom le eno točko in nedeljski prvi poraz v Tarantu jih je še bolj »razjezil«, tako da se Giacominijevi vrsti slabo piše, najslabše pa se pravzaprav piše trenerju, ki se mu klop maje.

Za Triestino bo spet zaigral libero Consagra, zadnjič pa bo v vratih odlični Biato, ki ga je društvo že odstopilo prvotnega Bariju, od koder naj bi v zameno prišel Drago. Triestina naj bi v prihodnjem tednu najela tudi enega napadalca. Na spisku tehničnega vodje Salerna sta

Rizzolo (Atalanta) in Scarafoni (Bari). Iz Trsta se selita tudi Di Rosa in Romano. Okrepitve so kajpak nujne, če vemo, da bo v prihodnjih štirih kolih igrala Triestina doma le enkrat.

Udinese bo s svojim začasnim trenerjem Fontano (po nezasišani odslavitvi Marchesija) gostil Foggio.

DANAŠNJI SPORED: Ancona - Verona, Avellino - Triestina, Barletta - Modena, Brescia - Cosenza, Cremonese - Ascoli, Lucchese - Salernitana, Pescara - Messina, Reggiana - Padova, Reggina - Taranto, Udinese - Foggia.

Jugoslovanska nogometna 1. ZL Zmagi na tujem

Tri uvodne tekme 13. kola jugoslovanskega nogometnega prvenstva so dale kar dve zmagi na tujem. Veliko presenečenje je pripravila Vojvodina, ki je v Titogradu z 1:0 premagala Budućnost, ki spada v sam vrh lestvice.

Dokaj presenetljiv pa je bil tudi uspeh (2:0) Proleterja v Beogradu proti Partizanu. Ekipa iz Zrenjanina je s to zmago prehitela na lestvici prav Partizana. V skoraj beograjskem derbiju je Zemun premagal Rad z 2:1.

Današnji pari: Sarajevo - Hajduk, Rijeka - Željezničar, Velež - Olimpija, Osijek - Spartak, Dinamo - Sloboda, Borac - Radnički.

Vodeča Crvena zvezda bo počivala in vsaj emotivno bi se znalo prvenstvo nekoliko odpreti, zaostanek Radničkega pa bi še vedno znašal 4 točke. Na sam vrh računa tudi Olimpija, ki bo v Mostarju igrala za zmago, čeprav je Velež solidna ekipa, ki zastaja le dve točki za Ljubljanci.

Zadnji prvenstveni obračun iz prejšnjega turnirja se je zaključil z zmago Mostarcev, ki so se v finišu komaj rešili pred izpadom.

Ob zadnji dirki sezone v formuli ena Prost spet polemičen

ADELAIDE (Avstralija) — Pisati o dogodkih na drugi strani zemeljske poloble je vedno nevhvaležno, saj bralci verjetno že vedo, kako so se iztekli, ko berejo te vrstice. Vsekakor velja povedati, da so več kot sama dirka v Adelaidu, zadnja preizkušnja letošnje sezone v formuli ena, te dni bile v ospredju ostre polemike med Prostom in Senno na eni strani ter razni premiki pilotov na drugi. Poleg tega je Prost znova presenetil s svojo izjavo francoskemu časopisu »L'Equipe«, čes da je že obvestil odgovorne pri Ferrariju, naj si za novo sezono poiščejo drugega pilota. Še predvčerajšnjim je Prost dal razumeti, da tega ni nikoli izjavil, zato tudi niso potrebni demantiji. Včeraj, ko so izvod omenjenega časopisa dobili v Avstraliji, pa se je enostavno odločil za tiskovni molk. Iz

neuradnih izjav pa naj bi se razumelo, da ni prav zadovoljen z osebjem Ferrarija, ki je hierarhično nad športnim direktorjem Fioriom. Morda pa si Prost hoče le zagotoviti, da bi bil v prihodnji sezoni prvi pilot pri Ferrariju, z vsemi ugodnostmi, ki jih tak položaj prinaša. To pa ni malo, če pomislimo, da bo njegov tovariš ambiciozni in sposoben Alesi.

Kar se same dirke tiče povejmo, da v prvi vrsti startata Senna in Berger (oba McLaren), sledijo: Mansell, Prost (oba Ferrari), Alesi (Tyrrell Ford), Patrese (Williams Renault), Piquet in Moreno (oba Benetton Ford), Boutsen (Williams Renault), Martini (Minardi Ford), Warwick (Lotus), Larini (Ligier) itd. Niso se uvrstili Alboreto (Arrows Ford), Dalmás (AGS Ford), Caffi (Arrows Ford) in Gächot (Coloni Ford).

Svetovno prvenstvo v veslanju v Tasmaniji Doslej največ pokazala NDR

LAKE BARRINGTON — Prve finalne odločitve na veslaškem SP na Tasmaniji niso prinesle izrazite premoči eni ali drugi ekipi, čeprav je ekipa NDR, ki nastopa še ločeno, odnesla največ.

Ob izidih je vsekakor zanimiv tehnični podatek iz obeh finalov skifa. V absolutni kategoriji je Jurij Janson (SZ) dosegel čas 7'22"15, v lažji kategoriji, ki naj bi imela fizično šibkejša veslača, je Frans Gobel (Niz.) dosegel celo 7'21"24. Razlog za boljši čas je bil v pomoči vetra.

Italija je osvojila 6. mesto v četvercu brez krmarja in v resnici ni bila nikoli v boju za višjo uvrstitev. Nekoliko bolje je šlo Jugoslovanom, ki so v dvojcu brez krmarja svoj čoln uvrstili na 5. mesto, v četvercu s krmarjem pa so bili šesti.

Italija in Jugoslavija sta zastavila ponoči svoj prestiž v dvojec s krmarjem. Za »azzurre« sta bila v vodi legendarna brata Abbagnale, ki sta se komaj uvrstila za odločitve, za Jugoslavijo pa Krašovec in Janša.

VČERAŠNJI ZMAGOVALCI:
ČETVEREC S KRMARJEM: NDR; DVOJKA: Jonke - Zinst (Avstrija); DVOJEC BREZ: Jung - Kellner (NDR); SKIF: Janson (SZ); SKIF (lahka teža): Gobel (Niz.); ČETVEREC BREZ (lahka teža): ZRN; DVOJKA (lahka teža): Dreher - Peterson (ZDA); ČETVEREC BREZ (ženske): Romunija; DVOJKA: Boron - Schramm (NDR); DVOJEC S: Werremeier - Althoff (ZRN); SKIF: Jensen (Dan.).

naše ekipe v mladinskih prvenstvih - naše ekipe v mladinskih prvenstvih

nogomet

UNDER 18

MUGGESANA - BREG 1:2 (0:1)
STRELCA ZA BREG: Bandi in Buzzi.
BREG: Rapotec, Azzano, Ota, Švab, Cupin, De Franceschi, Donda, Rocchetti, Buzzi, Sancin, Bandi (Tamaro), Gillifano, Štefanič, Crissani, Majovski.

Brežani so zaslužno premagali visokouvrščeno Muggesano. Plavi so igrali zelo dobro, predvsem na sredini igrišča, kjer sta se izkazala De Franceschi in Donda. Domačini so redkokdaj ogrozili Brežane, ki so tudi v obrambi igrali solidno. Prvi zadetek Brežanov je padel proti koncu prvega polčasa, ko je Bandi po podaji De Franceschija z lepim strelom ugnal nasprotnikovega vratarja.

V drugem polčasu je Muggesana igrala odločneje, a Brežani so se uspešno branili. V 19. min. so domačini izenačili direktno s prostega strela. Zadetek ni potrl Brežanov, ki so nadaljevali z dobro igrjo in v 30. min. z Buzzijem drugič zatreli mrežo.

Naj omenimo še krstni nastop v tej kategoriji Švaba in vratarja Rapotca, ki sta zelo dobro opravila svojo nalogo. (E. B.)

OLYMPIA - PRIMORJE 0:1 (0:1)
STRELEC: Škabar iz enajstmetrovke.
PRIMORJE: M. Fabris, Pez, M. Štoka, P. Štoka, Praselli, Štolfa, Križman, Geri, S. Fabris, Škabar, Tavčar, P. Gherardi, Košuta, M. Gherardi, Canzia.

Na razmočenem igrišču se je odvijal pravi boj. V prvem polčasu so naši imeli terensko premoč in tudi najboljše priložnosti s Tavčarjem in Fabrisom. Zadetek je padel po 11-metrovki po prekršku vratarja nad Fabrisom. V drugem polčasu so se »primorjaši« le branili, a vseeno imeli nekaj dobrih priložnosti s Fabrisem in Gerijem. Proti koncu tekme je sodnik zaradi prevelike živčnosti zključil dva igralca Olimpie. Pohvalo zaslužijo vsi, zaradi borbenosti pa še posebej Križman, Pez in Škabar. (Maxi)

NAJMLAJŠI

ZARJA - S. NAZARIO 3:1 (2:1)
STRELCI za Zarjo: Cocevari, Possega, Gregori.

ZARJA: Bellafontana, Ražman, Ražem, Cocevari, Tence, Gregori, Possega, Jurinčič, Kocman, Balbi, Poropat.

Visoka zmaga je seveda razlog za zadovoljstvo, a skoraj še bolj kot s samim

ŠK Kras prvak!

Na prvenstvu namiznoteniških društev v okviru centrov CAS (centri avviamento allo sport) v Fiumigiju je postava zgoniškega Krasa pred današnjimi sklepnimi borbami že matematično osvojila prvo mesto.

Kras je najprej zmagal v spretnostnem poligonu, nato pa tudi v preizkušnji preciznosti in koordinacije. Vse vaje so vsebovale elemente, ki pridejo v poštev za namizni tenis. V samem namiznem tenisu je Kras premagal Verzuolo (AL) s 5:4, Rosignano Solvay (LI) s 5:0 in Spoletto s 5:1 ter se bo danes boril z zmagovalcema ostalih dveh skupin. Ne glede na delni izid iz namiznega tenisa, pa bo Kras po zaslugi dveh prvih mest v uvodnem delu, zmagal na končni razvrstitvi.

rezultatom so bili pri Zarji zadovoljni s prikazano igrjo. V 1. polčasu sta si bili ekipi v glavnem enakovredni, čeprav je bila Zarja le nekoliko boljša v napadu. V drugem polčasu pa so Bazovci proti solidnemu nasprotniku pokazali nasploh boljše tehnično in telesno pripravo. V tem polčasu je bil njihov nogomet res dopadljiv, čeravno težak, razmočen teren za kaj takega res ni bil primeren. (B. P.)

košarka

DEŽELNI MLADINCI

BOR - KONTOVEL 71:85 (39:52)
BOR: Drockar 2 (0:2), Pavlica 8 (2:5), Barini, Debeljuh 37 (4:7), Bajc, Brus, Starac 3 (1:2), Škabar 6, Tomsič 9 (1:1), Pettirso 6 (2:2).

KONTOVEL: Ban, Kralj 14 (1:2), Kapun, Briščik 2 (0:1), Gulič 8 (2:2), A. Daneu 4 (2:4), Rebula 22 (6:9), Vodopivec 2, V. Daneu 2 (0:1), Gregori 31.

TRI TOČKE: Debeljuh 1, Gregori 1, Kralj 3.

Kontovelci so takoj vzeli pobudo v svoje roke ter praktično vseskozi vodili. S točnimi meti z velike razdalje, predvsem Kralja in Gregorija, so dobesedno spravili domačine na kolena in jim tako onemogočili, da bi nadoknadili zamujeno. V nasprotju s karakteristiko, ki ozna-

čuje vse derbije in predvsem slovenske, ko na igrišču prevladujeta zlasti napetost in nervoza, so igralci obeh ekip igrali precej sproščeno. Postavi čakata namreč na mredsebojni spopad v kadetskem prvenstvu, ki bo na sporedu 18. t.m. v repenski telovadnici, ko bo šlo zares. Moštvu sta povrh nastopili nepopolni. Pri Tržačanih sta bila odsotna Simončič in Possega zaradi poškodbe. Iz istega razloga je pri Kontovcelih manjkah Emili in pa Budin, ki v tem prvenstvu ne more igrati, ker je premlad. Čez 18 dni pa bi morali le-ti biti zanesljivo na igrišču in takrat ne bo več opravičil. Sicer smo imeli vtis, da Kontovelovo moštvo razpolaga s širšim kadrom enakovrednih igralcev, katere je znal trener Meden odlično psihološko in tehnično pripraviti in na katere lahko vedno računa. (A. Pavlica)

DRŽAVNI KADETI

STEFANEL - KONTOVEL 63:57 (33:37)
KONTOVEL: Ban, Kralj, Kapun, Briščik, Gulič 13 (0:1), Budin 20 (2:4), Daneu (0:1), Rebula 17 (4:7), Vodopivec, Gregori 8.

PON: Daneu (25), Gulič (32), TRI TOČKE: Budin 2, Rebula 1.

Kontovelci gotovo niso imeli sreče na včerajšnjem zelo pomembnem srečanju proti Stefanu. Že v prvi min. se je namreč poškodoval Pavel Kralj in že tako zdesetkano Kontovelovo moštvo je to drago plačalo prejemom proti koncu tekme, ko sta prišli na dan utrujenost in pomanjkanje enakovrednih menjav.

Naši so v prvem polčasu odlično igrali in so bili tudi pvosem zaslužno v vodstvu, čeprav se jih sodnika gotovo nista »usmilila«. V nadaljevanju pa so naši nekaj minut pred koncem vodili tudi za 9 točk (49:40), nakar so jim zmanjkale moči in poraz je bil tud.

(I. E.)

NARAŠČAJNIKI

BREG - STEFANEL B 36:155 (15:63)
BREG: Koren 12 (8:16), Pintarelli 4, Klabjan, Vodopivec 2, Gobbo 9 (1:7), Canziani (0:1), Žerjal 9 (5:11).

Tekma sama je bila nezanimiva in dolgočasna, za kar je prispeval tudi sodnik, ki je skupno piškal kar 64 osebnih napak. To pa je za tekmo s podobnim rezultatom najbrž svojevrstni rekord. Naj omenimo, da so bili kar trije igralci Brega neupravičeno odsotni, kar je za drugo

prvenstveno tekmo vse prej kot spodbudno in seveda jasen dokaz njihove brezbriznosti in neodgovornosti. (D. Čok)

odbojka

MLADINKE

JULIA - SLOGA KOIMPEX 0:3 (7:15; 7:15; 6:15)

SLOGA KOIMPEX: Bogatec, Brišnik, Ciocchi, Čebulec, Fonda, Gruđen, Kosmina, Milič, Spacal, Starc.

Sloga Koimpex, ki nastopa v A skupini, je svoj krstni nastop opravila pri tržaški Julii. Čeprav je večina slogšačkar tri leta pod starostno mejo te kategorije, je bilo takoj na začetku tekme očitno, da je tehnična pripravljenost odlično v korist naše ekipe. Sloga Koimpex se tako pravzaprav niti ni mogla zbrati in je le občasno pokazala svojo pravo moč. Kljub temu pa je bilo to dovolj, da je v slabih 40 min. osvojila prvi prvenstveni točki. (Inka)

ALTURA - BOR FRIULEXPORT 0:3 (16:17; 13:15; 6:15)

BOR FRIULEXPORT: Gregori, Ažman, Legovich, Neubauer, Vitez, Vodopivec, Flego, Faimann.

Borovke so nastopile brez igralk, ki so bile zaposlene s prvo ekipo. Garnitura večinoma 14-letnic je vseeno nadigrala nekoliko starejše nasprotnice. Kljub jasni zmagi pa mlade borovke niso prikazale posebno dobre igre.

MLADINCI

ALTURA - BOR 0:3

SK DEVIN - ŠD SOKOL
priredita 10., 11. in 12. novembra
v dvorani Igo Gruđen - Nabrežina št. 89
(v neposredni bližini Trga sv. Roka)

Tradicionalni sejem nove in rabljene smučarske opreme

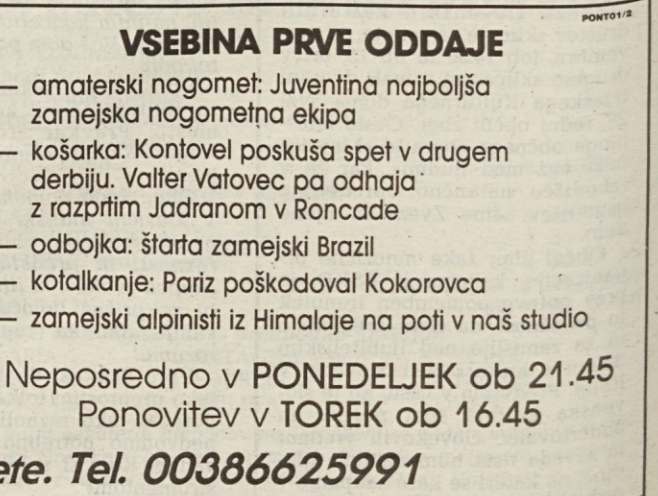
Trgovina 3A SPORT iz Tržica vam bo na razpolago z novo smučarsko opremo.
URNIK SEJMA: v soboto, 10. t. m., od 15. do 21. ure; v nedeljo, 11. t. m., od 10. do 21. ure in v ponedeljek, 12. t. m., od 16. do 21. ure.

VSEBINA PRVE ODDAJE

- amaterski nogomet: Juventina najboljša zamejska nogometna ekipa
- košarka: Kontovel poskuša spet v drugem derbiju. Valter Vatovec pa odhaja z razprtim Jadranom v Roncade
- odbojka: štarta zamejski Brazil
- kotalkanje: Pariz poškodoval Kokorovca
- zamejski alpinisti iz Himalaje na poti v naš studio

Neposredno v PONEDELJEK ob 21.45
Ponovitev v TOREK ob 16.45

Tudi vi lahko neposredno sodelujete. Tel. 00386625991

V 5. kolu jugoslovanske košarkarske lige

Ljubljanska Smelt Olimpija končno osvojila prvi točki

SMELT OLIMPIJA -
BUĐUČNOST 114:103 (51:52)
SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA:
Tomović, Gorenc 9, Daneu 20, Bačar, Hauptman 39, Kralejvič, Čurčić 18, Trunić 4, Kotnik 14, Djurišić 10.
LJUBLJANA — Končno so Ljubljancani izbojevali svojo prvo zmago, čep-rav s prikazano igro še niso zadovoljili. Tokrat pa sta bila Hauptman in Daneu zares razpoložena, saj sta sama dala kar 11 trojk (Hauptman 6, Daneu pa 5). Vse do 35. minute je bilo srečanje zelo izenačeno, v poslednjih petih minutah pa so se Ljubljancani povsem razigrali in tako ni bilo več dvoma o zmagovalcu.

OSTALI IZIDI
Bosna - Čelik 87:80 (48:40); IMT Beograd - Cibona 75:83 (32:37); Zadar - Crvena zvezda 105:76 (52:34); POP 84 - Vojvodina 97:78 (50:40); danes: Partizan - Šibenka.

Italijanska A-1 liga

Stefanel favorit

Na gostovanju v Kalabriji bo moral tržaški Stefanel potrditi, da spada v samo elito italijanske košarke. Kolo mu je danes ugodno, kajti domača ekipa Panasonica je na dnu lestvice s samo dvema točkama. Briljantna igra, ki jo letos predvajajo Tržačani, bi morala tudi po današnjem kolu ostati ena značilnosti prvenstva.

Domača ekipa razpolaga z Američanom Caldwellom, ki spada med boljše strelce prvenstva, v njej pa je tudi bivši igralec nekdanjega S. Benedetto Bullara. Drugi tujec Panasonica je 208 cm visok center Garrett.

V včerajšnjem televizijskem uvodu je vodilni Benetton s precejšnjo lahkoto odpravil Auxilium iz Turina. Končni rezultat je bil 112:91 za moštvo iz Trevisa. Tekma je bila bistveno izenačena samo v prvem polčasu, ki se je končal 54:52 za Benetton.

Pri Benettonu se je izkazal Del Negro s kar 40 pikami, dober pa je bil tudi Gay z 28 točkami. Pri gostih je najboljši strellec Dawkins. Za svoje moštvo je prispeval 31 točk. Tekmi je sledilo 4600 gledalcev.

DANAŠNJI SPORED (ob 17.30): Sca-volini - Phonola, Panasonic - Stefanel, Messaggero - Knorr, Livorno - Philips,

Sidis - Ranger, Napoli - Filanto, Firen-ze - Clear.

Kasparov - Karpov: tudi tokrat remi

NEW YORK — V 10. partiji za svetovni šahovski naslov sta se Kasparov (bele figure) in Karpov sporazumela za remi že po 18. potezi. V uvodu je Karpov nekoliko presenetil nasprotnika, nato pa izsilil zamenjavo dam kar je vodilo k delitvi točke. Stanje je sedaj 5:5. 11. partijo bosta šahista odigrala drevi.

Tržačani na maratonu v NY
NEW YORK — Uradna ekipa tržaške atletske zveze bo danes nastopila na maratonu v New Yorku. V ekipi sta med drugimi Maurizio Vangi (osebni rekord 2 uri 21') in Gianni Crevatin (2 uri 28').

V 1. kolu ženske odbojarske C-1 lige polovični uspeh naših Borovke spodbudno, poraz slogašic

BOR ELPRO CUNJA - GAMATEX 3:0 (15:5, 15:7, 15:9)
BOR ELPRO CUNJA: Nacinovi, Maver, Foraus, Stoper, Fučka, Grbec, Vidali, Vitez, Venier, Traettino.

Borovke so sezono v C-1 ligi začele več kot spodbudno. Tremo so očitno premagale že pred začetkom tekme, kajti začele so odlično in do vse konca skušale presenetiti Borovo obrambo.

Nasprotnice iz okolice Vicenze so pokazale zelo malo in v prvenstvu verjetno ne bodo odigrale vidne vloge.

Pri borovkah je bil sprejem servisa res brezhiben, zelo dobro pa je deloval tudi blok in plave res niso imele težkega dela. Nizki blok Gamatexa ni utegnil zaustaviti napadov Maverjeve in ostalih.

Trener Kalc je poslal na igrišče postavo z Vitezovo kot podajačico in Nadjo Fučko v njeni diagonalni, Maverjevo in Ivano Venier na centru, Traettino in Nacinovijo na tolkaških mestih. V tretjem setu, ko so nasprotnice s hitrimi napadi preko centra skušale presenetiti Borovo obrambo, je Vidalijska na centru nadomestila Venierovo. Nasprotnice so zmanjšale zaostanek na 7:9, a več jim plave niso dovolile. (ak)

CRISTALLERIE VENETE RONCADE - JADRAN TKB 84:68 (45:39)
CRISTALLERIE VENETE RONCADE: Premi 9, Schiavinato 2, Guerretta 4 (2:3), Fava 13 (3:4), Biasin 2, Barbon 17 (5:6), Donai 12, Corrà 17 (1:1), Pace 10 (0:1), Zavatta.
JADRAN TKB: Crisma 4, Oberdan 8 (4:5), Čuk 20 (4:4), Pregarc 24 (7:9), Stanissa 4, Pertot, Merlin 4 (2:2), Paulina 2, Škrk, Smotlak 2.
GLEDALCEV: 250. **SODNIKA:** Trevisan in Bon iz Benetk. **PON:** Corrà (30), Premi (35). **TRI TOČKE:** Premi 3, Donai 2, Pregarc 1.

Skrajno neposrečen dan Jadranovega kolektiva je povzročil pekoč zastoj po treh zaporednih zmagovitih marših in golo dejstvo poraza je tokrat mnogo manj boleče od oblike le-tega.

V uvodnem delu sta obe postavi začeli s pospešenim tempom. Domačini so v tej fazi takoj prešli v vodstvo, medtem ko so jadranovci igrali vse preveč nesproščeno. Slabo vračanje v obrambo in neustrezno zapiranje pod lastnim košem sta povzročila hiter razvoj protinapadov gostiteljev, pri katerih sta prednjačila Corrà in Barbon. Nekaj po četrti minuti prvega polčasa je Vatovec zahteval minuto odmora in

odtlej se je stanje nekoliko uravnove-silo. V peti minuti so modri bojovníki najprej izenačili, nato je igra potekala na vzporednih tirnicah vse do 13 minute, ko so si Roncade spet priigrale prednost šestih točk (27:21). Nekje sredi polčasa so jadranovci iz osebne prešli na consko ogrambo 3:2, vendar to ni učinkovalo v željenem smislu, saj so v nekaj minutah »prejeli« kar štiri zaporedne trojke.

Z izjemo Pregarca in Čuka, ki sta na plečih prenašala vso težo tekme, so ostali zaigrali pod normalnim standardom. Gostitelji niso več popustili in so do odmora povečali razliko.

Košarkarsko promocijsko prvenstvo

Derbi Kontovelu

KONTOVEL - BOR RADENSKA 108:95 (56:43)
KONTOVEL: Grilanc 16 (3:5), Gulič 30 (10:12), P. Sterni 7 (1:1), Štoka 12 (2:3), Pertot 5 (3:4), Starc 4 (2:3), Civardi 25 (8:9), Daneu 1 (1:2), Čuk 8 (0:1), A. Sterni.

BOR RADENSKA: Debeljuh 17 (5:7), Kovačič, Perčič 4, Jogan 3 (1:2), Simonič 2 (2:3), Smotlak 13 (7:10), Korošec 23 (5:6), Semen 2 (0:1), Furlan 2, Pieri 29 (1:3).

PON: Semen (30), Čuk (39), Kovačič (40), Jogan (40), Smotlak (40). **TRI TOČKE:** Gulič 2, Grilanc 1, Civardi 1; Debeljuh 2, Korošec 2.

Drugi slovenski derbi v letošnjem promocijskem prvenstvu se je končal z zanesljivo zmago Kontovelcev. Borovci so bili namreč domačinom enakovredni le v prvih minutah, ko je bilo stanje še 14:14, nakar so si Kontovelci priigrali prednost 6 točk in jo še povečali do konca polčasa.

V nadaljevanju so gostitelji še poostriili tempo, povečali prednost in tako tudi zanesljivo zmagali. Borovci kljub agresivni obrambi in zelo požrtvovalni igri niso uspeli nadoknaditi zamujenega, saj so Kontovelci mirno in pametno izpeljali akcije, kar priča tudi dokaj visok izid.

Pri Kontovelu se je poleg odličnega Guliča izkazal še Civardi (sicer pa je vsa ekipa igrala dokaj zrelo), pri borovcih pa je izstopal mladi Debeljuh.

Sinočnjega derbija v Repnu si je ogledalo res precejšnje število navijačev obeh ekip.

D. STARC

V 1. kolu moške odbojarske C-2 lige

Naši izbojevali dve zmagi

BOR AGRIMPEX -
PAV REMANZACCO 3:1 (11:15, 15:13, 15:6, 15:8)
BOR AGRIMPEX: Stančič, Paganini, Meton, Palin, Pernarič, Marega, Giacca, Aiello, Batič, Rudes in Starc.

Solidni Pav iz Remanzacca je kar precej namučil borovce, še posebej v prvih dveh nizih, predno je gostiteljem v prelepi telovadnici na Alturi prepustil točki. Uvodni razpleti so kaj kmalu pokazali, da je tržaška šestierka (kljub zmagi) trenutno v krizi. Po še kar dobrem začetku je v nadaljevanju napravila veliko napak kar pri sami igri kot tudi sprejemu servisa in serviranju. Po izenačenju pri devetici so gostje prevzeli vodstvo in tudi povsem zaslužen izbojevali prvi niz. Boj je bil potem izenačen tudi v drugem setu in šele v zadnjih dveh nizih smo lahko gledali borovce v nekoliko boljši luči, a še daleč ne v taki kot na nekaterih predprvenstvenih prijateljskih tekmah. Rahla kriza je več kot očitna in glede prvega prvenstvenega nastopa lahko rečeno le: »Konec dober, vse dobro.«

OLYMPIA GORICA - TORRIANA 3:2 (10:15, 15:9, 7:15, 15:10, 17:15)
OLYMPIA GORICA: Sfiligaj, Cotič, Jegan, Simon in Andrej Terpin, Černic, Brezant, Pellegrin, Milocco in Bensa.

Mladi gorški odbojkarji v letošnjem uvodnem nastopu niso igrali najbolje. Precej težav so imeli predvsem v napadu. Po uvodnem spodrsljaju so domačini prikazali povsem drugačno odbojko ter stalno vodili ter na koncutudi povsem zaslužen stanje izenačili. Dobra igra Goricanov žal ni trajala dobro, kar je Torriana izkoristila in povedla v setih z 2:1. Po izenačenju pri osmici v četrtem setu in rumenem kartonu so varovanci trenerja Jakopiča zaigrali kot prerajeni in stanje spet izenačili. Skrajšana igra v zadnjem nizu spet ni obetala dober konec, naposled pa so naši le zamagali. (I. Č.)

VAL PRAPOR IMSA - FINCANTIERI CREMCAFFE 2:3 (4:15, 15:10, 6:15, 15:11, 15:17)
VAL PRAPOR IMSA: Vogrič, Tomšič, Berzacola, Aleš in Mitja Ferri, Buzzinelli, Lavrenčič, Lutman, Rajko in Diego Pejetan, Superga, Princič.

Tržačani so se izkazali kot zelo močna ekipa, saj jo vodi znani odbojarski strokovnjak iz Trsta Seppi, a v njej je odlični podajač Rovere. Petetan je letos spremeni sistem igre in takoj smo opazili, da je pri naši ekipi šepala predvsem uigranost, zlasti zato, ker je v ekipi novi podajač Berzacola. Naši so bili dobri v napadu in v obrambi, pešal pa je predvsem sprejem. Odločilen je bil peti set, v katerem so standreško-briški fantje že vodili s 13:9, nakar so popustili. (Zip)

MOŠKA D LIGA

SOČA SOBEMA -
CARMONA RUOTE 3:1 (16:14, 15:12, 11:15, 15:3)
SOČA SOBEMA: Battisti, Igor, Štefan in Marko Cotič, Muscau, Čadek, Černic, Tomšič, Hlede in Pisk.

Sočani so pričeli krstni nastop v D ligi nekoliko nervozno predvsem zaradi treme. Vse je kazalo, da bodo prvi niz osvojili odbojkarji iz Porcie, saj so povedli celo s 14:6. Po menjavi je prišel servis Štefan Cotič, ki je s serijo odličnih servisov v največji meri pripomogel, da so ostali soigralci z dobro igro izbojevali kar devet zaporednih točk, po eni menjavi pa še potrebno deseto in stem tudi niz. Naši so nadaljevali z dobro igro tudi v drugem setu, nekoliko popustili v tretjem ter se zbrali v četrtem in zmagali. (I. Č.)

V sinočnjem 1. kolu ženske odbojarske C-2 lige

Naša dekleta slabo začela

ALTURA TS - AGOREST GO 3:1 (16:14, 15:12, 9:15, 15:2)
AGOREST: Fait, Maša in Magda Braini, Florenin, Luvisutti, Krašček, Marassi, Orel, Roner, Scozziero, Vižintin in Zavavlad.

Naše odbojkarice so na gostovanju v Trstu ostale praznih rok. Poraz je nekoliko nepričakovan in še toliko bolj pekoč, če povemo, da je Pallavolo Altura novinec v C-2 ligi. Po tekmi nam je Jože Cej, ki se je po 6 letih vrnil na trenersko klop, povedal naslednje: »Predvsem moramo izboljšati sprejem servisa, a tudi pri serviranju smo napravili kar precej napak. Samo igro moramo organizirati in izpiliti, ker ni taka, kot si želimo in kot so same igralke sposobne prikazati.«

Glede same tekme moramo še dodati, da sta bila prva niza precej izenačena,

na, vendar so Goričanke v končnici napravile nekaj usodnih napak. V tretjem so bile občutno boljše in so ga zanesljivo izbojevale. Žal pa je bilo to tudi praktično vse v letošnjem prvem prvenstvenem nastopu. (G. F.)

SOKOL INDULES - OTTICA TOMMASINI 1:3 (10:15, 12:15, 15:10, 9:15)
SOKOL INDULES: Pertot, Vidali, Ušaj, Škrk, Brumat, T. in L. Masten, Vižentin, Ciochi, Drasič.

Sokol Indules je svojo prvenstveno pot slabo začel. Nasprotnik je takoj v prvem nizu povedel z 8:1, domačinke so sicer reagirale, a v ključnih trenutkih so bile nasprotnice spretnejše. Ista slika se je ponovila v drugem setu. Tudi trenerjeve menjave niso obrodile sadu. V tretjem setu so Nabrežinke sicer dobro zaigrale, sprejem je dobro deloval in rezultat so bile lepo izpeljane napadalne akcije, a četrti set je šel po tirnicah prvih dveh in točki sta tako šli gostjam.

Nabrežinke so sinoči pešale predvsem pri sprejemu, servisi pa niso bili tako močni kot ponavadi, tako da so nasprotnice mirno gradile svojo igro. Lahko rečemo, da bi se bilo dalo ekipi Tommasini premagati, zato je poraz toliko bolj pekoč. Upati je, da bodo sokolovke na poraz takoj pozabile in v prihodnje spet zaigrale kot znajo in kot so že dokazale na prejšnjih tekmah. (Vip)

ŽENSKA D LIGA
GAMMALENGO CECCHINI -
KONTOVEL 3:1 (13:15, 15:5, 15:11, 15:9)
KONTOVEL: Legiša, Pertot, Černe, Štoka, Kralj, Regati, Garbini, Bogatec, Pisin, Maver, Colja, Lukša.

Kljub porazu so Kontovelke v Pasianu pokazale dopadljivo igro. V prvem setu so takoj povedle in z močnim napadom strle vsakršen odpor Cecchinija. To je dalo misliti, da bodo v nadaljevanju z lahkoto premagale nasprotnice, vendar je ekipa Gammalengo te-daj povsem drugače nadaljevala in se izkazala predvsem v obrambi in hitrem protinapadu. Lahko pričakujemo, da bodo Kontovelke z igro, ki jo so prikazale Regentova (prav slednja za-sluzi posebno pohvalo) in njene soigralke, pripravile še marsikatero prese-nečenje, le večja uigranost je potrebna. (T. Č.)

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da bo prvi dan vadbe za predšolske otroke v četrtek, 8. t. m., na stadionu 1. maj v Trstu, Vrdelska cesta 7 (tel. 51377) po sledečem sporedu: od 16. do 17. ure starejša skupina (4 in 5 let); od 17. do 18. ure vadba otrok z rodite-lji (2 in 3 leta).

JAMARSKI ODSEK
ŠD GRMADA HOBLES
organizira danes, 4. novembra, pohod na Grmado z ogledom Peice. Zbirališče ob 9.30 na trgu v Mavhinjah. Za infor-macije tel. 299442.

ŠD BREG
OTROŠKA TELOVADBA
Sporočamo, da bo vpisovanje, oziroma prva vadbena ura v sredo, 7. t. m., ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

ŠD BREG - REKREACIJA
sporoča, da je v teku rekreacijska telo-vadba v občinski telovadnici v Dolini, in sicer ob torkih in petkih ob 21. uri.

DSMO - REKREACIJSKA
TELOVADBA ZA ODRASLE
Sporočamo, da so že v teku ure rekrea-cijske vadbe v mali telovadnici itali-janske srednje šole N. Sauro v Ul. D'-Annunzio 48. Urnik: sredi in petek od 17. do 18. ure. Vadi prof. Igor Tul.

TENIŠKA ŠOLA ŠZ GAJA
Teniška sekcija Gaje organizira v no-vem pokriteo objektu na Padričah redno teniško šolo za mladino od 6. do 14. leta starosti. Šola bo trajala do 1. junija 1991, tečajji pa bodo dvakrat na teden v prvih popoldanskih urah. Vpi-sovanje ter informacije na telefonskih številkah: 212988 (od 12.00 do 14.00), 410740 (od 14.00 do 16.00) ali na sedežu Gaje v dneh 5., 6. in 7. t. m. od 18.00 do 20.00 (tel. 226115). Vpisovanje se za-ključuje v sredo, 7. t. m.

SK DEVIN in ŠD SOKOL
organizirata 10., 11. in 12. t. m. v pro-storih KD I. Gruden sejemo nove in rabljene smučarske opreme.

SK DEVIN
obvešča, da je iz tehničnih razlogov te-čaj na plastični smučarski stezi pre-stavljen na vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

SK DEVIN
obvešča, da se začenja splošna rekrea-tivna telovadba v telovadnici socialne-ga centra v Sesljanu vsako sredo in pe-tek od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA
obvešča vse ljubitelje smučanja, da imajo na razpolago izkaznice FISU in Smučarske zveze Slovenije. Izkaznice in informacije dobite na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270. EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 4. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izda
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Iz protesta, ker je soprog Benazir Buto, prav tako izvoljen, še v zaporu

Izvoljeni poslanci pakistanske Ljudske stranke niso prisegli

ISLAMABAD — Bivša pakistanska ministrska predsednica Benazir Buto (na sliki AP) in vsi ostali poslanci pakistanske Ljudske stranke, niso hoteli zapriseči pred parlamentarno skupščino. Protest so utemeljili z dejstvom, da se soprog Benazir Buto, Asif Ali Zardari, ki je bil prav tako izvoljen na listi Ljudske stranke, ni mogel udeležiti prisega. Zardari je obtožen ugrabitve in goljufije ter izsiljevanja, zato je v zaporu, kjer čaka na proces.

Direkcija kaznilnice, kjer je Zardari zaprt, trdi, da ne razpolaga z zadostnim osebjem in zato je bilo nemogoče poslanca spremljati iz Karačija v Islamabad. Kaže, da parlamentarna skupščina tudi ni poskrbela, da bi bil Zardari prisoten na zaprisegi, čeprav se izgovarja, da ni njena pristojnost skrbeti za varnost in prevoz zapornikov, pa čeprav gre za poslanca. Izvoljeni poslanci Ljudske stranke so zato odločili, da ne bodo prisegli, dokler ne bo poskrbljeno za Zardarijevo prisotnost.

Benazir Buto so odstavili s položaja preteklega avgusta zaradi korupcije in nepotizma, česar pa doslej še ni bilo mogoče dokazati. Butova pa trdi, da je le žrtev političnega maščevanja.

V nižjih predelih je tudi včeraj močno deževalo

Prvi sneg v gorah že povzroča težave

RIM — Val slabega vremena, ki je zajel predvsem severovzhodni predel države, se še ne misli umiriti. V nižinah je tudi včeraj močno deževalo, ponekod je količina padavin krepko preseгла običajne sezonske mere, v gorah pa sneži. Meja sneženja je ponekod padla že na osemsto metrov.

Na Južnem Tirolskem je včeraj snežilo na višini 1.200 metrov, temperatura pa je padla pod sezonsko povprečje. Prometna policija priporoča zimsko opremo, nekateri prelazi v Dolomiti pa so tudi z verigami precej težko prevozniki. Kljub precej gostemu prometu, ki mu botruje tudi praznični most, doslej ni bilo hujših prometnih nezgod.

V vsej Furlaniji-Juljski krajini je včeraj zjutraj močno deževalo, v gorah pa je snežilo. Na Mokrinjah je zapadlo 15 centimetrov snega, dvajset so ga namerili v Selli Nevei in na Zoncolanu. Tudi na teh cestah je obvezna zimska oprema, čeprav jih redno plužijo.

Smučarska sezona se je torej tudi letos začela razmeroma zgodaj, lahko bi trdili, da kar nekoliko nepričakovano, saj so smučišča večinoma še zaprta in neurejena. Kljub temu ne manjka navdušencev, ki so izkoristili praznične dneve in se odpeljali v gore. Najvišji

gorski vrhovi pa so se včeraj pobelili tudi že v Abrucih, vendar meteorologi opozarjajo, da še ni primerno za smučanje. V Abrucih je bila smučarska sezona že dve leti tako rekoč mrtva; poleg popolne odsotnosti snega je na mrtvilo vplivala tudi velika suša, zaradi katere ni bilo mogoče pripraviti niti »umetnega« snega.

Obe ti danes in ponedeljek pa niso ravno pomirjujoči. Vodni tokovi se sicer umirjajo, ponekod pa bo še občasno deževalo. Zaradi jugovzhodnih vetrov, ki se pomikajo proti našim krajem, bo k nam dotekal vlažen in hladen zrak. To bo povzročilo rahel padec temperature, v gorskem svetu pa se bo meja sneženja še znižala.

Deževje, ki še grozi, pa povzroča velike preglavice Benečanom. Pojav visoke vode traja že celih pet dni, razširil pa se je tudi na otoka Burano in Murano. Plima je včeraj dosegla 111 centimetrov, zato je voda zalila dobrih deset odstotkov zgodovinskega jedra. Fenomen, ki je sicer pozitiven, ker prečiščuje vodo, se je te dni spremenil v pravo moro, predvsem za prebivalce, ki živijo v najnižjih predelih mesta. Pojav pa bi se moral počasi umiriti, saj je bil popolni škip, ki vpliva na bibavico, že v petek.

Popoldanski protesti sestradanih Romunov

BUKAREŠTA — Po že ustaljeni navadi se prebivalci Bukarešte zberejo v prvih popoldanskih urah na Univerzitetnem trgu, kjer do pozne noči demonstrirajo proti vsesplošni druginji. V Bukarešti, kot tudi drugod po Romuniji, se poznajo posledice vladnega programa liberalizacije cen. Premier Petre Roman očitno ni najbolj priljubljena osebnost v državi, saj prav proti njegovi politiki demonstrira množica »sestradanih« Romunov. Včeraj se jih je namreč zbralo tudi nekaj iz sosednjih krajev, kjer je med drugim mogoče občutiti posledice moldovske krize.

V poznih večernih urah se na trgu in v bližnjih ulicah zbere večšočgla-va množica, policijske enote pa se tru-

dijo, da bi preprečile sleherne huli-ganske izpade. Tiskovna agencija Rompres, prav tako kot radio in televizija, poroča o vse širšem nezadovoljstvu nad programom o sprostitvi cen. Opazovalci se sicer strinjajo z dejstvom, da je bilo treba nekaj ukreniti, sicer bi se gospodarstvo znašlo povsem na psu, vendar menijo, da je vlada izbrala neprimerno pot.

Svoj glas so dvignili tudi rudarji, prav tisti, ki so pred nedavnim nadomestili policijske agente in se s palicami spravili nad demonstrante. Kritične so tudi stranke, ki trdijo, da je vlada zagrešila usodno napako, ko je skušala iz nič izoblikovati močan privatni sektor.

V Abidjanu umorili italijanskega diplomata Daniela Occhipintija

ABIDJAN — Italijanski veleposlanik v Slonokoščeni obali je umrl med poskusom ropa v neki restavraciji, kjer je večerjal s skupino prijateljev. Veleposlanik Daniele Occhipinti je prispel v Abidjan pred sedmimi meseci, vendar se uradno ni še mogel predstaviti tamkajšnjim oblastem.

Po prvih informacijah, naj bi Occhipinti in skupina njegovih prijateljev večerjali v priznani libanonski restavraciji L'oriental. Malo pred 23. uro zvečer je v lokal vdrla skupina petih oboroženih neznancev, ki so od strank in lastnikov restavracije zahtevali, naj jim izročijo denar in zlatino. Neka oseba libanonske narodnosti pa se ni zmenila za grožnje in je iz žepa potegnila pištolo, s katero je ustrelila enega od roparjev.

Restavracija je postala pravo strelišče. V križnem ognju med roparji in oboroženimi klienti je bilo ranjenih sedem oseb. Najtežje je bil ranjen prav italijanski veleposlanik, ki ga je krogla zadela v prsni koš. Occhipinti je izdihnil že med prevozom v mednarodni klinični center.

Ivana hoče razporoko

Ivana Trump je tudi formalno zahtevala razporoko. Že pred časom sta se z možem, bogatašem Donaldom, ločila, vendar sta oba trdila, da je bila to le začasna rešitev zakonske krize. Sedaj, ko je Ivana v rodni Češkoslovaški, kjer se je udeležila očetovega pogreba, pa so odvetniki izročili Donaldu dokument, ki ga bo stal vsaj 25 milijonov dolarjev (Telefoto AP)

Evropa podpira demokratične procese

V zadnjem času je opazno, da se je zanimanje Evrope za Jugoslavijo začelo tako rekoč vsebinsko spreminjati. Ne gre več za pasivno spremljanje jugoslovanskih razmer, pač pa za to, da bi Evropa s svojimi stališči tudi aktivno pomagala pri krepitvi demokratičnih procesov v Jugoslaviji. Seveda ni govor o vmešavanju Evrope v jugoslovanska dogajanja, marveč o novi kvaliteti odnosa med celino in njeno pomembno sestavino, kakršna sta Jugoslavija in Balkan.

V Jugoslaviji so te dni mnogi obiski. Na pogovorih z jugoslovanskimi predstavniki so odposlanci Foreign Officea, State Departmenta, Evropskega sveta in številni drugi. Država je deležna čedalje večje tako rekoč »prizadete pozornosti«, kakor je te dni napisal francoski »Liberation«.

Na spremembo v vsebini tega odnosa kaže tudi obisk Markovića in Lončarja v Veroni; sogovorniki so kajpak potrdili potrebo po enovitosti Jugoslavije, vendar tudi po razvijanju »demokratičnih odnosov« navsezadnje kot pogoj za krepitev medsebojnega gospodarskega, pa tudi siceršnjega sodelovanja.

Razvoj demokratičnih odnosov seveda predstavljajo predvsem korenito nove razmere v Sloveniji in na Hrvaškem.

Značilnost novega odnosa izhaja tudi iz resolucije o Jugoslaviji, ki jo je pred dnevi sprejel Evropski parlament; v njej je odkrito naglašeno, da bi bilo treba umakniti policijske enote s Kosova, pričeti demokratični dialog z Albanci, osvoboditi zaprte politike in odpraviti cenzuro. Proizorno je rečeno, da je Miloševićeva politika takšna, da ne spada ne v Evropo in ne v demokracijo.

Stališče, da se bo pričela Evropa še bolj neposredno zanimati za Jugoslavijo pa izhaja tudi iz stavkov, po katerih si je treba sicer prizadevati za ohranitev Jugoslavije, vendar hkrati »spoštovati njena notranja spoznanja«. Potrditev tega novega »aktivnega« gledanja pa je med drugim v tem, da sta bila te dni na uradnem obisku v Strasbourgu predsednika skupščine Slovenije in Hrvatske, Bučar in Domljan.

Skratka, demokratične spremembe na severu Jugoslavije začenjajo doživljati tako rekoč uradno priznanje. Kajpak ne gre za slo-

vesne akte, pač pa za priznanja v tako rekoč »delovnem« odnosu med Evropo in Jugoslavijo. To pa v smislu, ponavljamo, naj bi Jugoslavija po »zunanjih« mejah le ostala kakršna je (kot takšna naj bi tudi bolj skrbela za gibanje neuvršenih, kot so ji priporočili italijanski predstavniki med obiskom v Veroni), znotraj pa naj bi se začela prav tako »celoviteje« demokratično spreminjati. Ni naključje, če so na parlamentarnem zasedanju v Strasbourgu nekateri udeleženci kar odkrito omenjali konfederativno ureditev.

Vse bolj se širi prepričanje, da bodo jugoslovanske razmere kar v ospredju bližnjega srečanja v Parizu, posvečenega problemom evropske varnosti in sodelovanju. To bo za marsikoga poučno; s temeljnega vidika, da se vsa Evropa resnično korenito spreminja tako v medsebojnih odnosih, kakor notranjih razmerah domala sleherne države.

Razčiščevanje jugoslovanskih razmer naj bi zategadelj bilo tudi prispevek k novi, sodobni podobi Evrope, seveda v helsinkiškem duhu.

MIRO KOCJAN

Protest zaradi ameriških »napotkov« za demokratične volitve v Jugoslaviji

BEOGRAD — Tiskovni predstavnik v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve je izrazil globoko presenečenje ob sporočilu State Departmenta, v katerem dajejo navodila o pogojih, v katerih bi morali izvesti volitve v Jugoslaviji.

Omenjeno poročilo se na težko razumljiv način vmešava v izključne pristojnosti najvišjih predstavniških teles jugoslovanske federacije in republik in sugerira rešitve, ki so v glavnem že urejene z zakonom.

Predstavnik Zveznega sekretariata za zunanje zadeve je poudaril, da je znano, da je jugoslovanska vlada že od samega začetka zavzema, naj bi načela, ki jih State Department na tako nenavaden način sugerira, uporabljali in da v tem okviru večstrankarske svobodne

volitve ob polnem spoštovanju demokratičnih norm predstavljajo enega od bistvenih stremeljenj politike in angažiranja vlade.

Vsebinska in ton omenjenega sporočila predstavnika State Departmenta težko uskladijo s številnimi izjavami najvišjih predstavnikov in institucij ZDA, v katerih podpirajo stabilnost Jugoslavije, njeno enotnost, teritorialno integriteto in reformo v okviru demokratičnih formacij, ki jih uresničujejo po vsej državi.

Uradni krogi Jugoslavije pričakujejo, da bo ameriška stran našla način, da bi v duhu in interesu jugoslovansko-ameriških odnosov odstranili negativni odmev omenjene izjave, ki je izzvala ogorčenje jugoslovanske javnosti.

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI

TRST - Ul. Teatro Romano 9/2 - Tel. 60514

S. Servis

P. Profesionalnost

Q. Kvaliteta

R. Prihranek

5 LET GARANCIJE za elektrogospodinske stroje ZOPPAS in pri pralnih strojih ZOPPAS 10 let za boben in košaro.

ZOPPAS jih naredi neuničljive.